

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลกระทบด้านการท่องเที่ยว :
กรณีศึกษาโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ

ลำพิ่ง บัวจันธุ์

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

โดย

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ปีงบประมาณ 2551

ชื่อเรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลกระทบด้านการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย นางลำพึง บัวจันธุ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลกระทบด้านการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ พื้นที่ศึกษาได้แก่พื้นที่จัดโครงการถนนคนเดินวันอาทิตย์บริเวณถนนราชการรถไฟ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยการสำรวจ สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การใช้แบบสอบถาม และสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ กลุ่มค้าขาย กลุ่มนันทนาการ กลุ่มผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดิน กลุ่มนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น กลุ่มบริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน

ผลการวิจัยพบว่า โครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ ได้เริ่มโครงการจากนโยบายรัฐบาลที่จะเปิดถนนเพื่อประหยัดพลังงาน ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมีหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการจัดรูปแบบของกิจกรรมให้มีความหลากหลาย และมีเอกลักษณ์ ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่นให้ความสนใจเข้าร่วมในโครงการถนนคนเดินเป็นจำนวนมากถึงสัปดาห์ละประมาณ 1,000 - 2,000 คน ได้สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะมูลค่าจากการใช้ เป็นจำนวนเงินถึง 53,568,000 บาท / ปี

ในการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดิน พบว่า การจัดโครงการถนนคนเดินได้ก่อให้เกิดผลดีในด้านต่างๆ คือ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ สร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น และเกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านสังคม ได้แก่ เกิดพื้นที่ท่องเที่ยวใหม่ เกิดพื้นที่นันทนาการ เกิดการใช้พื้นที่โล่งในเมืองให้เป็นประโยชน์ และสร้างความสัมพันธ์ในสังคม ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ ช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรม เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ทางวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สร้างพื้นที่ปลอดมลพิษ อย่างไรก็ตามก็มีผลเสียจากการจัดโครงการถนนคนเดิน ได้แก่ สร้างความลำบากในการเข้าออกและปัญหาเสียงดังให้กับผู้อาศัยในพื้นที่จัดกิจกรรม ทำให้เกิดมลภาวะในพื้นที่ใกล้เคียง และเป็นการเพิ่มปริมาณการใช้พลังงาน

การศึกษาคความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

การวิจัยครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่าโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษยังเป็นกิจกรรมที่ได้รับความสนใจจากกลุ่มต่างๆอย่างต่อเนื่อง เพราะว่ารูปแบบมีความหลากหลาย คือ มีทั้งกิจกรรมการจำหน่ายสินค้า กิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างความบันเทิง และพักผ่อนหย่อนใจ อันจะทำให้การจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษ กลายเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนต่อไป

Abstract

Research Title : Assessment of economic cost from effect on tourism
Case study : the walking street project on Sisaket Province
Researcher : Lampueng Buachanat

Assessment of economic cost from effect on tourism Case study : the walking street project on Sisaket Province. The purpose of this research has 3 main objectives as ; 1) To assess the economic cost on tourism of walking street project in Sisaket Province 2) To study effect on walking street project in Sisaket Province 3) To study satisfactions of tourists on walking street project in Sisaket Province. The focus area of this research is area on Ratchakanrod fai road on Sunday in Sisaket Province. The method of this research is used quality and quantity, selected data by survey, participated observation, questionnaires, and interview. The sampling groups used in this stuffy that is merchants, entertainment groups, groups of people staying on walking street area. Tourists, local people, and management board of walking street project.

The results can be concluded as follows: The walking street project in Sisaket Province began from policy of the government. The government has a policy to close road to save energy, reducing pollutions, and promotion tourism. This project has provided by the chamber of Sisaket Province. The chamber of Sisaket Province has designed various activities and unity on walking street. Many tourist and local people are interested to participate in walking street about 1000 – 2000 person per week. This makes economic cost 53568000 baht per year.

A study effect on providing the walking street project found the various advantages namely; on economy that is; making income for local people and developing the products. On social, that is; there is new tourist attraction area. New entertainment area. New useful space area. And social interactions. On culture. That is; maintenance the culture, cultural transmits, on environment. That is; no pollutions in the area' Anyway, on disadvantages. That is; some problem for entry and exit. noisy. More pollution in near area and increasing use of energy.

A study satisfaction of tourist on walking street project in Sisaket Province. The average scores ware more level.

This research shows that the walking street project on Sisaket Province is still interesting activities from many people continuously. The management boards provided various activities such as; products selling activity. Entertainment activity. And relax activity. Nowadays. The walking street becomes sustainability tourist attraction activities in Sisaket Province forever'

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งไม่อาจนำมากล่าวได้ทั้งหมด ผู้มีพระคุณท่านแรกที่ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่งคือ อาจารย์จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่ง โดยเอาใจใส่ตรวจแก้งานวิจัย เพื่อให้สมบูรณ์ที่สุดและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์จักรพันธ์ โสมะ เกษตริน ที่ช่วยให้คำแนะนำในการทำวิจัยด้วยความตั้งใจ และอดทน นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ นางสาวรัตนภรณ์ อ่อนวิจารณ์ ที่กรุณาช่วยเก็บข้อมูลและสัมภาษณ์ในการทำวิจัย และขอขอบคุณ นางสาวสุภลักษณ์ ศิระวงษ์ ที่กรุณาวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ด้วยความจริงใจ

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์กนก ไตรสุรัตน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ รวมทั้งอาจารย์เจ้าหน้าที่ – นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ พ่อ แม่ ญาติพี่น้องและเพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจคอยช่วยเหลือ จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่เป็นผลจากงานวิจัยในเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่บิดา-มารดา ผู้ก่อกำเนิดเลือดเนื้อและวิญญาณ ให้ความรัก ความหวัง กำลังกาย และกำลังใจในการทำงาน ตลอดจนบูรพาจารย์ผู้มีส่วนสร้างเสริมสติปัญญาแก่ผู้วิจัย

(ลำพิ่ง บัวจันอัฐ)

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๗
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญ.....	๘
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
การท่องเที่ยว	6
มูลค่าทางเศรษฐกิจ	25
เศรษฐกิจ	27
ผลกระทบจากการท่องเที่ยว	36
ความพึงพอใจ	40
หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ	43
โครงการถนนคนเดิน	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
งานวิจัยในประเทศ	58
งานวิจัยต่างประเทศ	64
3. วิธีดำเนินการวิจัย	65

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
4 ผลการวิจัย	70
มูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดิน	70
ลักษณะการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มคนที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน	72
ผลกระทบจากการจัดโครงการถนนคนเดิน	79
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน	91
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
สรุปผล	96
อภิปรายผล	105
ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	110
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก ประมวลภาพกิจกรรมโครงการถนนคนเดิน	115
ภาคผนวก ข แบบสอบถามความพึงพอใจ	120
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์	124
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	130
ภาคผนวก จ ประวัติผู้วิจัย	134

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงผลกระทบจากการจัดโครงการถนนคนเดิน	80
2 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ.....	91
3 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามอายุ	91
4 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามสถานภาพการสมรส ...	92
5 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามอาชีพ	92
6 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน.	93
7 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิลำเนา	93
8 สรุปผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน	94

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 1 บรรยากาศการสร้างความมูลค่าทางเศรษฐกิจ.....	71
ภาพที่ 2 กลุ่มค้าขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	73
ภาพที่ 3 กลุ่มค้าขายอาหาร	73
ภาพที่ 4 การแสดงผู้ว่า พาเพลิน	74
ภาพที่ 5 กิจกรรมกินนมแม่ให้กลุ่มลูก	74
ภาพที่ 6 กิจกรรมการวาดภาพ	74
ภาพที่ 7 กิจกรรมวันครอบครัว	74
ภาพที่ 8 บรรยากาศการแสดงกิจกรรมสันตนาการบนเวที	75
ภาพที่ 9 กลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เข้าร่วมโครงการ	76
ภาพที่ 10 บรรยากาศบ้านเรือนผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	76

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานะเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน ประชากรในท้องถิ่นโดยทั่วไปมีรายได้เพิ่มขึ้น มีผลต่อเศรษฐกิจของชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะทำให้เกิดการกระจายรายได้ จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาการบริการ และพาณิชยกรรม เมื่อมีการเดินทางเกิดขึ้นย่อมมีค่าใช้จ่าย เริ่มตั้งแต่การเดินทาง การรับประทานอาหาร การใช้บริการนำเที่ยว การซื้อสินค้าที่ระลึก การพักผ่อน อื่นๆ สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดการขยายตัวของบริการสาขาต่างๆ รายได้ก็จะเพิ่มขึ้น ในท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ถ้าจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นเท่าใด การขยายตัวทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นก็จะมากขึ้นตามไปด้วย (อุดม บัวศรี และคณะ. 2532 : 2-3)

จังหวัดศรีสะเกษนับเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคอีสานตอนล่างที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน เคยเป็นชุมชนที่มีอารยธรรมรุ่งเรืองมานับพันปี นับตั้งแต่สมัยขอมเรืองอำนาจ และมีชนเผ่าต่างๆ อพยพมาตั้งรกรากในบริเวณนี้ได้แก่ พวกส่วย ลาว เขมร และเยอ ศรีสะเกษมีเนื้อที่ประมาณ 8,839 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น อำเภอเมือง อำเภอกันทรารมย์ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอปรางค์กู่ อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอขุขันธ์ อำเภอราษีไศล อำเภอไพรบึง อำเภอขามเฒ่า อำเภอขุขันธ์ อำเภอโนนคูณ อำเภอห้วยทับทัน อำเภอศรีรัตนะ อำเภอบึงบูรพ์ อำเภอน้ำเกลี้ยง อำเภอวังหิน อำเภอภูสิงห์ อำเภอเบญจลักษ์ อำเภอพยุห์ กิ่งอำเภอเมืองจันทร์ และกิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

จังหวัดศรีสะเกษมีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวของโบราณสถาน โบราณคดี สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ มีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวจังหวัดศรีสะเกษ เช่น ปราสาทสระกำแพงใหญ่ ปราสาทหินวัดสระกำแพงน้อย ชาติบ้านปราสาท ชาติบ้านเมืองจันทร์ ปราสาทหินบ้านสมอ ปราสาทเยอ ปราสาทปรางค์กู่ ปราสาทตำหนักไทร ปรางค์ศิลาช่องเขาโดนตุ๊ว และปราสาทตาเล็ง สถานที่เหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นถึงประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน อย่างไรก็ตามจังหวัดศรีสะเกษยังต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวใน

โครงการถนนคนเดิน (Walking Street) เกิดขึ้นจากรัฐบาลภายใต้การนำของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศให้มีการดำเนินการ “ถนนคนเดิน” เพื่อเป็นหนึ่งในมาตรการประหยัดพลังงานและได้นำมาจัดทำเป็น “โครงการถนนคนเดินเพื่อประหยัดพลังงาน ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว” โดยใช้ถนนสีลมเป็นต้นแบบในชื่อ “7 มหัศจรรย์ที่สีลม” ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากประชาชน รัฐบาลจึงขยายสู่ส่วนภูมิภาค โดยเริ่มที่ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการดำเนินโครงการที่ “ถนนท่าแพ” ภายใต้ชื่อ “10 มหัศจรรย์ล้านนาที่ท่าแพ” ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2547 จนถึงปัจจุบัน (อิทธิม ใจเต็ม : 2548 : 2)

จังหวัดศรีสะเกษ เป็นอีกจังหวัดหนึ่งเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน ในส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดำเนินกิจกรรมที่ “ถนนราชการรถไฟ” ซึ่งถือเป็นถนนเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัด ที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีประชากรพลุกพล่าน โดยเปิดถนนตั้งแต่สามแยกหน้าสถานีรถไฟถึงสามแยกหน้าโรงเรียนสตรีสิริเกศ เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่วันที่ 6 กรกฎาคม 2546 (เฉพาะวันอาทิตย์) ตั้งแต่เวลา 16.00 – 21.00 น. จากนั้นจังหวัด โดยหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ได้เพิ่มระยะทางจากหน้าโรงเรียนสตรีสิริเกศ จนถึงหน้าโรงแรมพรมพิमान เป็นต้นมา โครงการถนนคนเดินช่วยเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและผู้ผลิตท้องถิ่น ส่งผลทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพขึ้นอย่างกว้างขวาง ช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้อย่างจริงจัง รวมทั้งเกิดการกระจายรายได้อย่างมาก สามารถนำเงินตราเข้าสู่จังหวัดได้เป็นกอบเป็นกำ ทำให้เกิดการหมุนเวียน และการกระจายรายได้ออกสู่ท้องถิ่นต่างๆ อย่างแท้จริง นอกจากนี้แล้วยังเอื้อต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวและสภาพเศรษฐกิจที่คล่องตัวอีกด้วย

ในปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจและผลกระทบจากการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา โครงการถนนคนเดิน จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงการดังกล่าว และเพื่อทางราชการและผู้ดูแลจะได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณได้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ อีกด้วย

คำถามการวิจัย

1. ผลการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวตามโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษเป็นอย่างไร
2. ผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยว ตามโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษมีอะไรบ้าง
3. นักท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษมีความพึงพอใจในโครงการถนนคนเดินในระดับใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบผลการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ
2. ทำให้ทราบผลกระทบจากการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบและกำลังดำเนินการโครงการถนนคนเดิน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ให้โครงการประสบความสำเร็จอย่างสูงสุด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือพื้นที่จัดโครงการถนนคนเดินวันอาทิตย์บริเวณถนนราชการรถไฟจังหวัดศรีสะเกษ
2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 34 ราย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 กลุ่มค้าขาย ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการที่เข้ามาจำหน่ายสินค้าประเภทต่างๆ ภายในถนนคนเดินเป็นจำนวน 10 ราย
 - 3.2 กลุ่มสันทนการ ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มสันทนการที่เข้ามาทำกิจกรรมต่างๆ จำนวน 5 ราย

- 3.3 กลุ่มที่อาศัยในพื้นที่จัดโครงการ ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มที่อาศัยในพื้นที่จัดโครงการเป็นจำนวน 5 ราย
- 3.4 กลุ่มนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น จำนวน 10 ราย
- 3.5 กลุ่มบริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มบริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน โดยแบ่งเป็น ประธานหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษจำนวน 1 ราย คณะกรรมการจัดโครงการถนนคนเดิน จำนวน 3 ราย

กลุ่มผู้บริโภค ที่ไม่ใช่กลุ่มข้อ 2.4 โดยการศึกษาความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 100 คน โดยการสุ่มแบบบังเอิญ ใช้เวลาในการศึกษาจากช่วงเดือนพฤษภาคม – กันยายน 2551

นิยามศัพท์

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางในลักษณะที่เป็นการเดินทางท่องเที่ยว ก่อให้เกิดกิจกรรมและวัฒนธรรมประเพณี ที่สามารถดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือน

การประเมินมูลค่า หมายถึง มูลค่าจากการใช้ (use value) และมูลค่าการไม่ได้ใช้ (non use value)

มูลค่าทางเศรษฐกิจ หมายถึง เป็นมูลค่าอันเนื่องจากการแลกเปลี่ยนหรือราคาตลาดของทรัพย์สินนั้น

เศรษฐกิจ คือ การกระทำใด ๆ อันก่อให้เกิด การผลิต การจำหน่ายและการบริโภค

ผลกระทบจากการท่องเที่ยว หมายถึง ผลกระทบเชิงบวก และผลกระทบเชิงลบที่เกิดจากการท่องเที่ยวตามโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพอใจเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ตนต้องการหรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ตนเองต้องการและระดับความรู้สึก

ถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ หมายถึง การปิดถนนบริเวณถนนราชการรถไฟทุกวันอาทิตย์เพื่อให้ประชาชนได้ประกอบกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดประโยชน์ทั้งต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อม

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยเรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจและผลกระทบจากการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาโครงการถนนคนเดิน จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรายละเอียดของเนื้อหาสาระได้แสดงไว้ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การท่องเที่ยว

- 1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว
- 1.2 ประเภทของการท่องเที่ยว
- 1.3 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว
- 1.4 ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว

2. มูลค่าทางเศรษฐกิจ

3. เศรษฐกิจ

- 3.1 ความหมายของเศรษฐกิจ
- 3.2 ระบบเศรษฐกิจ
- 3.3 ทฤษฎีเศรษฐกิจ
- 3.4 การพัฒนาเศรษฐกิจ
- 3.5 แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาเศรษฐกิจ
- 3.6 วิวัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมไทย

4. ผลกระทบจากการท่องเที่ยว

- 4.1 แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยว

5. ความพึงพอใจ

- 5.1 ความหมายของความพึงพอใจ
- 5.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

6. หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

7. โครงการถนนคนเดิน

- 7.1 ความเป็นมาของการจัดโครงการถนนคนเดินในประเทศไทย
- 7.2 ความเป็นมาของการจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษ
 - ตัวอย่างโครงการ

- แผนการจัดกิจกรรมบนเวที
- หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การท่องเที่ยว

1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

หม่อมหลวงดู๋ย ชุมสาย (2527 : 4-5) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า การท่องเที่ยวและการเดินทางไว้ในหนังสือ “ปฐมบทแห่งการท่องเที่ยว” ว่า การท่องเที่ยวเป็นเรื่องของการเดินทาง ถ้าไม่มีการเดินทางก็ไม่มีการท่องเที่ยว และในเรื่องของการท่องเที่ยว ผู้ดำเนินงานการท่องเที่ยวมักใช้คำว่า การท่องเที่ยวและการเดินทางปนกัน บางที่ใช้คำว่า การท่องเที่ยว ให้มีความหมายถึงทั้งการท่องเที่ยวและการเดินทาง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Tourism Authority of Thailand

ในพจนานุกรม Webster's Third New International Dictionary ได้ให้ความหมายของคำว่า Tourism และ Tourist ไว้ดังนี้

- Tourism หมายถึง
1. การท่องเที่ยว
 2. การเดินทางเพื่อความสราญใจ
 3. การบริหารงานธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

- Tourist หมายถึง
1. นักท่องเที่ยว
 2. ผู้ที่เดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เพื่อเฝ้าหาลักษณะหรือเพื่อความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม แล้วกลับมา ณ จุดเริ่มต้น
 3. ท่องเที่ยว (กริยา)

ปัจจุบันไทยเราใช้คำว่าท่องเที่ยวแต่เพียงคำเดียว เช่น การท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ซึ่งเหมาะสมเพราะคำว่า “ท่อง” นั้น หมายถึง การเดินทางอยู่แล้ว คำว่า Tour ในภาษาอังกฤษเดิมเป็นคำในภาษาฝรั่งเศส ซึ่งภาษาอังกฤษนำมาใช้ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 โดยกล่าวว่า ผู้ที่จะได้รับการศึกษาอย่างสมบูรณ์จะต้องข้ามไปท่องเที่ยวในประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปให้ทั่วถึง โดยใช้คำว่า To Make a Grand Tour และเริ่มใช้ในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ในประเทศอังกฤษได้มีผู้นำคำว่า Tour ในภาษาฝรั่งเศสมาใช้และเรียกผู้เดินทางแบบนี้ว่า Tourist ต่อมาเกิดคำว่า Tourism ซึ่งหมายถึง “ลัทธิการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา” และเมื่อการท่องเที่ยวขยายตัวมากขึ้น Tourism ก็หมายถึงการท่องเที่ยวทั่วไป

ดังนั้น คำว่า “การท่องเที่ยว” จึงเป็นคำที่มีความหมายกว้าง มิได้มีความหมายเพียงการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น แต่ยังหมายถึง การเคลื่อนย้ายของประชากรจากแห่งหนึ่งไปสู่อีกแห่งหนึ่ง รวมทั้งการเดินทางภายในประเทศและเดินทางระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน มีกิจกรรมร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ได้รับความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ฉะนั้นการท่องเที่ยวในปัจจุบันจึงเป็นธุรกิจที่กว้างขวาง ซึ่งอาจจะสรุปได้ว่าความหมายของคำว่า “การท่องเที่ยว” นั้นจะมีความหมายอย่างไร นั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการ คือ

1. เดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นชั่วคราว
2. เดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เดินทางด้วยจุดมุ่งหมายใด ๆ ก็ได้ที่มีใช้เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้

1.2 ประเภทของการท่องเที่ยว

โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

- การท่องเที่ยวภายในประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆภายในประเทศ การท่องเที่ยวลักษณะนี้จะต้องมีสิ่งจูงใจหลายอย่าง เช่น ความสวยงามของภูมิประเทศ ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความปลอดภัย ตลอดจนการโฆษณา หรือมีสิ่งจูงใจโดยเฉพาะของสถานที่นั้น เช่น หลักฐานทางประวัติศาสตร์ หรือศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น เป็นต้น

- การท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่ต่างไปจากประเทศของตน และต้องผ่านขบวนการระหว่างประเทศหลายอย่าง เช่น ศุลกากร ด้านตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น ใช้ภาษาต่างประเทศและอาจจะต้องมีมัคคุเทศก์เป็นผู้นำ การท่องเที่ยวต่างประเทศนี้ ขนาดของประเทศเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประเทศที่มีขนาดใหญ่มักจะมีสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวมาก เพราะมีโอกาสที่จะมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งอื่น ๆ หลายอย่างมากกว่าประเทศขนาดเล็ก แต่บางครั้งการที่จะต้องเดินทางไกล ๆ ก็อาจจะเป็นอุปสรรคหรือทำให้นักท่องเที่ยวหมดความสนใจ หรือมีความสนใจน้อยลงก็ได้

นอกจากนั้นการท่องเที่ยวยังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการไปเที่ยวอีกด้วย ตัวอย่างเช่น การไปท่องเที่ยวในระหว่างวันหยุดอาจจะเป็นการไปตากอากาศ ชมสภาพบ้านเมือง หรือไปดูชีวิตความเป็นอยู่ในชนบทรวมถึงการไปเยี่ยมเยียนเพื่อนฝูง เป็นต้น จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว อาจแบ่งลักษณะของการท่องเที่ยวออกได้เป็น 6 ลักษณะ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง

เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ ประกอบกับความอยากรู้อยากเห็น เพื่อชมทิวทัศน์ วัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นต่าง ๆ หรือท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน บางครั้งเป็นการไปเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ และสถานที่พักผ่อน การท่องเที่ยวแบบนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ธรรมเนียม ฐานะทางเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว และสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของสถานที่แต่ละแห่ง

2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนและสุขภาพ

เป็นการใช้เวลาว่าง เพื่อพักผ่อนร่างกายและสมอง อาจรวมถึงการพักผ่อนหลังการเจ็บป่วย โดยจะใช้เวลาพักผ่อนให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ สถานที่ไปพักจะเลือกที่สงบ สะดวกสบาย อากาศบริสุทธิ์ เช่น ชายทะเล หรือบนภูเขาที่ห่างไกลจากความอึกทึกครึกโครม

3. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรม

เป็นการท่องเที่ยวที่มักจะมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวด้วย เป็นการศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ทั้งในแง่มนุษยวิทยา และสังคมวิทยา เช่น ชมโบราณสถาน ศิลปะหรือการแสดงต่าง ๆ

4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา

การท่องเที่ยวแบบนี้มีจุดประสงค์ 2 ประการคือ

ประการแรก เป็นการไปชมการแข่งขันกีฬาที่ตนสนใจ เช่น ฟุตบอล มวย เทนนิส ฯลฯ การแข่งขันกีฬานี้ถึงแม้ว่าจะมีการย้ายสถานที่แข่งขันก็ยังมีผู้ชมติดตามไปชมอยู่เสมอ

ประการที่สองเป็นการท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายซึ่งการท่องเที่ยวประเภทนี้สถานที่ที่จะไปเป็นสิ่งดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยว เช่น ชายทะเล ภูเขา หรือ การเดินป่า เพื่อยิงนกตกปลา หรือส่องสัตว์ เป็นต้น จากจุดประสงค์ดังกล่าวจะพบว่าประเทศที่มีทัศนียภาพหรือลักษณะภูมิประเทศหลาย ๆ แบบมักจะได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวประเภทนี้มาก

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ การประชุม และสัมมนา

ความจริงแล้วลักษณะการท่องเที่ยวแบบนี้ไม่น่าจะจัดว่าเป็นการท่องเที่ยว ทั้งนี้เพราะตามหลักแล้วการท่องเที่ยวต้องเป็นการเดินทางไปเพื่อที่จะท่องเที่ยวหรือพักผ่อน แต่ความเป็นจริงแล้วผู้ที่ไปเพื่อธุรกิจหรือสัมมนามักจะแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบบนี้สิ่งที่จะเป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยวคือ ต้องมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีสถานที่พักอาศัยหรือโรงแรม และระบบการคมนาคมที่ดีสะดวกรวดเร็ว ปัจจุบันนี้การท่องเที่ยวลักษณะนี้มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ

6. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา

คือ การที่บุคคลไปต่างประเทศเพื่อการศึกษา ดูงาน หรือวิจัย หรือการแลกเปลี่ยน อาจารย์ นักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย และจะอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานับเดือน การท่องเที่ยวประเภทนี้รวมถึงการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาภายในประเทศด้วย จัดว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศอย่างหนึ่ง

1.3. องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศต่าง ๆ เพราะองค์ประกอบนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้เกิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแล้วยังเป็นผลดีแก่นักท่องเที่ยวโดยทั่วไปด้วย กิจกรรมทางการท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างคือ

1. นักท่องเที่ยว
2. สินค้าท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยว
3. การคมนาคมขนส่ง
4. ข้อมูลข่าวสารและการบริการ
5. ความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกในด้านการเข้าเมือง
6. องค์ประกอบด้านโครงสร้างพื้นฐาน

นักท่องเที่ยว

ถือได้ว่า เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของธุรกิจการท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องประกอบด้วย สิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ลักษณะของนักท่องเที่ยว จำแนกออกตามลักษณะของเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ เชื้อชาติหรือสัญชาติ
2. การกระจายของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศใดบ้างมีจำนวนมากน้อยเพียงใด ตัวอย่างเช่น ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวจากทวีปต่าง ๆ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศมาก เช่น ยุโรป อเมริกา เอเชีย แอฟริกา และโอเชียเนีย
3. กิจกรรมต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว เช่น เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพื่อการประชุม การพักผ่อนหย่อนใจ การแข่งขันกีฬา การเจรจาธุรกิจ หรือเยี่ยมญาติ สำหรับประเทศไทยผู้ที่เดินทางเข้าประเทศมีจุดมุ่งหมายหลายอย่าง เช่น ท่องเที่ยว ธุรกิจ ประชุม ปฏิบัติราชการและอื่น ๆ
4. ฤดูกาลท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยวในฤดูใดมาก ฤดูใต้น้อย
5. ทศนคติของนักท่องเที่ยว มีทัศนคติต่อประเทศที่ตนไปเที่ยวมาอย่างไร

สินค้าท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยว

สินค้าท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่มีลักษณะพิเศษ กล่าวคือ เป็นสินค้าที่รวบรวมเอาสินค้าและบริการหลายประเภททั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมไว้ด้วยกัน เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี อัญมณีไมตรี สาธารณูปโภคต่าง ๆ สินค้าเหล่านี้มีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในการจัดการต่างกัน เช่น

ประการแรก สินค้าการท่องเที่ยวที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติมักมีลักษณะเป็นสินค้าสาธารณะ ตัวอย่าง เช่น ชายหาด น้ำตก ภูเขา และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งต้นทุนในการจัดการและรักษาสินค้าท่องเที่ยวประเภทนี้จะสูง

ประการที่สอง ความปลอดภัยและสาธารณูปโภคเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของสินค้าท่องเที่ยว สินค้าประเภทนี้ต้องลงทุนสูงมาก สิงคโปร์เป็นตัวอย่างที่ดีของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ปราศจากการจูงใจ แต่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ถึงปีละ 5 ล้านคน ความสำเร็จนี้เป็นผลมาจากการมีประสิทธิภาพของระบบสาธารณูปโภค เช่น การสื่อสาร โทรคมนาคม ระบบการคมนาคม และการบริหารด้านสุขอนามัยสาธารณสุขและระบบความปลอดภัย

ประการที่สาม คนและวัฒนธรรมท้องถิ่นนับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น ประเภทที่ใช้ทุน แรงงาน หรือวัฒนธรรม แต่ผู้ผลิตสินค้าประเภทหลังอาจจะไม่ได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว ในบางกรณียังได้รับผลเสียจากการท่องเที่ยวอีกด้วย สินค้าประเภทนี้จะมีผู้ประกอบการทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

ดังนั้นความเชื่อที่ว่า สินค้าท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่ใช้แรงงานมาก จึงไม่เป็นจริงเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าการขายสินค้าท่องเที่ยวนั้นเน้นองค์ประกอบใดเป็นหลัก ในปัจจุบันความรู้เกี่ยวกับตัวหรือแหล่งสินค้ามีพอสมควร แต่ความรู้เกี่ยวกับการจัดองค์กรของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดจนผลกระทบของโครงสร้างองค์กรที่มีต่อการแบ่งปันผลประโยชน์ภายในอุตสาหกรรมนับว่ายังจำกัดอย่างยิ่ง (มิ่งสรรพ ขาวสะอาด. 2536 : 32)

สินค้าท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยว จะต้องเป็นสิ่งซึ่งนักท่องเที่ยวไปเที่ยวแล้วเกิดความประทับใจ (Attraction) เพราะมีสิ่งที่มีคุณค่าด้านต่าง ๆ หลายอย่างที่ทำให้ความรู้ ความเพลิดเพลินแก่นักท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าต่าง ๆ ดังนี้

1.คุณค่าทางวัฒนธรรม เช่น มีสิ่งที่น่าสนใจด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ สถาบันทางการเมือง สถาบันทางการศึกษา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อนุสาวรีย์ สิ่งก่อสร้างใหม่ ๆ

2.วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศนั้น ๆ เช่น ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะต่าง ๆ การละเล่นพื้นเมือง และหัตถกรรมต่าง ๆ

3. ทิวทัศน์หรือทัศนียภาพต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การแสดงต่าง ๆ สวนสนุก สวนสัตว์ อุทยานแห่งชาติ ฯลฯ

4. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การแสดงต่าง ๆ สวนสนุก สวนสัตว์ ชีวิตยามราตรี เป็นต้น

5. ความประทับใจจากลมฟ้าอากาศ เช่น อากาศเย็นสบาย ไม้ร้อนจัด หนาวจัด

การคมนาคมขนส่ง

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยว นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจและธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งในเรื่องการคมนาคมจะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. รูปแบบของการคมนาคมขนส่ง การคมนาคมขนส่งแต่ละรูปแบบจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของการประกอบการ และตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

2. การคมนาคมขนส่งสู่แหล่งท่องเที่ยว สภาพการเดินทางสะดวก ปลอดภัย รวดเร็วและมีมาตรฐานดีอย่างน้อยแค่ไหน

3. การคมนาคมขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว หมายถึงรูปแบบและมาตรฐานของการคมนาคมขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถนำเที่ยวมีจำนวนเพียงพอหรือไม่ คุณภาพและมาตรฐานของยานพาหนะตลอดจนความสะดวกและความปลอดภัย

4. แบบแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยว พิจารณาว่า เป็นแบบใด เช่น แบบเป็นหมู่คณะ กลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ ยานพาหนะที่ใช้เป็นของส่วนตัวหรือของสาธารณะ

5. บริเวณหรือสถานที่ให้บริการแก่ผู้โดยสาร หรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการใช้ยานพาหนะประเภทนั้น ๆ เช่น สถานีขนส่ง หรือบริการต้นทาง ระหว่างทาง ปลายทาง

6. รูปแบบ หรือปัญหาการจราจร ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน คือ กรุงเทพฯ เป็นปัญหาสำคัญทั้งต่อชาวกรุงเทพฯ และต่อนักท่องเที่ยว ซึ่งประเทศคู่แข่งทางการท่องเที่ยวของไทย มักจะใช้ปัญหาการจราจรในกรุงเทพฯ เป็นเครื่องชี้ถึงข้อเสียทางการท่องเที่ยวของไทย

ข้อมูลข่าวสารและการบริการ

ข้อมูลและข่าวสารเป็นเอกสารเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศมากยิ่งขึ้น เช่น หนังสือแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว แผนที่และเอกสารแนะนำต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น

1. การโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว เช่น รายการเทศกาลท่องเที่ยวของจังหวัดต่าง ๆ หรือฤดูกาลของการท่องเที่ยวแต่ละภาค เช่น เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง แข่งเรือ เป็นต้น

2. การส่งเสริมและให้ความรู้ใหม่ ๆ โดยเผยแพร่เอกสารการนำเที่ยวแก่ชุมชน

3. อบรมการนำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ เป็นการให้ความรู้แก่บุคคลที่สนใจในอาชีพ

4. รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง จัดพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว

5. จัดทำแผนที่เส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง จัดพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่ เพื่อใช้เป็นคู่มือประกอบการเดินทางท่องเที่ยว

สิ่งสำคัญที่สุดของธุรกิจการท่องเที่ยวอีกประการหนึ่ง คือ การบริการ ซึ่งจะประกอบด้วยบริการในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรม เกสต์เฮาส์ รีสอร์ท ที่พักแรมกลางแจ้ง บังกะโล สถานที่พักจะต้องสะอาด สะดวกสบาย ปลอดภัย ราคาเหมาะสมกับที่พักแต่ละประเภท การจัดระดับของโรงแรมซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก จะถูกจัดระดับโดยใช้สัญลักษณ์เป็นรูปดาว คือ ถ้าเป็นโรงแรมที่ระดับหรรหามีบริการยอดเยี่ยมให้สัญลักษณ์ 4-5 ดาว และลดหย่อนลงมาตามลำดับ สำหรับประเทศไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานการจัดระดับของโรงแรม หรือสถานที่พักที่เปิดบริการอยู่ในประเทศโดยใช้เกณฑ์ราคาต่อห้องพักต่อคืนเป็นตัวกำหนดดังต่อไปนี้

โรงแรมระดับ 1 ราคาที่พักต่อห้อง / คืน 2,500 บาทขึ้นไป

โรงแรมระดับ 2 ราคาที่พักต่อห้อง / คืน 1,500 – 2,500 บาทขึ้นไป

โรงแรมระดับ 3 ราคาที่พักต่อห้อง / คืน ต่ำกว่า 1,500 บาท

แต่เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและการแข่งขันกันค่อนข้างสูงในการให้บริการแก่แขก จึงเป็นผลให้ระดับราคาของห้องพักเปลี่ยนแปลงไปได้ตามสถานการณ์ (วินจ วีรยางกูร. 2532 : 174)

2. อาหารและเครื่องดื่ม คำนึงถึงในด้านคุณภาพ สะอาดถูกหลักอนามัย มีคุณค่าทางอาหาร มีประโยชน์แก่ร่างกาย และราคาไม่แพง ควรจะประกอบด้วยร้านอาหารประเภทต่าง ๆ เช่น ร้านอาหารประจำชาติต่าง ๆ ร้านอาหารพื้นเมือง ร้านอาหารทั่ว ๆ ไป ศูนย์อาหาร ร้านอาหารบริการเร่งด่วน ร้านขนม กาแฟ และเครื่องดื่ม ตลอดจนร้านอาหารเคลื่อนที่ประเภทหาบเร่ รถเข็น เป็นต้น

3. ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง มีคุณค่าทางวัฒนธรรมควรแก่การเก็บรักษา มีความสวยงามและราคาไม่แพง รวมทั้งบริการด้านการบรรจุหีบห่อด้วย

4. บริการด้านสถานที่จอดรถ ควรมีขนาดกว้างขวาง เข้าออกสะดวกและปลอดภัย และมีหลายบริเวณ

5. บริการด้านสถานที่และอุปกรณ์สำหรับออกกำลังกาย ควรมีทุกรูปแบบ ให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวแต่ละประเภท และเหมาะสมกับสถานที่ เช่น สนามกีฬา สระว่ายน้ำ สนามกอล์ฟ สนามเทนนิส เป็นต้น

ความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกด้านการเข้าเมือง

ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่มีธุรกิจการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงมากที่สุดอาจจะกระทำได้หลายอย่าง เช่น

1. การแนะนำเจ้าของท้องถิ่นให้ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เมื่อได้รับความเดือดร้อน
2. การแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันและระมัดระวังตน เพื่อมิให้ได้รับอันตรายในด้านต่าง ๆ

3. กำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
4. ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

5. จัดหน่วยงานพิเศษเพื่อช่วยเหลือและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง ควรมีการอำนวยความสะดวกในเรื่องบริการ การเข้าเมืองของนักท่องเที่ยวให้มากที่สุด เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกประทับใจตั้งแต่ก้าวแรกที่ได้เดินทางเข้าสู่ประเทศนั้น ๆ โดยให้ความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ระเบียบพิธีการเข้าเมือง เช่น การทำวีซ่า และศุลกากร
2. การขนส่งกระเป๋าของผู้โดยสาร
3. บริการการขนระหว่างท่าอากาศยาน หรือสถานีขนส่งกับที่พัก
4. การอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ แก่ผู้โดยสารที่สถานีขนส่ง และท่าอากาศยาน

องค์ประกอบด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนให้ธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี และก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินธุรกิจ ได้แก่

1. การไฟฟ้า มีเพียงพอและใช้การได้ดีไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บริการรวมทั้งมีความปลอดภัยด้วย

2. การประปา สะอาดถูกหลักอนามัย และมีปริมาณเพียงพอแก่การบริการ

3. การสื่อสาร โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร สะดวก รวดเร็ว และมีปริมาณของหน่วยบริการเพียงพอ

4. ความสามารถในการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ

5. สถานพยาบาลและโรงพยาบาลต่าง ๆ ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และค่ารักษาพยาบาลอยู่ในอัตราที่ยุติธรรมสนับสนุนอื่น ๆ

เป็นการเพิ่มความสะอาดสบายให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น การเงินการธนาคาร ระเบียบต่าง ๆ สถานที่ศึกษาหรือแหล่งค้นคว้าทางด้านต่าง ๆ ความร่วมมือระหว่างประเทศ ตลอดจนความสุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีต่อกัน

1.4 ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว

เนื่องจากพื้นโลกมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่แตกต่างกันจึงก่อให้เกิดลักษณะของภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและลักษณะทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ประกอบกับโดยทั่วไปมนุษย์ต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังบริเวณต่าง ๆ ที่มีสภาพแวดล้อมที่แปลก และแตกต่างไปจากถิ่นเดิมของตน สิ่งเหล่านี้เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ทั้งสิ้น และถ้าโลกไม่มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแล้ว การเดินทางท่องเที่ยวไปยังบริเวณต่าง ๆ ย่อมจะไม่เกิดขึ้น เนื่องจากไม่มีอะไรดึงดูดความสนใจ ดังนั้นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเจริญก้าวหน้ามากขึ้นเท่าใด ปัจจัยดังกล่าวก็ยิ่งมีบทบาทที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งปัจจัยทั้ง 2 ชนิดนี้ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนี้

ปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์

เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และปัจจัยทางภูมิศาสตร์นี้มีส่วนในการสร้างสรรค์ภูมิทัศน์ที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวมากมายที่สำคัญ ได้แก่

1. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของโลกจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา อันเป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก ทั้งที่เกิดจากการกระทำของแรงที่เกิดขึ้นภายในโลก และการกระทำจากแรงภายนอกโลก การกระทำดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบนพื้นผิวโลก เป็นผลให้เปลือกโลกมีลักษณะหรือรูปร่างที่แตกต่างกันออกไป เช่น ภูเขา เนินเขา ที่ราบสูง เกาะ อ่าว ทะเลสาบ น้ำตก ถ้ำ หน้าผา และภูมิทัศน์แบบต่าง ๆ เป็นต้น บริเวณที่ถูกแรงภายในดันเปลือกโลกให้โก่งตัวหรือยกตัวสูงขึ้นจะทำให้เกิดเป็นแนวภูเขา สันเขา หน้าผา แต่ในทางตรงข้ามบริเวณใดที่ถูกแรงกระทำจากภายในโลกทำให้เกิดการทรุดตัวลงก็จะเกิดลักษณะภูมิประเทศ

2. ลักษณะภูมิอากาศ

ปัจจุบันนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ที่อยู่ห่างไกลออกไป อาจจะไปโดยรถยนต์ส่วนบุคคล รถโดยสารประจำทาง เรือโดยสาร หรือเครื่องบิน ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางภายในประเทศหรือต่างประเทศ นักท่องเที่ยวจะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศของบริเวณที่ตนจะไปล่วงหน้าก่อนที่จะออกเดินทาง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศของบริเวณที่ตนจะไปล่วงหน้าก่อนที่จะเดินทาง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศนั้นจะช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเตรียมในด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศตลอดจนสามารถเลือกเวลาที่จะเข้าไปท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมทั้งนี้เพราะสภาพภูมิประเทศในช่วงฤดูกาลที่ต่างกันจะเป็นผลให้ลักษณะภูมิอากาศต่างกันไปด้วย ในบางแห่งสภาพของภูมิอากาศในท้องถิ่นจะทำให้นักท่องเที่ยวประสบความยากลำบากมาก เช่น ช่วงที่อากาศหนาวจัดจะมีอุณหภูมิลดต่ำลงมาก จนทำให้นักท่องเที่ยวที่ขึ้นไปพักแรมต้องเผชิญกับความหนาวเย็นเป็นอย่างมาก

การเลือกเวลาในการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ และสถานที่จะทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปโดยราบรื่น สถานที่ท่องเที่ยวแห่งเดียวกันถ้าสภาพภูมิอากาศต่างกันจะทำให้ความสวยงามตามธรรมชาติที่ปรากฏแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้การเตรียมการเรื่องเครื่องแต่งกายตลอดจนยานพาหนะที่ใช้ในการท่องเที่ยวจะมีความสัมพันธ์กับสภาพภูมิอากาศด้วยเช่นกัน เช่น อากาศหนาวจัด หิมะตก ฝนตก มีพายุหรือน้ำท่วม เหล่านี้เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวจะต้องคำนึงและเตรียมการไว้ล่วงหน้าก่อนออกเดินทาง

สภาพภูมิอากาศที่ผันแปรไปตามฤดูกาลจะมีผลต่อรูปแบบของการท่องเที่ยวและการใช้บริการในสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ เช่น ในช่วงฤดูร้อนนักท่องเที่ยวจะเดินทางไปยังบริเวณชายฝั่งทะเล ฤดูฝนจะนิยมไปเที่ยวตามแหล่งน้ำตก เป็นต้น ลักษณะภูมิอากาศที่เหมาะสมและส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องไม่มีฝนตกหนักหรือชุ่มชื้นเกินไป อากาศอบอุ่นไม่ร้อนจัดหรือหนาวจัด แต่ไม่ร้อนจัดและมีลมพัดเบา ๆ จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า สภาพภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกชนิด กล่าวได้ว่า สถานที่ท่องเที่ยวจะมีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวแตกต่างกันไปตามฤดูกาล และข้อมูลเกี่ยวกับภูมิอากาศจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการท่องเที่ยวทำให้บรรลุผลตามที่ต้องการ

ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม

หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นมรดกตกทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน รวมถึงความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม อุนิสัยใจคอ ตลอดจนรูปแบบของการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีลักษณะทางวัฒนธรรมแตกต่างกันไป และความแตกต่างเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวและส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยทางวัฒนธรรมนี้อาจจะแบ่งออกได้กว้าง ๆ 4 ประการคือ

1. ปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์

บริเวณที่เป็นแหล่งอารยธรรมมาตั้งแต่สมัยโบราณ มักจะมีหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์ และโบราณคดีปรากฏให้เห็นอยู่ ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนสถาน พระราชวัง และสถานที่สำคัญ ๆ ทางประวัติศาสตร์ เหล่านี้เป็นสิ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นและแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีตและยังคงดำรงอยู่จนถึงปัจจุบันสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความรู้และความเพลิดเพลิน

2. ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรม

เป็นการแสดงถึงรูปแบบของการดำรงชีวิตของประชาชนในแต่ละสังคม ซึ่งจะมีความแตกต่างและมีเอกลักษณ์ที่ต่างกันไป เป็นสิ่งที่ยึดถือสืบทอดต่อกันมา ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่ต่างกันนี้จะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะประเพณีและวัฒนธรรมเฉพาะอย่าง เช่น ประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง ประเพณีเผาเทียนเล่นไฟ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจเป็นเรื่องธรรมดาหรือความเคยชินของคนในท้องถิ่นหนึ่ง แต่จะเป็นสิ่งที่แปลกประหลาดและน่าสนใจของคนอีกท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ และเป็นสิ่งที่เจ้าของท้องถิ่นนั้นจะต้องรักษาไว้ด้วยความรักและความภาคภูมิใจ

3. การประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น

ลักษณะการประกอบอาชีพของประชาชนมีส่วนสนับสนุนและส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นอย่างมากโดยเฉพาะการประกอบอาชีพที่นักท่องเที่ยวไม่เคยเห็นมาก่อน หรือการผลิตสินค้าที่แตกต่างไปจากบริเวณอื่นหรือเป็นการประกอบอาชีพที่มีขึ้นเฉพาะบริเวณใดบริเวณหนึ่งเท่านั้นเช่น การผลิตร่มของจังหวัดเชียงใหม่ หรือการผลิตมีดอรัญญิกของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้าไปชมการผลิตและการประกอบอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ การประกอบอาชีพดังกล่าวถ้าได้รับการส่งเสริมให้ดำรงรักษารูปแบบไว้ได้ก็จะ เป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยให้ธุรกิจการท่องเที่ยวเจริญก้าวหน้ารายได้มาสู่ท้องถิ่นนั้นมากยิ่งขึ้น แสดงให้เห็นว่าการประกอบอาชีพที่เด่น และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละท้องถิ่นเป็นปัจจัยทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปยังสถานที่แห่งนั้น

4. การคมนาคมขนส่ง

สถานที่ท่องเที่ยวจะเป็นที่รู้จักแพร่หลายมีคนเข้าไปท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคมขนส่ง ที่จะนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนั้น ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ จะใช้ยานพาหนะหลายชนิด เช่น เครื่องบิน รถยนต์ หรือเรือ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกลจำเป็นต้องมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้นสถานที่ใดมีการเดินทางสะดวกและอยู่ไม่ไกลมากนักจะมีนักท่องเที่ยวเข้าไปใช้บริการมาก เช่น อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ บางแสน พัทยา เป็นต้น แต่ในทางตรงข้ามหากสถานที่ท่องเที่ยวโดยอยู่ห่างไกลและการคมนาคมจำเป็นจะต้องหาวิธีการที่จะเอื้ออำนวยความสะดวกในการเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยว ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบการคมนาคมขนส่งให้สะดวกรวดเร็วปลอดภัยทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และบางครั้งจะต้องมีระบบการคมนาคมขนส่งให้สะดวกรวดเร็วปลอดภัยทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และบางครั้งจะต้องมีระบบการคมนาคมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ด้วย สถานที่ท่องเที่ยวจะพัฒนาได้มากน้อยเพียงใดและจะมีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการคมนาคมเป็นสำคัญ

ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้า คือ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เพราะในการเดินทางไปยังสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งเพื่อการท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจนั้นนอกจากนักท่องเที่ยวจะต้องการเที่ยวชมบ้านเมือง โบราณสถาน สถานที่อันสวยงามตามธรรมชาติ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีและสิ่งที่น่าสนใจอื่น ๆ ตาม

1. ระเบียบพิธีการเข้าเมือง
2. การให้ข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
3. การคมนาคมขนส่ง
4. โรงแรมและสถานที่พัก
5. การบริการเกี่ยวกับการนำเที่ยว
6. ร้านขายของที่ระลึก
7. ภัตตาคารและสถานเริงรมย์
8. ศูนย์การประชุมนานาชาติ
9. ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

ระเบียบพิธีการเข้าเมือง

ในการเดินทางเข้าประเทศ นักท่องเที่ยวจะอยู่ในประเทศนั้นได้ตามที่แต่ละประเทศกำหนดไว้ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึงสนามบินจะต้องผ่านขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมือง เช่น การตรวจหนังสือเดินทางและกระเป๋าเดินทางเพื่อป้องกันการลักลอบนำเข้าของที่ต้องห้าม หรือผิดกฎหมาย การอำนวยความสะดวกหรือการบริการในด้านนี้นับว่ามีความสำคัญมาก การดำเนินงานด้านศุลกากรควรจะต้องมีอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ทันสมัย มีวิธีการที่จะอำนวยความสะดวกรวดเร็ว มีเจ้าหน้าที่เพียงพอที่จะรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเป็นจำนวนมาก ๆ ตลอดจนลดขั้นตอนต่างๆ ให้น้อยลง

การให้ข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังประเทศใดประเทศหนึ่งนั้น นักท่องเที่ยวต้องรู้จักประเทศนั้นเสียก่อน เช่น สิ่งที่น่าสนใจ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง หรือรู้จักประเพณีและวัฒนธรรมที่น่าสนใจ สิ่งต่างๆ เหล่านี้นักท่องเที่ยวจะรู้ได้ก็ด้วยการที่เจ้าของประเทศ

ในขณะที่เดียวกันการเผยแพร่ข่าวสารจะต้องกระทำควบคู่กันไปกับการท่องเที่ยวภายในประเทศด้วยโดยสำนักงานการท่องเที่ยวภายในประเทศและสำนักงานสาขาต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ตามต่างจังหวัด หรือแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ควรจะทำหน้าที่ให้ข่าวสารเผยแพร่การท่องเที่ยวของท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้มีการเดินทางและข่าวสารต่าง ๆ ด้วย เช่น บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ ตลอดจนประชาชนของประเทศทุกคน

ในขณะที่เดียวกันการเผยแพร่ข่าวสารจะต้องกระทำควบคู่กันไปกับการท่องเที่ยวภายในประเทศด้วยโดยสำนักงานการท่องเที่ยวภายในประเทศและสำนักงานสาขาต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ตามต่างจังหวัด หรือแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ควรจะทำหน้าที่ให้ข่าวสารเผยแพร่การท่องเที่ยวของท้องถิ่นนั้น เพื่อส่งเสริมให้มีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น

เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าประเทศและผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง ไม่ว่าจะเป็ น สนามบิน ท่าเรือหรือด่านทางบก นักท่องเที่ยวควรจะได้รับรู้ข่าวสารและข้อมูลบางอย่างที่จำเป็น เช่น เรื่องเกี่ยวกับโรงแรมการจองโรงแรม บริการนำเที่ยว รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนการจัดการเดินทางสู่ที่พักและอัตราค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในราคามาตรฐานหรืองานเทศกาลต่าง ๆ ที่จะมีในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งจะทำให้ได้โดยจัดตั้งหน่วยประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ข่าวสารและข้อมูลดังกล่าวแก่นักท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อหรือสอบถามได้สะดวก เช่น ที่ สนามบิน สถานีรถไฟ หรือสถานีขนส่ง เป็นต้น ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมักจะเดินทางเข้ามาโดยทางอากาศ จึงควรจัดตั้งหน่วยประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวที่สนามบินก่อนเป็นแห่งแรก เท่ากับเป็นการเปิดประตูต้อนรับนักท่องเที่ยว

การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่ตนต้องการทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคมนาคมขนส่งภายในประเทศเป็นปัจจัยสำคัญต่อการท่องเที่ยว ถ้าการคมนาคมดำเนินไปอย่างสะดวกรวดเร็ว

การคมนาคมขนส่งทางอากาศ การคมนาคมขนส่งทางอากาศทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ ในปัจจุบันได้รับความนิยมมาก เพราะสะดวกและประหยัดเวลา การเพิ่มจำนวนเที่ยวบิน และเพิ่มเส้นทางการบินผ่านบริเวณต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นจะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวก ดังนั้นสายการบินของแต่ละประเทศจึงมีความสำคัญมากต่อการนำนักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้ามาเที่ยวประเทศของตน ประมาณร้อยละ 80-90 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเข้ามาโดยทางสายการบิน การพัฒนาสายการบินตลอดจนการบริการต่าง ๆ ที่ทันสมัยจะส่งเสริมให้การคมนาคมขนส่งทางอากาศมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีการเพิ่มเส้นทางการบินไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ขณะเดียวกันควรมีการร่วมมือกันระหว่างภาคคมนาคมประเภทต่าง ๆ เช่น เครื่องบินกับรถไฟ รถยนต์หรือเรือเป็นต้น จะทำให้การท่องเที่ยวขยายได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

การคมนาคมขนส่งทางน้ำ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่นิยมท่องเที่ยวทางเรือ เช่น นั่งเรือไปตามลำคลองเพื่อดูสภาพชีวิตสองฝั่งคลอง เรียกว่า Canal Tour สำหรับการท่องเที่ยวทางน้ำที่เรียกว่า River Tour นั้นจะมีเรือยนต์ขนาดใหญ่ปรับอากาศแล่นไปตามแม่น้ำเพื่อชมสถานที่ต่าง ๆ เช่น การนั่งเรือล่องแม่น้ำไรน์ หรือนั่งเรือไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่งโดยเฉพาะ เช่น นั่งเรือไปยังพระราชวังบางปะอิน เป็นต้น การท่องเที่ยวในลักษณะนี้เป็นที่นิยมกันมากในหมู่นักท่องเที่ยว รวมทั้งการล่องแพ หรือนั่งเรือออกสู่ทะเลไปตามหมู่เกาะต่าง ๆ เช่น ไปยังเกาะพีพีหรือเกาะสมุย ซึ่งกิจการด้านนี้นำรายได้มาสู่ธุรกิจการท่องเที่ยวมาก

สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือ ความสะดวกรวดเร็ว ความปลอดภัย และการตรงต่อเวลารวมทั้งการกำหนดเส้นทางการคมนาคมและการเลือกสถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวว่าน่าสนใจเพียงใด

โรงแรมและสถานที่พัก

โรงแรมและสถานที่พักเป็นสิ่งสำคัญมากในธุรกิจการท่องเที่ยว เพราะนอกจากนักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงสถานที่ท่องเที่ยวแล้ว มักจะคำนึงถึงเรื่องที่พักเป็นสำคัญ ซึ่งการเลือกที่พักขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ฐานะทางเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว
2. รูปแบบของการท่องเที่ยว
3. ความต้องการ หรือรสนิยมของนักท่องเที่ยว

4. ราคาและมาตรฐานของโรงแรม

5. ที่ตั้งของโรงแรม

ธุรกิจโรงแรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ปัจจุบันได้มีการสร้างโรงแรมเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะตามเมืองใหญ่ ๆ และเมืองท่องเที่ยว ธุรกิจเกี่ยวกับโรงแรมนี้มีรูปแบบของการประกอบการ 3 รูปแบบ คือ

- โรงแรมที่เป็นสาขาและมีช่างานเชื่อมโยงกับโรงแรมในต่างประเทศส่วนใหญ่แล้ว จะอยู่ในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ ๆ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว
- โรงแรมที่ดำเนินงานโดยคนในประเทศ และว่าจ้างชาวต่างประเทศที่มีความชำนาญให้เป็นผู้บริหารโรงแรมประเภทนี้จะเหมือนกับประเภทแรกและมีอยู่ตามเมืองสำคัญ ๆ และเมืองท่องเที่ยว
- โรงแรมที่ดำเนินการโดยคนในประเทศ เป็นโรงแรมขนาดใหญ่ถึงขนาดกลางและขนาดเล็ก สร้างขึ้นตามต่างจังหวัด ซึ่งมาตรฐานของโรงแรมจะแตกต่างกันไป

โรงแรมที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ควรจะอยู่ในระดับมาตรฐานสากลอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก ส่วนใหญ่จะใช้รูปดาวเป็นเครื่องกำหนด ดังนี้

ระดับ 5 ดาว	หมายถึง	โรงแรมที่ให้บริการระดับพิเศษสุด
ระดับ 4 ดาว	หมายถึง	โรงแรมที่ให้บริการระดับดีมาก
ระดับ 3 ดาว	หมายถึง	โรงแรมที่ให้บริการระดับดี
ระดับ 2 ดาว	หมายถึง	โรงแรมที่ให้บริการระดับปานกลาง

การแบ่งระดับของโรงแรมนั้น มีไว้เพื่อให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกที่พักได้เหมาะสมกับรสนิยมและฐานะทางเศรษฐกิจของตน บางประเทศไม่ได้แบ่งระดับของโรงแรมโดยถือบริการที่ให้แก่ลูกค้าเป็นสำคัญ แต่ใช้วิธีการจัดระดับโดยถืออัตราที่พักรวมเป็นเกณฑ์ว่า ถ้าราคาแพงเป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง ถ้าราคาถูกลงมา เป็นโรงแรมชั้นสอง เป็นต้น

สิ่งสำคัญที่สุดในเรื่องของโรงแรม คือ การบริการต่าง ๆ จะต้องได้มาตรฐาน ปัจจุบันนี้โรงแรมต่าง ๆ ได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้และมีการแข่งขันกันมาก และได้มีการสร้างโรงแรมเพิ่มมากขึ้น สำหรับประเทศไทยมีจำนวนโรงแรมรวมทั้งประเทศประมาณ 5,701 แห่ง ในปี พ.ศ. 2544 โรงแรมเหล่านี้จะเป็นโรงแรมขนาดกลางและขนาดเล็ก หรือขนาดใหญ่ได้ระดับมาตรฐานสากล สำหรับเป็นที่พักของนักท่องเที่ยว

ปัจจุบันนอกจากนักท่องเที่ยวจะพักตามโรงแรมระดับต่าง ๆ แล้ว ยังมีนักท่องเที่ยวบางกลุ่มนิยมจะพักอยู่ตามบ้านเช่า (Guest House) หรืออพาร์ทเมนต์ต่าง ๆ อีกด้วย

การบริการเกี่ยวกับการนำเที่ยว

เนื่องจากกิจการการนำเที่ยวมีส่วนสำคัญต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ และธุรกิจประเภทนี้ มีความสัมพันธ์กับการบริการของภาคเอกชนเป็นส่วนใหญ่ บริษัทนำเที่ยวได้เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีการดำเนินการบริการทั้งในด้านการจัดจำหน่ายตั๋วเดินทาง จัดพาหนะบริการ และจัดบริการนำเที่ยวทั้งภายในประเทศ ต่างประเทศและยังได้ขยายออกไปสู่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ นอกจากนี้บริษัทท่องเที่ยวยังได้ร่วมมือกับบริษัทท่องเที่ยวต่างประเทศ และได้รวมตัวกันตั้งเป็นสมาคมขึ้น เพื่อให้ธุรกิจการนำเที่ยวขยายออกไปกว้างขวางยิ่งขึ้น บริษัทนำเที่ยวอาจจะแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. บริษัทที่จัดนำเที่ยวเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างประเทศ
2. บริษัทที่จัดนำเที่ยวต่างประเทศ
3. บริษัทที่จัดนำเที่ยวภายในประเทศ
4. บริษัทที่จัดนำเที่ยวทั้งต่างประเทศและในประเทศ

ร้านขายของที่ระลึก

จากการสำรวจค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2544 พบว่าประมาณ 1,160.86 บาท ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด จะเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อของที่ระลึก ซึ่งจัดว่าอยู่ในอันดับสูงที่สุดของค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวจ่าย แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของรายได้จากนักท่องเที่ยวในด้านการซื้อของที่ระลึกว่าเป็นรายได้หลักอย่างหนึ่งในธุรกิจการท่องเที่ยว

ร้านขายของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่มักจะอยู่ในโรงแรมชั้นนำและบริเวณใกล้เคียง ตามศูนย์การค้า สนามบิน สถานีขนส่ง หรือแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะขายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกซึ่งจะแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น อาจจะเป็นสินค้าที่เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นหรือเป็นของที่ระลึกของท้องถิ่นนั้น เช่น เครื่องถมของจังหวัดนครศรีธรรมราช ไข่มุกของจังหวัดภูเก็ต หรือพลอยของจังหวัดจันทบุรี หรือสินค้าประเภทหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

ขนาดของร้านค้าที่ขายของที่ระลึกจะมีทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก นอกจากนี้ทางราชการอาจจะจัดตั้งร้านค้าของทางการเพื่อขายสินค้าที่ระลึกขึ้นก็ได้ เช่น ประเทศไทยมีร้านนารายณ์ภัณฑ์ดำเนินการขายสินค้าหัตถกรรมประเภทต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมรับสินค้าหัตถกรรมจากทั่วประเทศมาจำหน่าย ตลอดจนจัดหาตลาดต่างประเทศและดำเนินการส่งออก หรือร้านค้าจัตโรลดา ซึ่งจำหน่ายสินค้าของมูลนิธิสายใจไทย และสินค้าจากศูนย์ศิลปาชีพ เป็นต้น

ในเรื่องสินค้าของที่ระลึกนี้สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือ สินค้าจะต้องได้มาตรฐาน มีคุณภาพดี มีราคาเหมาะสมกับคุณภาพของสินค้าและราคายุติธรรม การแจกเครื่องหมายหรือการออกประกาศนียบัตรรับรองคุณภาพของสินค้าให้แก่ร้านค้าที่ผ่านการตรวจสอบพิจารณาจะช่วยให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจในคุณภาพและราคาของสินค้า และเพื่อมิให้นักท่องเที่ยวถูกเอารัดเอาเปรียบ

ภัตตาคารและสถานเริงรมย์

การบริการเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยวถือว่าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญประการหนึ่งเพราะนอกจากจะต้องคำนึงถึงความสะอาด ความปลอดภัยในการบริโภคแล้ว สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติยังต้องคำนึงถึงประเภทและรสชาติของอาหารด้วย ภัตตาคาร หรือร้านอาหารอาจแยกได้ 3 ประเภท คือ

1. ภัตตาคารที่มีรายการอาหารนานาชาติไว้บริการ เช่น ภัตตาคารในโรงแรม ภัตตาคารที่บริการเฉพาะอาหารต่างชาติ เช่น อาหารฝรั่งเศส อิตาลี เยอรมัน ญี่ปุ่น เป็นต้น
2. ภัตตาคารที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ และมีแต่เฉพาะอาหารพื้นเมือง เช่น อาหารไทย และมีการแสดงทางวัฒนธรรมประกอบด้วย
3. ภัตตาคารที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป คือ จะมีอาหารหลายชนิดให้เลือก ทั้งอาหารพื้นเมืองและอาหารต่างประเทศ

ส่วนสถานเริงรมย์ต่าง ๆ ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว จะมีทั้งในบริเวณโรงแรม และสถานที่อื่น ๆ หรือตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จะมีให้เลือกหลายประเภท

การขยายตัวของธุรกิจด้านภัตตาคารและสถานเริงรมย์ มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวมาก กล่าวคือในเมืองใหญ่ ๆ และย่านธุรกิจการท่องเที่ยวจะมีภัตตาคารและสถานเริงรมย์ตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก และธุรกิจด้านนี้ได้ขยายไปยังต่างจังหวัดหรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญเพิ่มมากขึ้น โดยจะเจริญเติบโตตามอัตราการเจริญก้าวหน้าของการท่องเที่ยว

ศูนย์การประชุมนานาชาติ

เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และเทคโนโลยีทางด้านต่าง ๆ มีมากขึ้น ทำให้ประชากรในประเทศต่าง ๆ สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านวิชาการ ตลอดจนร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น มีการก่อตั้งองค์การระหว่างประเทศทั่วโลก ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องมีการประชุมร่วมกัน ซึ่งอาจจะกระทำได้ที่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ผู้ที่เดินทางไปประชุมยังท้องถิ่นอื่นหรือต่างประเทศ ผู้ที่เดินทางไปประชุมยังท้องถิ่นอื่นหรือต่างประเทศจะเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากกว่านักท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไป ทั้งนี้เพราะผู้ที่เดินทาง

ปัจจุบันประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้จึงได้พยายามส่งเสริมให้มีการประชุมระหว่างประเทศขึ้นภายในประเทศ โดยได้สร้างหอประชุมแห่งชาติศูนย์สิริกิติ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่ประชุมระดับชาติที่มีไฮเทคทันสมัยและเทคโนโลยีตลอดจนระบบการสื่อสารที่ทันสมัย สามารถรับผู้เข้าร่วมการประชุมได้เป็นจำนวนมาก ศูนย์ประชุมแห่งชาตินี้จะใช้เป็นสถานที่เพื่อการประชุมระดับชาติ แทนการจัดประชุมสภาผู้ว่าการธนาคารโลก หรือศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติที่เคยใช้มาก่อน โดยมีการประชุมครั้งแรก คือ การประชุมสภาผู้ว่าการธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2534 การมีศูนย์ประชุมนานาชาติที่ทันสมัยเท่ากับเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างหนึ่งเพราะยังมีการจัดการประชุมนานาชาติในประเทศมากขึ้นเท่าใด จำนวนผู้เข้าร่วมการประชุมก็จะเพิ่มมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2538 ประเทศไทยได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมประจำปีของสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ระหว่างวันที่ 21-25 เมษายน พ.ศ. 2538 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากทั่วโลกประมาณ 1,800 คน และในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมกับสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวบริษัทการบินไทย จำกัด เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมประจำปีของสมาคม American Society of Travel Agents (ASTA) ทั้งสองรายการนี้จัดขึ้น ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเป็นสถานที่ที่สิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ทำให้ในปีต่อ ๆ มาได้มีการจัดการประชุมทางการท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการประชุมด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น การประชุมกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก หรือ APEC ซึ่งไทยเป็นเจ้าภาพตลอดปี โดยประชุมยังจังหวัดต่าง ๆ เริ่มจาก ขอนแก่น เชียงใหม่ ภูเก็ต และกรุงเทพฯ การประชุมนี้เท่ากับเป็นการประชาสัมพันธ์และส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วย

ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

โดยปกติแล้วการท่องเที่ยวตัดสินใจจะเดินทางไปยังบริเวณใดบริเวณหนึ่งนั้น สิ่งหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือ เรื่องความปลอดภัย เพราะถ้าบริเวณใดมีปัญหาเรื่องความปลอดภัยเกิดขึ้นย่อมจะมีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวด้วย ฉะนั้นจำเป็นที่ต้องจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและให้ความปลอดภัยรวมทั้งเป็นศูนย์รับแจ้งเหตุร้ายที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว ดังเช่นประเทศไทยได้ตั้งหน่วยตำรวจท่องเที่ยวเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ มีการจัด

นอกจากนั้นการให้ความสะดวก หรือความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ในการพิจารณาคดีต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกับประชาชนที่เป็นเจ้าของ ประเทศอย่างรวดเร็วและยุติธรรม การกระทำดังกล่าวนี้จะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกมั่นใจในความปลอดภัยของตนเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศนั้น ๆ ทำให้เป็นผลดีต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง

จากที่กล่าวมาแล้วแสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมด้านการบริการที่ ประกอบด้วยธุรกิจหลายประเภท เช่น การบิน การเดินทาง อาหาร บริการที่พัก นำเที่ยว ผลิตภัณฑ์ที่ระลึก การท่องเที่ยวจึงมีขบวนการผลิตที่เหมือนกับอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ ซึ่งต้องประกอบด้วย

- วัตถุดิบ คือ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยว
- โรงงาน คือ สถานที่ที่นักท่องเที่ยวจะมาเที่ยว จะต้องสะดวก สะอาด สบาย ปลอดภัย
- ทุน คือ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา สิ่งก่อสร้าง ร้านอาหาร ฯลฯ
- แรงงาน คือ แรงงานที่ใช้ในด้านต่าง ๆ เช่น ก่อสร้าง ผลิตภัณฑ์และบริการ
- ผลผลิต คือ บริการต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ร้านค้า บริษัทนำเที่ยว
- ตลาด คือ นักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ
- การส่งเสริมการขาย ได้แก่ การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ให้เกิดความต้องการที่จะเดินทางมาท่องเที่ยว

2. มูลค่าทางเศรษฐกิจ

2.1 ความหมายของมูลค่าทางเศรษฐกิจ

มูลค่าทางเศรษฐกิจ (economic value) เป็นมูลค่าอันเนื่องจากการแลกเปลี่ยนหรือราคาตลาดของทรัพย์สินนั้น ในความหมายดังกล่าวนี้ มูลค่าเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับความเกี่ยวพันกันของอุปทานและอุปสงค์ หรือเป็นมูลค่าของทรัพย์สินที่ถูกกำหนดขึ้นจากตลาด แต่ความหมายของมูลค่าเศรษฐกิจโดยแท้จริงแล้วเป็นแนวคิดทางนามธรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับความปรารถนาของคนทั่วไปที่จะครอบครองหรือใช้ทรัพย์สินและขึ้นอยู่กับความสามารถและความเต็มใจที่จะเสนอจำนวนเงินหรือสิ่งของ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนในการได้ครอบครองสิ่งของนั้น เพอร์ซ และเทอนเนอร์ (Pearce and Turnere, 1990:, 131) กล่าวว่ามูลค่าทางเศรษฐกิจประกอบด้วยมูลค่าจากการใช้ประโยชน์และมูลค่าเพื่อจะใช้ (Option Value) <http://journal.eco.ku.ac.th>

2.2 ประเภทของมูลค่าทางเศรษฐกิจ

มูลค่าทั้งหมดทางเศรษฐกิจ (total economic value) แยกเป็นมูลค่าจากการใช้ (use value) และมูลค่าการไม่ได้ใช้ (non use value)

2.2.1 มูลค่าจากการใช้ (use value) โดยทั่วไปแล้วคนแต่ละคนจะมีมูลค่าที่เกิดจากความรู้สึกนึกคิด (held value) มูลค่านี้คือพื้นฐานความชอบ (preference) ของแต่ละบุคคล และเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจของทรัพยากร มูลค่านี้ประกอบด้วย

1) มูลค่าใช้ประโยชน์โดยตรง (direct use value) ซึ่งได้แก่ สินค้าและบริการที่เกิดขึ้นจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและใช้ในการบริโภคโดยตรง เช่น การนันทนาการอากาศบริสุทธิ์ตามธรรมชาติ

2) มูลค่าใช้ประโยชน์โดยอ้อม (indirect use value) คือ การที่สิ่งแวดล้อมทำหน้าที่ผลิตอย่างหนึ่ง และประชาชนได้ประโยชน์ผ่านกระบวนการผลิต เช่น ความหลากหลายทางชีวภาพทำให้มียารักษาโรคที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต หรือคุณภาพน้ำในแม่น้ำที่สะอาด ช่วยลดต้นทุนการผลิตน้ำประปาทำให้ค่าน้ำประปาลดลง

3) มูลค่าเผื่อจะใช้ (option value) คือ การที่ประชาชนไม่ได้ใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ไม่ว่าจะ เป็นมูลค่าจากการใช้ (use value) หรือมูลค่าจากการไม่ได้ใช้ (non use value) แต่อาจมีโอกาสใช้ประโยชน์ในอนาคต

2.2.2 มูลค่าจากการไม่ได้ใช้ (non use value) คือ การที่สิ่งแวดล้อมให้ประโยชน์แก่ประชาชนในรูปของการสร้างความรู้สึกที่ดีเมื่อทราบว่าสิ่งแวดล้อมอยู่ในสภาพที่ดี โดยที่ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมนั้นเลย ไม่ว่าจะ เป็นมูลค่าทางตรง หรือมูลค่าทางอ้อม

จะเห็นได้ว่ามูลค่าทางเศรษฐกิจจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมพันธ์ ดนตรี (2543) ซึ่งได้ทำการศึกษารวบรวมการวิจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์กลุ่มสื่อสาร โทรคมนาคม เพื่อทำการประเมินมูลค่าหลักทรัพย์ ณ ปลายปี 2542 โดยการศึกษาประกอบด้วยการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจภาวะอุตสาหกรรม และวิเคราะห์บริษัทในกลุ่มธุรกิจสื่อสาร โทรคมนาคมจำนวน 4 บริษัทซึ่งเป็นบริษัทที่มีมูลค่าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์มีปริมาณสูง ได้แก่ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท เทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) โดยการประเมินมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์จะใช้แบบจำลองประเมินมูลค่า Valuation Model) แล้วนำราคาที่แท้จริงมาเปรียบเทียบกับราคาในตลาดหลักทรัพย์ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ภาวะเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่ดีในตลาดหลักทรัพย์ ส่วนภาวะอุตสาหกรรมสื่อสารโทรคมนาคมมีการแข่งขันสูงและสามารถเจริญเติบโตได้อย่างต่อเนื่องผลการประเมินมูลค่าหลักทรัพย์ของบริษัทพบว่า บริษัท แอดวานซ์ อิน

3. เศรษฐกิจ

3.1 ความหมายของเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจ (Economy) คือ การกระทำใด ๆ อันก่อให้เกิด การผลิต การจำหน่ายและการบริโภค ซึ่งความหมายในทางเศรษฐกิจจะแตกต่าง จากความหมายที่เข้าใจกันโดยทั่วไปบ้าง ดังนี้

1. การผลิต คือ การกระทำเพื่อให้เกิดผลที่สามารถตีค่าออกมาเป็นเงินได้ หากการกระทำใด ซึ่งผลของการกระทำแม้จะมีคุณค่ามีประโยชน์แต่ไม่สามารถตีค่าออกมาเป็นเงินได้ การกระทำนั้นในความหมายทางเศรษฐกิจไม่ถือเป็นการผลิต และผลของการกระทำก็ไม่เรียกผลผลิต อาจจะเรียกเป็นผลงาน

2. การจำหน่าย คือ การนำผลผลิตไปเสนอต่อผู้ที่มีความต้องการ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ การนำผลผลิตไปสู่ตลาด เพื่อให้เกิดการซื้อขายกันขึ้น

3. การบริโภค คือ การจับจ่ายใช้สอยรวมถึงการรับประทานด้วย จะมองเห็นได้ว่าเศรษฐกิจนั้นจะเน้นที่ราคาหรือเงิน ของบางสิ่งถึงแม้จะมีประโยชน์ซึ่งมนุษย์และสิ่งมีชีวิตจะขาดเสียมิได้ เช่น อากาศสำหรับหายใจ แต่เนื่องจากอากาศมีอยู่ทั่วไป ซื้อขายกันไม่ได้ อากาศจึงไม่ถือเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ แต่ถ้ามีคนเอาอากาศนั้นมาบรรจุในภาชนะ เพื่อจำหน่าย อากาศเช่นนั้นก็กลายเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจไป ดังนั้นเมื่อพูดถึงเรื่องเศรษฐกิจจึงต้องเกี่ยวข้องกับราคาหรือเงินเสมอ

3.2 ระบบเศรษฐกิจ

ความหมายของระบบเศรษฐกิจ(economic system)หมายถึงกลุ่มบุคคลของสังคมที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มของสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ซึ่งยึดถือแนวปฏิบัติแนวทางเดียวกันในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ อำนวยความสะดวกในการที่จะแก้ไขปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่อให้สามารถบำบัดความต้องการให้แก่บุคคลต่างๆที่อยู่ร่วมกันในสังคมนั้นให้ได้รับประโยชน์มากที่สุด เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

รูปแบบของระบบเศรษฐกิจ

1. ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมหรือทุนนิยม (Laissez-faire or capitalism)

1. ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมหรือทุนนิยม (Laissez-faire or capitalism) ระบบเศรษฐกิจนี้เป็นระบบเศรษฐกิจที่ให้เสรีภาพแก่เอกชนในการเลือกดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจแต่ทว่าเสรีภาพดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย

ข้อดีของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม

1. เอกชนมีเสรีภาพในการเลือกตั้ง เลือกตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
2. กำไรและระบบกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเป็นแรงจูงใจในการทำงานทำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม

1. ก่อให้เกิดปัญหาการเหลื่อมล้ำอันเนื่องมาจากความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคลโดยพื้นฐานทำให้การหารายได้ไม่เท่ากัน
2. ในหลายกรณีกลไกทางการตลาดยังไม่ใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพียงพอสำหรับการจัดสรรทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจ
3. การใช้ระบบการแข่งขันหรือกลไกราคาอาจทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจอย่างสิ้นเปลือง

2. ระบบเศรษฐกิจแบบคอมมิวนิสต์ (communism) ระบบเศรษฐกิจนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลทั้งทรัพยากรต่างๆและปัจจัยการผลิตทุกชนิด เอกชนไม่มีกรรมสิทธิ์ในการเลือกใช้ปัจจัยการผลิตได้ กลไกราคาไม่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การตัดสินใจมักจะทำอยู่ในรูปของการวางแผนแบบบังคับ จากส่วนกลาง (central planning) โดยคำนึงถึงสวัสดิการของสังคมเป็นสำคัญ

ข้อดีของระบบเศรษฐกิจแบบคอมมิวนิสต์

1. เป็นระบบเศรษฐกิจที่ช่วยลดปัญหาการเหลื่อมล้ำทางฐานะและรายได้ของบุคคลในสังคม
2. ภายใต้ระบบเศรษฐกิจนี้เอกชนจะทำการผลิตและบริโภคตามคำสั่งของรัฐ

ข้อเสียระบบเศรษฐกิจแบบคอมมิวนิสต์

1. ประชาชนไม่มีเสรีภาพในการผลิตหรือบริโภคอะไรได้ตามใจ

3. **ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (socialism)** ระบบเศรษฐกิจแบบนี้เป็นระบบที่ใกล้เคียงกับระบบคอมมิวนิสต์ ภายใต้ระบบเศรษฐกิจนี้รัฐจะเป็นผู้ครอบครองทรัพยากรพื้นฐานไว้เกือบทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตามรัฐยังให้เสรีภาพแก่ประชาชนบ้างพอสมควร เอกชนมีเสรีภาพและกรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน ระบบกลไกราคามีผลอยู่บ้างในระบบเศรษฐกิจนี้

ข้อดีของระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม

1. ช่วยลดปัญหาการเหลื่อมล้ำทางฐานะและรายได้ของบุคคล
2. เอกชนมีสิทธิในการถือครองทรัพย์สินได้บ้าง

ข้อเสียระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม

1. การผลิตถูกจำกัดเพราะต้องผลิตตามที่รัฐกำหนด
2. โอกาสที่จะขยายการผลิตหรือพัฒนาคุณภาพการผลิตเป็นไปได้อย่างลำบาก

4. **ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (mixed economy)** ระบบเศรษฐกิจแบบผสมเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างแบบทุนนิยมและสังคมนิยม กล่าวคือ ภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบผสมทั้งรัฐและเอกชนต่างมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ปัจจัยการผลิตมีทั้งส่วนที่เป็นของรัฐและเอกชน

ข้อดีของระบบเศรษฐกิจแบบผสม

1. เป็นระบบเศรษฐกิจที่ค่อนข้างมีความคล่องตัว

ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบผสม

1. การมีกำไรและระบบกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินอาจทำให้เกิดการเหลื่อมล้ำทางฐานะและรายได้
2. การที่รัฐสามารถเข้าแทรกแซงตลาดโดยใช้กลไกรัฐอาจก่อให้เกิด
 - 2.1 ปัญหาการคอร์รัปชันบังหลวง
 - 2.2 ปัญหาเอกชนไม่กล้าลงทุนอย่างเต็มที่ เนื่องจากไม่แน่ใจในสถานการณ์ทางการเมืองและนโยบายของรัฐบาลซึ่งมีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

หน้าที่และเป้าหมายของบุคคลในระบบเศรษฐกิจ

1. ผู้บริโภค มีหน้าที่ในการตัดสินใจเลือกบริโภคสินค้าและบริการที่ทำให้ตนได้รับความพอใจมากที่สุด (maximum satisfaction) ภายใต้รายได้ที่กำหนดจำนวนหนึ่ง

3.3 ทูทางเศรษฐกิจ

ทุนทางเศรษฐกิจ (Economic Capital) คือสินทรัพย์อย่างหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาจากอาจเป็นสินทรัพย์ที่สามารถมองเห็นได้ หรือเป็นสินทรัพย์ที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่ได้ถูกกำหนดให้มีมูลค่าหรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์(กิจกรรม)ทางด้านเศรษฐกิจได้ ซึ่งทุนทางเศรษฐกิจสามารถจัดแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ทุนทางกายภาพ(Physical capital)

เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตนและสามารถใช้ในการสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ ประกอบด้วย สินทรัพย์ถาวร เป็นสินทรัพย์ที่สามารถสร้างขึ้นได้ เช่น เครื่องมือ เครื่องจักร สิ่งปลูกสร้างและซอฟต์แวร์ ฯลฯ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในชาติเพื่อการส่งออก

2. สินทรัพย์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

มี 4 สาขาหลัก ได้แก่ ขนส่ง สื่อสาร พลังงาน และสาธารณสุข นอกจากนี้ยังรวมถึงบริการทางการศึกษา บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อสนับสนุนการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สินทรัพย์ประเภทที่ดิน น้ำ และระบบนิเวศน์ที่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ

3. ทุนหรือสินทรัพย์ทางการเงิน(Financial capital/assets)

เป็นเครื่องมือที่แสดงสิทธิเรียกร้องและภาระผูกพันระหว่างภาคเศรษฐกิจหรือบุคคล ซึ่งทำหน้าที่เชื่อมโยงการออมและการลงทุน โดยภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และรัฐบาลที่มีเงินออมสามารถเลือกที่จะออมได้ในรูปแบบต่าง ๆ ในขณะที่ประชาชน ภาคธุรกิจ หรือรัฐบาลที่ขาดเงินออมแต่มีความจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อการใช้จ่ายและการลงทุน ก็สามารถระดมเงินจากระบบการเงิน โดยผ่านเครื่องมือทางการเงินที่รับฝากเงิน หรือการออกพันธบัตรเพื่อจำหน่ายให้กับประชาชนหรือภาคธุรกิจเอกชน เป็นต้น ทั้งนี้ สินทรัพย์ทางการเงินจะประกอบไปด้วย ทองที่ใช้เป็นทุนสำรอง และสิทธิพิเศษถอนเงิน (Special Drawing Rights:SDRs)ซึ่งดำรงไว้โดยธนาคารแห่งประเทศไทย เงินสดเงินฝากและสินเชื่อ เงินสะสมประกันชีวิต กองทุนที่เป็นการออมแบบผูกพันระยะยาว หลักทรัพย์ได้แก่

3.4 การพัฒนาเศรษฐกิจ

การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นกระบวนการที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญมากกับทุกๆ ประเทศในโลก ไม่ว่าจะประเทศนั้นจะมีระดับของการพัฒนาอยู่ในระดับใดก็ตาม (สูง ปานกลาง หรือ ต่ำ) สำหรับประเทศไทยซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาในระดับ ปานกลาง (ประเทศกำลังพัฒนา) ก็เช่นเดียวกันยังจำเป็นต้องปรับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมเพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สำหรับในบทนี้เราจะมาศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมายและความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ ตลอดจนวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับแรกจนถึงฉบับปัจจุบัน

การพัฒนาเศรษฐกิจ (economic development) หมายถึงการทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในลักษณะที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการผลิต โครงสร้างทางสังคม ค่านิยม ทักษะคน การศึกษา ระบบการปกครอง และการใช้ทรัพยากรที่สอดคล้องและเหมาะสมกับความ ต้องการของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจมิใช่เพียงแต่เป็นกระบวนการซึ่งทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของ รายได้เท่านั้น แต่การกระจายรายได้จะต้องเป็นไปอย่างเสมอภาค นั่นคือ ประชากรส่วนใหญ่จะต้อง ได้รับประโยชน์จากรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างเท่าเทียมกันด้วย

กล่าวโดยสรุป ขอบเขตของการพัฒนาเศรษฐกิจจะประกอบไปด้วย

1. การทำให้รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

3.5 แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาเศรษฐกิจ

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สามารถแยกออกได้เป็น 2 แนวความคิด คือ

1. แนวความคิดที่ยึดรายได้เป็นสำคัญ ประกอบด้วยแนวความคิดของกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1.1 แนวคิดของกลุ่มคลาสสิก เป็นแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์รุ่นเก่า ในช่วยปี ค.ศ. 1770-1870 ประกอบด้วย อדם สมิท. เดวิด ริคาร์ด. จอห์น สจ๊วตมิล แนวคิดนี้กล่าวว่า รายได้ส่วนที่เกินกว่ารายได้เพื่อการยังชีพขั้นต่ำ คือ เงินออม ซึ่งสามารถนำไปลงทุนเพิ่มขึ้น ผลผลิตส่วนเกินจะเกิดขึ้น และส่งเป็นสินค้าออกเพื่อนำเงินไปซื้อสินค้าในส่วนของประเทศผลิตไม่ได้รับการค้าระหว่างประเทศซึ่งเป็นการค้าเสรีจะขยายตัว แต่เมื่อมีพลเมืองเพิ่มมากขึ้น และทรัพยากรถูกใช้อย่างเต็มที่แล้ว การพัฒนาเศรษฐกิจจะถึงจุดสุดขีดและเข้าสู่สภาพหยุดนิ่ง

1.2 แนวคิดของกลุ่มนิโคลาสสิก เกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1870-1935 แนวคิดนี้ขัดแย้งกับแนวคิดของกลุ่มคลาสสิก เพราะมีความเชื่อว่า ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ไม่สิ้นสุด เป็นเพราะมีการพัฒนาเทคโนโลยีให้เจริญก้าวหน้าขึ้นซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ทำให้ผลผลิตรวมเพิ่มขึ้น และมีความเชื่อว่า หากตราบิดที่มีอัตราการสะสมทุนสูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรแล้ว การพัฒนาเศรษฐกิจจะดำเนินไปอย่างไม่หยุดนิ่ง

1.3 แนวคิดของกลุ่มเคนส์ โดยเคนส์ ซึ่งเป็นนักเศรษฐศาสตร์ ชาวอังกฤษ ได้เห็นความสำคัญของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล และรายจ่ายของภาคเอกชน ซึ่งมีบทบาทในการช่วยเพิ่มอุปสงค์มวลรวม และเมื่ออุปสงค์มวลรวมเพิ่มขึ้นจะกระตุ้นให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้น อัตราการว่างงานจะลดลง แนวคิดนี้ยังเป็นที่ยอมรับกันอยู่ในปัจจุบัน

1.4 แนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สมัยหลังเคนส์ ในยุคนี้มีนักเศรษฐศาสตร์ที่สำคัญ 2 คน คือ อาร์รอด ซึ่งได้ร่วมกันสร้างแบบจำลองความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยให้ปริมาณผลผลิตและการสะสมทุนเพิ่มขึ้นในอัตราเดียวกับอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจประเทศจะหลุดพ้นจากวัฏจักรความยากจนได้โดยจัดตั้งอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าเพื่อการบริโภคหลายๆ แห่งพร้อมกัน ทำให้มีการขยายการลงทุน เพิ่มการจ้างคน เพิ่มรายได้ของประชาชนในการจับจ่ายใช้

1.5 ทฤษฎีความเจริญแบบไม่สมดุล โดยเฮร์ชแมน ทฤษฎีนี้เหมาะกับประเทศด้อยพัฒนา เพราะขาดแคลนเงินทุนจึงไม่สามารถจัดตั้งอุตสาหกรรมหลายชนิดพร้อมๆ กันได้ทุกหนทุกแห่ง แต่จะใช้วิธีการสลายศูนย์รวมของความเจริญขึ้นก่อน แล้วจึงทำให้ความเจริญขยายตัวออกไปโดยรอบ ในที่สุดประเทศจะเจริญก้าวหน้าขึ้นทั้งหมด

2. แนวความคิดที่ยึดความจำเป็นพื้นฐานของมนุษย์เป็นสำคัญ โดยดัดเลย์ เชียร์ เห็นว่าแม้ว่ารายได้ประชาชาติจะเพิ่มขึ้นมากเพียงใด มิได้หมายความว่า ประชาชนทุกคน หรือคนส่วนใหญ่จะกินดีอยู่ดี เชียร์ จึงได้หันมาเน้นเรื่องของคุณภาพชีวิต โดยให้ความหมายของคำว่า “การพัฒนาเศรษฐกิจ” คือ การสร้างสภาพการณ์ด้านต่างๆ หรือการปรับปรุงส่งเสริมบุคลิกภาพของมนุษย์ให้ดีขึ้น และกล่าวถึงความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยสี่ที่พอเพียง
2. สาธารณูปโภคขั้นมูลฐานที่ควรได้รับในชุมชน
3. สิทธิขั้นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมตัดสินใจกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนของคน
4. การมีงานทำ

ปัจจุบันมีหลายประเทศ ใช้วิธีการผสมผสานแนวคิดต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจบรรลุผลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม

การแบ่งระยะของวัฏจักรเศรษฐกิจ

เนื่องจากวัฏจักรเศรษฐกิจ เป็นวงจรของการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจที่มีลักษณะขึ้นลง ซ้ำๆ กัน แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

1. ระยะเศรษฐกิจรุ่งเรือง (Economic Prosperity) เป็นระยะที่ระดับราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไป สูงขึ้น ผู้ประกอบการต่างมีความเชื่อมั่นในอนาคตและคาดการณ์ไปในทางที่ดีมีการลงทุนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การจ้างงานเพิ่มมากขึ้น ธนาคารขยายเครดิตเพิ่มขึ้น ตลาดซื้อขายหุ้นจะคึกคัก ราคาสูง ซื้อขายง่าย ขยายคล่อง ประชาชนมีเงินใช้จ่ายโดยถ้วนหน้า ภาวะเศรษฐกิจในระยะนี้จะรุ่งเรืองอย่างเต็มที่ และอาจก้าวไปสู่ภาวะเงินเฟ้อ

2. ระยะเศรษฐกิจถดถอย เมื่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจรุ่งเรืองเต็มที่แล้ว ภาวะการณ์ต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจจะเริ่มกดดันภายในตัวของมันเองเนื่องจากเมื่อมีการผลิตมากขึ้น ต้นทุนการผลิตจะสูงขึ้น เพราะเกิดการขาดแคลนปัจจัยการผลิต และมีการแข่งขันกันผลิต ทำให้ราคาผลตอบแทนที่ผู้ผลิตได้รับจากการจำหน่ายผลิตผลตกต่ำลงทำให้เกิดความไม่แน่ใจในอนาคต ผู้ผลิต

3. ภาวะเศรษฐกิจต่ำต่ำ เมื่อระดับการลงทุนลดต่ำลงทำให้การว่างงานขยายตัวออกทันที การที่อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นก็เพราะในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเช่นนี้ ประชาชนมีความต้องการที่จะถือเงินสูง ผู้ผลิตต้องการจะขายสินค้าของคนให้หมดไป ผู้ถือใบหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นๆ ต่างก็อยากจะขายออกไปเสียก่อนที่ราคาจะลดต่ำลงอีก สิ่งเหล่านี้จึงทำให้ระดับความต้องการที่จะถือเงินของประชาชนทั่วไปสูงขึ้น เป็นผลให้อัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น และมีผลสะท้อนให้ราคาสินค้าหรือทรัพย์สินต่างๆ ลดต่ำลงด้วย ในภาวะเศรษฐกิจต่ำต่ำ หรือเกิดภาวะเงินฝืดขึ้นเช่นนี้ ทุกฝ่ายต้องการเก็บเงินสดไว้ เพราะคาดว่าอัตราดอกเบี้ยกำลังจะสูงขึ้น ธนาคารจะเร่งรัดติดตามเครดิตที่เคยปล่อยให้อุรกิจกู้ยืม ซึ่งทำให้ต้องลดต้นทุนโดยลดคนลงอีกด้วย จนจะตกงานมาก

4. ภาวะเศรษฐกิจฟื้นตัว เป็นระยะที่เศรษฐกิจโดยทั่วไปเริ่มดีขึ้น สินค้าที่ผลิตผลิตออกมาค้างสต็อก เริ่มขายออกไปจนหมด ระดับราคาเริ่มขยับตัวสูงขึ้น การคาดคะเนกำไรของธุรกิจและผู้ผลิตเป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้น มีการลงทุนเพิ่มมากขึ้น มีการจ้างคนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ประชาชนเริ่มมีเงินใช้ ธนาคารเริ่มปล่อยสินเชื่อ จนในที่สุดก็เข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรืองอีก

4. ผลกระทบจากการท่องเที่ยว

4.1 **ผลกระทบเชิงบวก** คือ ผลกระทบต่างๆ ที่ส่งเสริม สนับสนุน ก่อให้เกิดผลดี หรือกระทบเชิงบวกต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น ทำให้ประเทศหรือภูมิภาคมีสภาพเศรษฐกิจดี ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีอำนาจซื้อ (purchasing power) สูงมากขึ้น สภาพทางสังคม การเมืองมีความสงบ มั่นคง มีการพัฒนาด้านการบริการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว (Tourist Services Development) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น ผลกระทบเชิงบวก ย่อมมีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโต และการขยายตัว ตรงด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้อุตสาหกรรมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวขยายตัวมากขึ้นตามไปด้วย

4.2 **ผลกระทบเชิงลบ** คือ ผลกระทบที่เป็นปัญหา อุปสรรค ขัดขวาง ทำลาย ให้เกิดความชะงักงัน หรือ ทำให้เกิดสภาพการลดน้อยถอยลงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น การเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นเป้าหมายทางการตลาด ย่อมมีผลกระทบเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความวิกฤตทางเศรษฐกิจ ทำให้อำนาจซื้อลดลง นักท่องเที่ยวมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น จึงพากันงดหรือชะลอการเดินทางท่องเที่ยวไว้ระยะหนึ่ง การเกิด

4.3 แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยว

การศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยว เพื่อนำมาสู่ความเข้าใจในการศึกษาผู้ที่มีส่วนร่วมในโครงการถนนคนเดิน อันประกอบด้วยกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่จัดโครงการถนนคนเดิน ซึ่งได้แก่ กลุ่มค้าขาย กลุ่มสันนาการ กลุ่มผู้เข้ามาท่องเที่ยวและจับจ่ายใช้สอย ทั้งนี้เนื่องจากโครงการถนนคนเดินมีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยว ผู้ที่มีส่วนร่วมในโครงการถนนคนเดินกลุ่มต่างๆ จึงต้องเข้ามาสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ซึ่งการศึกษาถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวจะสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ที่มีส่วนร่วมในโครงการถนนคนเดินกับการท่องเที่ยว

ด้วยรูปแบบของโครงการถนนคนเดินซึ่งเป็นแหล่งรวมของกิจกรรมทางการท่องเที่ยว โดยกิจกรรมประเภทหนึ่งของถนนคนเดิน ได้แก่ การเป็นแหล่งจับจ่ายใช้สอยที่เน้นความเป็นพื้นเมือง และวัฒนธรรมของจังหวัดศรีสะเกษซึ่งสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นนั้น ทำให้ถนนคนเดินเข้ามาสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งผลจากการท่องเที่ยวทั้งด้านบวก และด้านลบ ล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของกลุ่มผู้ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมถนนคนเดิน ซึ่งสมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 88-89) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ และสังคม ไว้ดังนี้

ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่

1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียน และการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค
2. การท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิต และนำเอาทรัพยากรของประเทศ โดยเฉพาะของท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในอัตราที่สูง ในรูปของการผลิตสินค้าพื้นเมือง และสินค้าของที่ระลึก ตลอดจนการบริการในท้องถิ่นนั้นๆ
3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก
4. รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีผลทวีคูณในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลผลิตส่วนรวมของประเทศมีค่าที่มากกว่าสองเท่าตัว
5. การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิตขายได้ทุกเวลาสุดแล้วแต่ความเหมาะสมและความสามารถของผู้ขาย
6. การท่องเที่ยวช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตเป็นวงจรหมุนเวียนภายในประเทศ ทำให้

เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการลดการว่างงานของ ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อสังคม ได้แก่

1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความสำนึก และตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ ก่อให้เกิดความรู้สึกหวงแหนและรักผืนดินที่อยู่อาศัยของตน
 2. การท่องเที่ยวช่วยให้ประชาชนในชนบทรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาผลิตและประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ในรูปของสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกไว้สำหรับขายผู้มาเยือน เป็นการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวเพิ่มขึ้น
 3. การท่องเที่ยวมีบทบาทในการพัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคมให้เกิดแก่ท้องถิ่น ทำให้มีการก่อสร้างสิ่งใหม่ๆ มีการลงทุนทางด้านการผลิตเพื่อรองรับการบริการแก่ผู้มาเยือนท้องถิ่น ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการมีงานทำ
 4. การท่องเที่ยวช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท ช่วยขจัดปัญหาการหลงไหลและเคลื่อนย้ายเข้ามาหางานทำหรือเสี่ยงโชคในเมืองของประชาชนในชนบท
 5. การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรี และความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าบ้านและผู้มาเยือน
- ซึ่งสอดคล้องกับงานของชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์ (2537 : 109-2-2) ที่ได้ระบุถึงผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านสังคม และวัฒนธรรม ในด้านดีไปในทิศทางเดียวกันโดยสรุปได้ว่า
1. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้มาตรฐานการครองชีพของคนในท้องถิ่นดีขึ้นสืบเนื่องจากผลกระทบเชิงเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ และกระจายโอกาสการจ้างงานไปสู่คนในท้องถิ่นมากขึ้น
 2. การท่องเที่ยวจะชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการรักษามรดกทางวัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียม ประเพณี นาฏศิลป์ การละเล่น ฯลฯ ของท้องถิ่น ทำให้เกิดความต้องการที่จะค้นคว้าอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติเหล่านี้ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม รักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติเอาไว้ได้
 3. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะช่วยกระตุ้นให้มีการคิดค้นที่จะนำเอาทรัพยากรส่วนเกินหรือไร้ค่ามาประดิษฐ์คิดค้นเป็นของใช้ ของที่ระลึกในรูปของสินค้าพื้นเมืองจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งนอกจากจะเป็นการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวแล้ว ยังเป็นการนำเอาทรัพยากรบางประเภทที่เคยถูกทิ้งให้ไร้ค่ามาทำให้เกิดประโยชน์เพิ่มมูลค่า

5. ความสะดวกสบายจากกิจกรรมสาธารณูปโภค สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยว คนในท้องถิ่นย่อมได้ประโยชน์จากกิจการน้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ฯลฯ

6. การท่องเที่ยวจะช่วยลดปัญหาการอพยพหลังไหลเข้าไปแออัดในเมืองหลวง

7. การเดินทางท่องเที่ยวจะช่วยให้เกิดสันติภาพแห่งมวลมนุษย

8. ความประทับใจจากการเดินทางท่องเที่ยวจะทำให้บุคคลเกิดทัศนคติที่ดีต่อสถานที่นั้น และนี่ก็ถึงอยู่ตลอดเวลา

จะเห็นว่าจากผลกระทบด้านดีจากการท่องเที่ยวในด้านสังคมและวัฒนธรรมนั้น จะเป็นไปได้ในด้านการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น โดยการกระตุ้นเศรษฐกิจของท้องถิ่นในลักษณะที่คนท้องถิ่นได้รู้จักการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาเพิ่มมูลค่าโดยนำมาผลิตสินค้าในรูปแบบของสินค้าพื้นเมืองและสินค้าของที่ระลึก ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เป็นรูปแบบที่การท่องเที่ยวเป็นตัวผลักดันให้เกิดการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

ในส่วนของผลกระทบทางด้านลบจากการพัฒนาการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2536 : 12-14) ได้กล่าวถึงผลกระทบในเชิงลบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม ในด้านศิลปวัฒนธรรม สรุปได้ว่า

เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมประเพณี โดยการหยิบยกเอาเรื่องวัฒนธรรมประเพณีของไทยมาเป็นสิ่งดึงดูดใจให้มีการท่องเที่ยวมากขึ้นเป็นสิ่งที่ดี แต่จำเป็นต้องระมัดระวังในเรื่องรูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมเนื้อหาดั้งเดิมของวัฒนธรรมและประเพณีนั้นๆ ในช่วงที่ผ่านมการนำวัฒนธรรมประเพณีมาเป็นสิ่งจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินเข้ามาเยือนนั้น มักจะมุ่งเน้นไปในการค้า ด้านความสวยงาม แต่กลับลดความประณีต ตัดขั้นตอนที่เป็นหัวใจหรือเนื้อหาของวัฒนธรรมนั้นๆ ไป การดำเนินงานมักจะเน้นเกี่ยวกับการจัดการแสดงเพื่อโชว์ความตื่นตาตื่นใจให้นักท่องเที่ยวชม โดยละเลยถึงสาระที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น รวมทั้งคุณค่าที่แท้จริงที่มีต่อสังคมท้องถิ่น

เกิดปัญหาการลดคุณค่าของงานศิลปหัตถกรรม คุณค่าของงานศิลปหัตถกรรมได้รับผลกระทบกระเทือนจากความเห็นแก่ได้ของผู้ผลิตและจำหน่าย โดยอาจลดมาตรฐานลงเพื่อให้ได้กำไรมากที่สุด มีการลอกเลียนแบบศิลปหัตถกรรม โดยไม่คำนึงถึงความประณีตและคุณภาพสินค้า

ลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นเพราะการนำวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นมาใช้เพื่อ การท่องเที่ยวเท่านั้น จึงมุ่งเน้นเพียงแค่ด้านการค้าและกำไร โดยที่ลืมนึกถึงคุณค่าหรือเนื้อหาของ วัฒนธรรมที่มีต่อสังคมท้องถิ่นในลักษณะที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ดังที่มิ่งสรรพ ขาว สะอาด ; นฤกุล เครือฟู และอัศวพงษ์ อ้นทอง (2548 : 27) ได้กล่าวไว้ว่าการส่งเสริมการท่องเที่ยว น่าจะเป็นวิถีทาง (means) มากกว่าจะเป็นเป้าหมาย (ends) ของการรักษามรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งเมื่อเมืองเชียงใหม่ได้บรรลุเป้าหมายของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมนี้แล้ว ผลพลอยได้ทาง เศรษฐกิจจะตกแก่การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างมหาศาล ทั้งนี้การจัดกิจกรรมในระดับท้องถิ่นก็ ควรมีเอกลักษณ์ของตน และเป็นไปโดยวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แท้จริง การจัดกิจกรรมเริ่มมีการ ลอกเลียนแบบโดยความเข้าใจผิดว่าจะได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเหมือนกับกิจกรรมซึ่งจัดใน ที่อื่นๆ จึงขาดเอกลักษณ์เฉพาะจนอาจจะทำให้การจัดกิจกรรมขาดเสน่ห์ที่เป็นสิ่งดึงดูดใจไป อันเป็น สาเหตุให้รูปแบบของการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวดำเนินไปอย่างไม่ยั่งยืนต่อไป

5. ความพึงพอใจ

5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นคำที่มีความหมายที่หลากหลาย ซึ่งได้จากแนวแต่ละทัศนะตามกรอบ ความคิดและความเชื่อของแต่ละบุคคลยึดถือ ดังเช่นนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำคัญ เพชรทอง (2531 : 16) สรุปว่า ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกหรือ เจตคติของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงาน ถ้าบุคคลมีความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีผลให้ เกิดความพึงพอใจในการทำงาน มีการเสียสละอุทิศแรงงาน แรงใจ และสติปัญญาให้กับงานมาก ทั้งนี้เป็นผลมาจากการสร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเต็มใจที่จะใช้พลังงาน ปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงาน

มากเจดีย์ ยงนันทวัฒนา (2533 : 16) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานเป็นการ บ่งบอกถึงระดับความพึงพอใจในการทำงาน ความพึงพอใจมากน้อยของเจ้าหน้าที่ที่มีต่องานนั้นว่า ตอบสนองความต้องการของเขาได้มากน้อยเพียงใด และกล่าวอีกว่าเป็นความรู้สึกของเจ้าหน้าที่ที่มี ต่องานทั้งร่างกาย จิตใจ และสภาพแวดล้อม

สาโรช ไสยสมบัติ (2534 : 15) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานเกี่ยวกับการให้บริการ ดังนั้นผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการให้ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจ

มนตรี เจียบแหลม (2536 : 7) นิยามว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกมีความสุข เมื่อเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Wants) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

บุญมัน ธนาศุภวัฒน์ (2537 : 157 - 158) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าผลของเจตคติต่าง ๆ ของบุคคลที่มีต่อองค์ประกอบของงานและมีส่วนสัมพันธ์กับลักษณะงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งความพึงพอใจนั้นได้แก่ การรู้ว่ามีความสำเร็จในผลงาน รู้สึกว่าได้รับการยกย่อง และรู้สึกว่ามีโอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในงานเป็นความรู้สึกนิยมชมชอบ หรือปฏิกิริยาที่แสดงออกในทางความพอใจของผู้ทำงานที่มีต่องานหรือกิจกรรมที่เขาทำตามความคิดในลักษณะนี้ความพึงพอใจเป็นเจตคตินั้นเอง แต่เป็นเจตคติต่องานโดยเฉพาะ

จากความหมายดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า ความพึงพอใจคือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพอใจเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ตนต้องการหรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ตนเองต้องการและระดับความรู้สึก ถ้ามีความเครียดมากจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

1. สิ่งจูงใจ หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุหรือสภาวะใด ๆ ซึ่งจะเป็นเครื่องช่วยโน้มน้าวจิตใจ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ๆ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางใจ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ เครื่องล่อใจนั่นเอง

วัลยา บุตรดี (2531 : 12) ได้กล่าวถึงสิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องกระตุ้นเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (Material Inducement) สิ่งเหล่านี้ได้แก่ เงินทอง สิ่งของหรือสภาวะทางกายที่มีแก่ผู้ปฏิบัติงาน และสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่วัตถุ (Personal Non - material Opportunities) เช่น อำนาจ เกียรติภูมิ การใช้สิทธิพิเศษมากกว่าคนอื่น

2. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (Desirable Physical Condition) หมายถึงการ จัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสุขในการทำงาน เช่น ความพร้อมของเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกในสำนักงาน

3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (Ideal Ben factions) หมายถึง การสนองความต้องการในด้านความภูมิใจที่ได้แสดงฝีมือ การแสดงความภาคภูมิใจต่อองค์กรของตน

4. ความดึงดูดใจทางสังคม (Associational Attractiveness) หมายถึง การมีความสัมพันธ์ของบุคคลในหน่วยงาน การอยู่ร่วมกัน ความมั่นคงของสังคมจะเป็นหลักประกันในการทำงาน

5. การปรับทัศนคติและสภาพของงานให้เหมาะกับบุคคล (Adaptation of Conditions to Habitual Method and Attitudes) คือ การปรับปรุงตำแหน่งความเหมาะสมให้สอดคล้องกันระหว่างงานกับคน

6. โอกาสในการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Opportunity of Enlarged Participation) คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน จะทำให้เขาเป็นผู้มีความสำคัญในหน่วยงาน จะทำให้บุคคลมีกำลังใจการทำงานมากขึ้น

การวัดความพึงพอใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 14) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดความพึงพอใจงานไว้ ดังนี้

1. เพื่อจะได้เข้าใจถึงปัจจัยต่าง ๆ ทั้งด้านส่วนบุคคล ด้านงาน ด้านการจัดการที่เกี่ยวกับความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในงาน
2. เพื่อจะได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจการทำงานกับการปฏิบัติงานว่า อะไรเป็นสาเหตุให้คนทำงานได้ดี
3. เพื่อให้เข้าใจถึงหน่วยงานลักษณะใดที่คนพึงพอใจไม่พอใจ รวมทั้งเกี่ยวกับการจัดการและการบริการหน่วยงานนั้น
4. เพื่อให้เข้าใจถึงผลจากการไม่พึงพอใจงาน เช่น การขาดงาน ลางาน และการออกจากงาน รวมทั้งได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อ การจัดสวัสดิการบริการต่าง ๆ ว่า จะสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับการทำงานได้อย่างไร

ลักษณะการศึกษาความพึงพอใจ

Nongmak (1986 : 61 – 62) ได้จำแนกลักษณะของความพึงพอใจออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความพึงพอใจภายใน หมายถึง องค์ประกอบของความพอใจที่เกิดขึ้นเนื่องจากงานและการทำงานนั้น ๆ โดยตรง เช่น ความสำเร็จ ความรู้สึกกับผิชอบและเป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นต้น

2. ความพึงพอใจภายนอก หมายถึง องค์ประกอบของความพอใจที่เกิดขึ้นเนื่องจากส่วนอื่นนอกเหนือจากงานและการทำงานนั้นโดยตรง เช่น ความปลอดภัย เทคนิคและวิธีการในการบริหารนโยบายของหน่วยงาน สภาพการทำงาน และเงินเดือน เป็นต้น

5.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม การที่ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจต่อการทำงานนั้นมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในการทำงานที่มีอยู่ การสร้างสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้เกิดกับผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้น ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีนักการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ทำการศึกษาค้นคว้าและตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานไว้ดังนี้

Scott (1970 : 124) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลเชิงปฏิบัติ มีลักษณะดังนี้

1. งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว งานนั้นจะมีความหมายสำหรับผู้ทำ
2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จ โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้ได้ผลในการจูงใจในเป้าหมายของงาน จะต้องมียุทธศาสตร์ดังนี้
 - 3.1 คนทำงานมีส่วนสำคัญในการตั้งเป้าหมาย
 - 3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
 - 3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

6. หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

ประวัติความเป็นมาของหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

จังหวัดศรีสะเกษ

จังหวัดศรีสะเกษอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ อยู่ในอีสานตอนล่างมีจังหวัดสุรินทร์อยู่ทางทิศตะวันตก จังหวัดอุบลราชธานีอยู่ทางทิศตะวันออก และจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดยโสธรอยู่ทางทิศเหนือ ส่วนทางทิศใต้เป็นเทือกเขาพนมดงรักคั่นประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย

จังหวัดศรีสะเกษมีเนื้อที่ 8,839.9 ตารางกิโลเมตร พลเมือง 1,422,527 คน อาชีพส่วนใหญ่ทำนา ทำไร่ พืชที่ขึ้นชื่อได้แก่ ข้าวหอมมะลิ, หอม, กระเทียม ตอนล่างของจังหวัดมีการปลูกเงาะ ทุเรียน ยางพารา ได้ผลดี

ด้านอุตสาหกรรมยังไม่ก้าวหน้าพอ ส่วนพาณิชยกรรมมีการค้าประเภทต่าง ๆ เหมือนจังหวัดใกล้เคียง คือ มีตั้งแต่หาบเร่แผงลอยไปจนถึงห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่

ระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงศรีสะเกษโดยทางรถไฟ 515 กิโลเมตร และโดยทางรถยนต์ 571 กิโลเมตร ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ตามลำดับ

การริเริ่มให้มีศูนย์กลางธุรกิจ

ในเดือนกันยายน 2528 มีนักธุรกิจชั้นนำ 6 คน ได้พบปะหารือกันที่ห้องอาหารมิตรภาพในตอนค่ำนักธุรกิจดังกล่าวประกอบด้วย

1. นายมงคล	อังกสกุลเกียรติ	(นายกเทศมนตรีเมืองศรีสะเกษ)
2. นายชวาล	มหาสุวีระชัย	
3. นายรงค์	บุษราวัณชี	
4. นายประกอบ	เกียรติสุนนท์	
5. นายปองศักดิ์	ว่องพาณิชย์เจริญ	
6. นายมนชัย	ศักดิ์ศิริกุล	

มีการพูดคุยกันถึงด้านธุรกิจต่าง ๆ มีความเห็นตรงกันว่าธุรกิจของจังหวัดศรีสะเกษเริ่มก้าวหน้าขึ้นมาก เพื่อความเข้มแข็งในการทำธุรกิจของจังหวัด สมควรจัดตั้งองค์กรเอกชนขึ้น ในที่สุดมีความเห็นพ้องต้องกันว่าควรจัดตั้งหอการค้าจังหวัดเช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ

การปรึกษาหารือร่วมกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงทางราชการ

นักธุรกิจทั้ง 6 คน ได้นัดหมายกันไปพบนายคำนวน สีนาราช พาณิชย์จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นผู้นำในการไปเข้าพบนายจำลอง ราษฎร์ประเสริฐ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

เมื่อทราบจุดประสงค์ของนักธุรกิจทั้ง 6 คนแล้ว ได้มีการปรึกษาหารือในรายละเอียดบางประการ เกี่ยวกับการจัดตั้งหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดและพาณิชย์จังหวัด จะให้การสนับสนุนเต็มที่

การประชุมครั้งแรกของคณะผู้ก่อการจัดตั้งหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

วันที่ 29 ตุลาคม 2528 นับเป็นวันสำคัญยิ่งของหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวคือ ได้มีการประชุมอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก (ครั้งที่ 1/2528) ณ ห้องประชุมห้องอาหารมิตรภาพ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้มาประชุมจากภาคราชการ 2 คน คือ

1. พันโทสวัสดิ์ เล็กสกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

2. นายคำนวนณ ลีนาราช พาณิชยจังหวัดศรีสะเกษ โดยมีนายประกอบ ปัญญาเจริญศิริ
ผู้ช่วยพาณิชยจังหวัดศรีสะเกษ เป็นผู้บันทึกการประชุม

ผู้มาประชุมจากภาคเอกชน 6 คน คือ

1. นายมงคล	อังคสกุลเกียรติ	ผู้เริ่มก่อนการ
2. นายชวาล	มหาสุวีระชัย	ผู้เริ่มก่อนการ
3. นายรงค์	บุษรารังษี	ผู้เริ่มก่อนการ
4. นายประกอบ	เกียรติสุนนท์	ผู้เริ่มก่อนการ
5. นายปองศักดิ์	ว่องพาณิชยเจริญ	ผู้เริ่มก่อนการ
6. นายมนชัย	ศักดิ์ศิริบุญกุล	ผู้เริ่มก่อนการ

ประเด็นสำคัญที่ประชุมกล่าวถึง คือ

1. หลายจังหวัดได้ตั้งหอการค้าจังหวัดแล้ว
2. เมื่อมีหอการค้าจังหวัดก็สามารถตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนระดับจังหวัด (กรอ.จังหวัด)
3. พิจารณารายละเอียดบางประการ เช่น การเป็นสมาชิก หน้าที่ของสมาชิก ประโยชน์ต่าง ๆ จากหอการค้า
4. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดตั้งหอการค้า คณะผู้ก่อการช่วยกันออกไปก่อน
5. สำนักงานพาณิชยจังหวัดเป็นศูนย์ประสานงานให้ความสะดวกในการจัดตั้งหอการค้า สถานที่และ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

การขอจดทะเบียนตั้งหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

คณะผู้ก่อการทั้ง 6 คน ได้ยื่นคำขออนุญาตจัดตั้งหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษผ่านทางสำนักงานพาณิชยจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2528

ได้รับใบอนุญาตหอการค้าเลขที่ 1/2529 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2529 นายจำลอง ราษฎร์ประเสริฐ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ เป็นผู้ลงนามในใบอนุญาตในฐานะนายทะเบียนหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษครั้งแรก

เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2529 ได้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกซึ่งมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ประจำปี 2529-2530 มีผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการ 20 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. นายชวาล มหาสุวีระชัย ประธานกรรมการ

2. นายประกอบ	เกียรติสุนนท์	รองประธานกรรมการ
3. นายมงคล	อังคสกุลเกียรติ	รองประธานกรรมการ
4. นายสมชัย	โกควนิช	เลขาธิการ
5. นายสรวุธ	กุหลาบ	เหรัญญิก
6. นายกนก	บริบูรณ์ฯ	นายทะเบียน
7. นายพีรพล	ลิขิตสุวรรณ	ปฎิคม
8. นายมีต์ชัย	ศักดิ์ศิริบุญกุล	ประชาสัมพันธ์
9. นายบุญเล็ง	วิสมหมาย	กรรมการ
10. นายปองศักดิ์	ว่องพานิชย์เจริญ	กรรมการ
11. นายรงค์	บุษราวัชชี	กรรมการ
12. นายวิทยา	วิรัตน์	กรรมการ
13. นายชัยศักดิ์	เทพเกษตรกุล	กรรมการ
14. นายเทอดศักดิ์	เสริมศรี	กรรมการ
15. นายวิชัย	อ่วมพันธ์เจริญ	กรรมการ
16. นายสุชาย	จริยานพิวาทย์	กรรมการ
17. นายธานี	สิทธิ์ประเสริฐ	กรรมการ
18. นายฉัตรชัย	จิวิภากร	กรรมการ
19. นายวีระศักดิ์	สุชานธิกุล	กรรมการ
20. นายศรีแก้ว	ตั้งเกียรติขุนหาญ	กรรมการ

รายชื่อประธานกรรมการหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ 2529 - ถึงปัจจุบัน

1. นายชวาล	มหาสุวีระชัย	2529 - 2530
2. นายชวาล	มหาสุวีระชัย	2531 - 2532
3. นายชวาล	มหาสุวีระชัย	2533 - 2534
4. นายชวาล	มหาสุวีระชัย	2535 - 2536
5. นายชวาล	มหาสุวีระชัย	2537 - 2538
6. นายชวาล	มหาสุวีระชัย	2539 - 2540
7. นายชวาล	มหาสุวีระชัย	2541 - 2542
8. นายวิทยา	วิรัตน์	2543 - 2544
9. นายวิทยา	วิรัตน์	2545 - 2547

10. นายศรีวรรณ เกียรติสุนนท์ 2548 - ปัจจุบัน

รายชื่อเลขานุการหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ 2529 - ถึงปัจจุบัน

1. นายสมชัย โภควนิช 2529 - 2530
2. นายสุรชัย ว่องพานิชเจริญ 2531 - 2532
3. นายสุรชัย ว่องพานิชเจริญ 2533 - 2534
4. นายสุรชัย ว่องพานิชเจริญ 2535 - 2536
5. นายสุรชัย ว่องพานิชเจริญ 2537 - 2538
6. นายสุรชัย ว่องพานิชเจริญ 2539 - 2540
7. นายวิทยา วิรารัตน์ 2541 - 2542
8. นายสุรกิจ พัวไพศาล 2543 - 2544
9. นายสุรกิจ พัวไพศาล 2545 - 2547
10. นายสรศาสตร์ ศรีธัญรัตน์ 2548 - ปัจจุบัน

วัตถุประสงค์หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

1. ส่งเสริมวิสาหกิจต่างๆ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน และเศรษฐกิจในเขตจังหวัดศรีสะเกษ เช่น รวบรวมประวัติ เผยแพร่ข่าวสารการค้า วิจัยเกี่ยวกับการค้า และส่งเสริมการท่องเที่ยว การออกไปรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า จัดตั้งและดำเนินการสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจ พิพิธภัณฑสถานสินค้า การจัดงานแสดงสินค้า การเป็นอนุญาตตุลาการข้อพิพาททางการค้า
2. รับผิดชอบต่อและให้ข้อเสนอแนะแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ และช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก
3. ให้คำปรึกษาและเสนอข้อเสนอแนะแก่หอการค้าไทย และรัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
4. ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ
5. เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมการกุศล และสาธารณสุขสังเคราะห์
6. ปฏิบัติการอื่นๆ ตามแต่จะมีกฎหมายระบุให้เป็นหน้าที่ของหอการค้าหรือตามที่ทางราชการมอบหมาย

ผลงานและกิจกรรมเด่นของหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

1. สร้างเอกลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ “สามล้อปั่นศรีลำดวน”

2. โครงการ “ลานส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนศรีสะเกษ” เป็นศูนย์รวมจำหน่ายสินค้า “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” และแสดงสินค้าทางการเกษตร

นโยบายการดำเนินงานของหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษในปัจจุบัน

1. หอการค้าฯ ส่งเสริมและพัฒนาการค้าทุกระบบและทุกสาขาอาชีพให้เจริญก้าวหน้าทั่วถึงกันและมีคุณภาพได้มาตรฐานที่ยอมรับในวงการค้าธุรกิจ

- 1.1 ประสานงานกับหอการค้าไทย และหอการค้าเขตเพื่อนำความรู้และวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการค้าและเศรษฐกิจมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม
- 1.2 จัดให้มีสถิติและข้อมูลทางการค้าของจังหวัด ประเทศและต่างประเทศเพื่อบริการแก่สมาชิกและผู้สนใจทั่วไป
- 1.3 จัดให้มีศูนย์รวมข่าวสารการค้า วิชาการ และข่าวเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการค้าและเศรษฐกิจสำหรับบริการแก่สมาชิกและผู้สนใจทั่วไป

2. หอการค้าฯ ให้คำปรึกษาแนะนำและจัดหาแนวทางดำเนินธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การเงินและเศรษฐกิจแก่สมาชิกและผู้สนใจทั่วไป

- 2.1 จัดให้มีการประชุมสัมมนาและอภิปรายเกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนาและการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจในจังหวัด
- 2.2 จัดส่งข่าวสารสำคัญให้แก่สมาชิกและพ่อค้าประชาชนซึ่งทำธุรกิจเกี่ยวกับข่าวสาร นั้นโดยตรงเพื่อนำไปพิจารณาดำเนินการในธุรกิจของตน
- 2.3 จัดให้มีการพิมพ์เอกสาร วารสาร เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจตลอดข่าวสังคม เพื่อให้สมาชิกทราบโดยทั่วถึงกัน

3. หอการค้าฯ ร่วมมือกับทางราชการในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาทางธุรกิจและเศรษฐกิจตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนให้ดำรงอยู่ด้วยดี

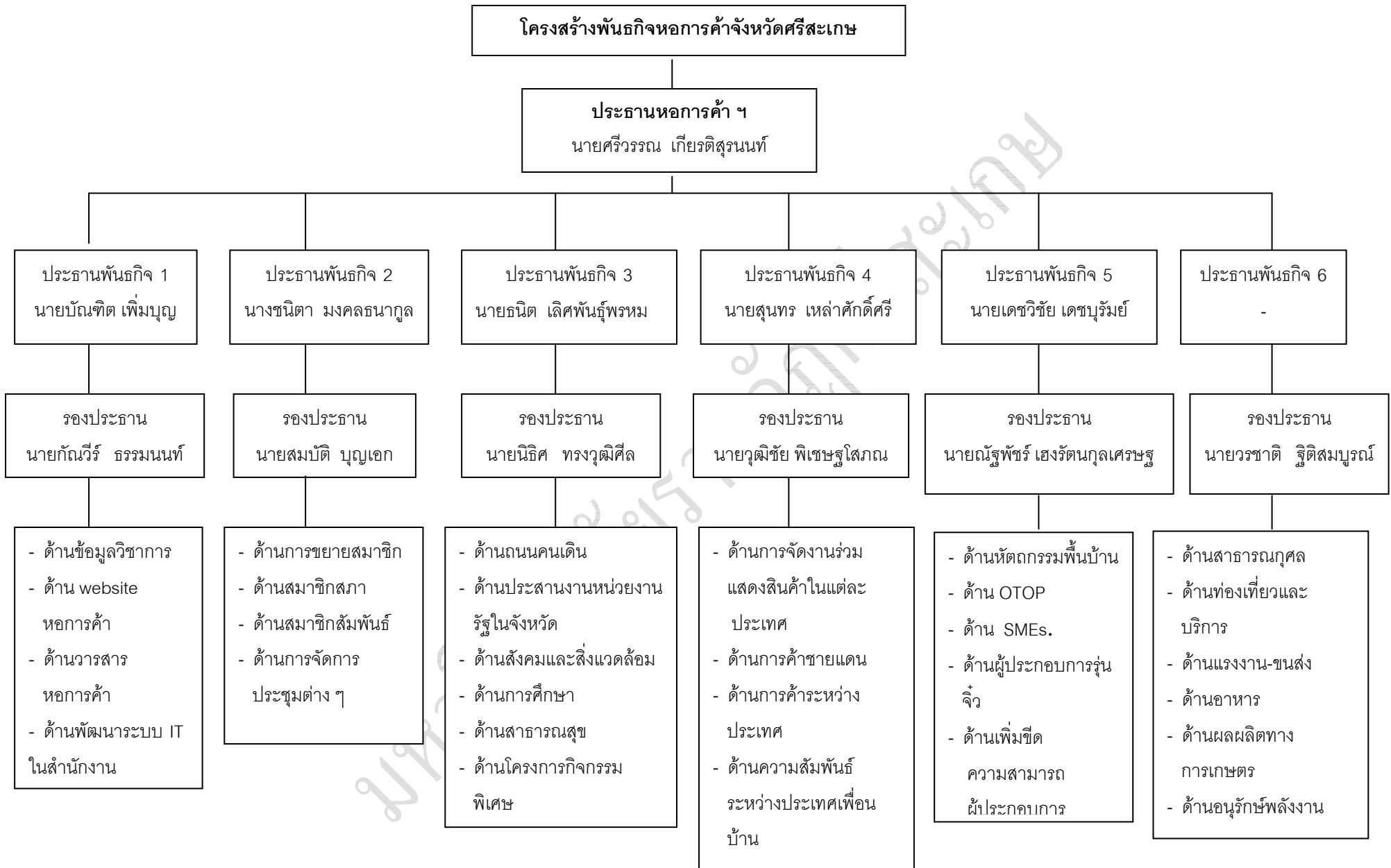
- 3.1 ร่วมประชุมปรึกษาหารือกับทางราชการเกี่ยวกับธุรกิจการค้า เศรษฐกิจ ปัญหาทางกฎหมายและขั้นตอนการทำงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ธุรกิจ
- 3.2 ร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมการค้า การเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของประชาชนและงานเทศกาลประจำปี
- 3.3 ร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญทางราชการเพื่อสร้าง ความสัมพันธ์
ร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

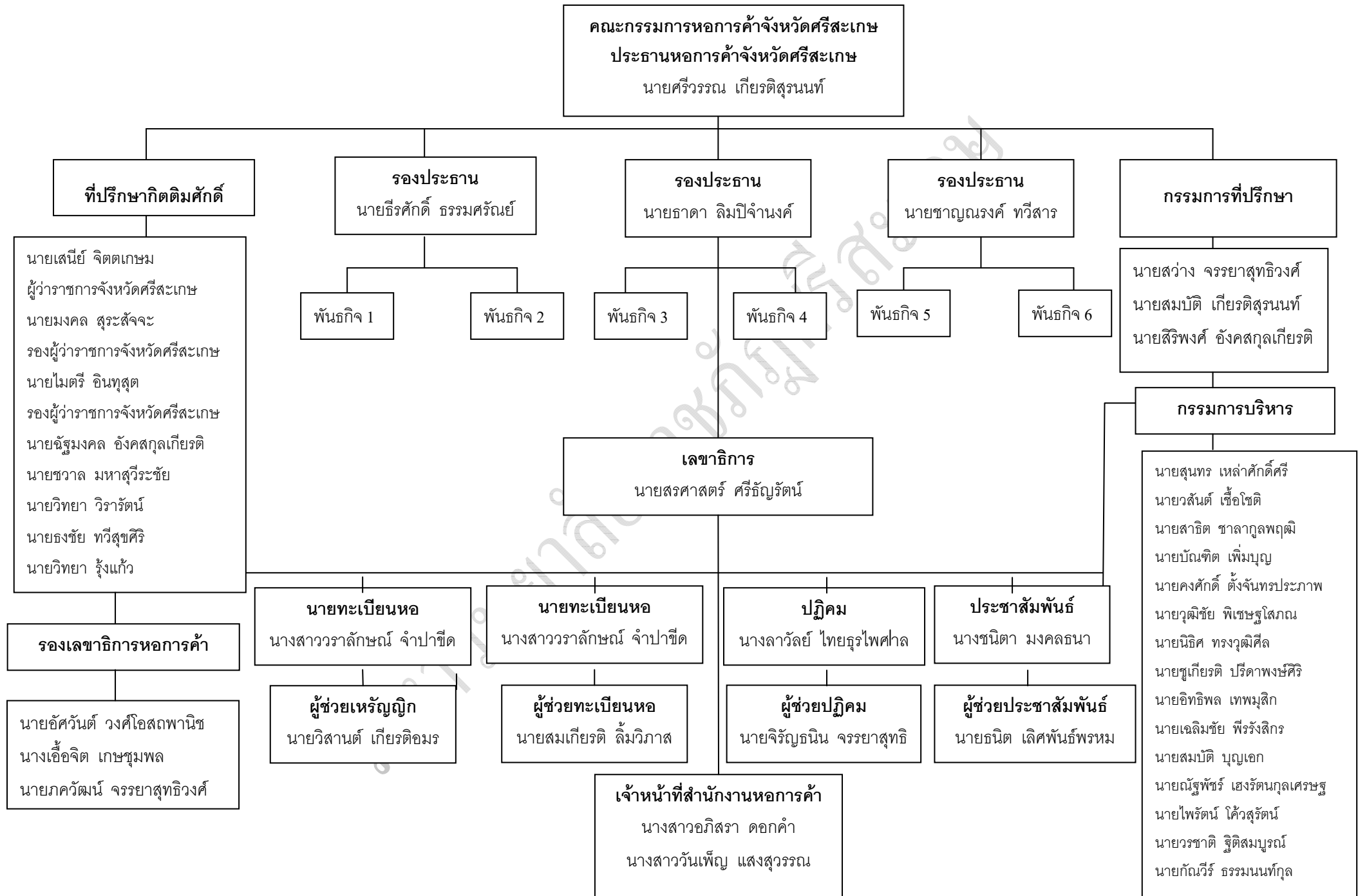
4. ศาสนา วัฒนธรรม การกีฬา การกุศล ตลอดจนช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ยากไร้หรือได้รับอันตรายจากภัยธรรมชาติ

4.1 ร่วมมือกันจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา ศาสนา
ประเพณีอันดีงามและการกีฬาทั้งของภาครัฐและเอกชน

4.2 ช่วยเหลือกิจกรรมการกุศลสาธารณประโยชน์ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มี
วัตถุประสงค์ในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

7. โครงการถนนคนเดิน

7.1 ความเป็นมาของการจัดโครงการถนนคนเดินในประเทศไทย

การจัดโครงการถนนคนเดิน “ถนนคนเดิน” (Walking Street) เป็นหนึ่งในแนวคิดการพัฒนาเมืองและการกำหนดใช้พื้นที่เมืองให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาและการใช้ประโยชน์พื้นที่ในเมืองซึ่งหลายประเทศได้ดำเนินการ และถนนคนเดินในหลายประเทศก็ได้กลายเป็นที่รู้จักในฐานะแหล่งรวมงานศิลปะ แหล่งรวมศิลปิน สถานที่ที่ศิลปินอิสระจะได้ใช้เป็นเวทีในการแสดงออกทั้งงานดนตรี วรรณศิลป์ จิตรกรรม ฯลฯ ตลอดจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติจะได้แวะมาเยี่ยมชม

สำหรับในประเทศไทยนั้น รัฐบาลภายใต้การนำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นรัฐบาลแรกที่ได้ประกาศให้มีการดำเนินการ “ถนนคนเดิน” ในประเทศไทย โดยเป็นหนึ่งในมาตรการเพื่อการประหยัดพลังงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อเดือนกันยายน 2544 ซึ่ง นายพิทักษ์ อินทวิทย์นันท์ รองนายกรัฐมนตรี ได้นำมาตรการดังกล่าวมาจัดทำเป็น “โครงการปิดถนนคนเดินเพื่อประหยัดพลังงาน ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว” และนำมาสู่การปฏิบัติ ในรูปแบบของโครงการนำร่อง โดยใช้ถนนสีลมที่กรุงเทพฯ เป็นต้นแบบของ “ถนนคนเดิน” ในประเทศไทย และจัดกิจกรรมสาธิต ในชื่อ “7 มหัศจรรย์ที่สีลม” โดยการสนับสนุนของกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ซึ่งการจัดกิจกรรมนี้มีระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน – 31 ธันวาคม 2544 เป็นเวลา 7 สัปดาห์ จากการตอบรับถนนคนเดินที่สีลมทำให้รัฐบาลเห็นว่ารูปแบบกิจกรรม “ถนนคนเดิน” นอกเหนือจากจะสอดคล้องกับแผนพัฒนาเมืองโดยเฉพาะเมืองใหญ่ในภูมิภาค ดังเช่น จังหวัดเชียงใหม่ ยังสามารถปรับรูปแบบกิจกรรมใน “ถนนคนเดิน” ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการท่องเที่ยว การกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสำหรับคนในเมืองใหญ่ๆ นั้น (<http://cm.police.go.th/walkstreet.htm>)

7.2 ความเป็นมาของการจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษ

จังหวัดศรีสะเกษ เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่ร่วมโครงการถนนคนเดิน ในส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดำเนินกิจกรรมที่ “ถนนราชการรถไฟ” ซึ่งถือเป็นถนนเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัด ที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีประชากรพลุกพล่าน โดยเปิดถนนตั้งแต่สามแยกหน้าสถานีรถไฟถึงสามแยกหน้าโรงเรียนสตรีสิริเกศ เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่วันที่ 6 กรกฎาคม 2546 (เฉพาะวันอาทิตย์) ตั้งแต่เวลา 16.00 – 21.00 น. จากนั้นจังหวัด โดยหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ได้เพิ่มระยะทางจาก

ตัวอย่างโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ

1. ชื่อโครงการ ถนนคนเดิน
2. ผู้รับผิดชอบโครงการ
 - (1) สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ
 - (2) หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ
 - (3) สำนักงานเทศบาลเมืองจังหวัดศรีสะเกษ
3. ความเป็นมาของโครงการ

จังหวัดศรีสะเกษ ได้รับเกียรติเป็นจังหวัดนำร่องการบริหารแบบบูรณาการ (ซีอีโอ) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรจะมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สินค้า หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของจังหวัดศรีสะเกษให้แพร่หลายอย่างต่อเนื่อง การจัดงาน “ถนนคนเดิน” เป็นทางเลือกทางหนึ่งที่จะเป็นศูนย์กลางให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคมาพบปะซื้อขายสินค้าต่าง ๆ โดยไม่มีวดยานพาหนะผ่านไปมากลางฝูงชนซึ่งเป็นการลดมลพิษและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมด้วย หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษจึงเสนอโครงการนี้ขึ้น

4. วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้ประชาชนชาวจังหวัดศรีสะเกษนำสินค้า และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มาจำหน่าย
- (2) เพื่อให้ประชาชนจังหวัดศรีสะเกษมีรายได้เพิ่มขึ้น
- (3) เพื่อให้ผู้บริโภคและผู้ผลิตมีศูนย์กลางการพบปะซื้อขายสินค้าโดยตรง
- (4) เพื่อเป็นตัวอย่างการจัดงานถนนคนเดินแก่อำเภอต่าง ๆ เป็นการขยายโครงการให้กว้างออกไป
- (5) เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษให้ดียิ่งขึ้น

5. วิธีดำเนินการ

- (1) หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษเสนอโครงการต่อที่ประชุม กรอ.จังหวัดศรีสะเกษเพื่อขอความเห็นชอบและให้ความร่วมมือ
- (2) ระหว่างการจัดงานตามโครงการนี้มีการปิดแนวถนนราชการรถไฟ 3 ห้ามยวดยานทุกชนิดผ่านเข้าไป พ่อค้าแม่ค้าและประชาชนเท่านั้นที่เดินเข้าไปได้ โดยจะจัดเฉพาะวันอาทิตย์เท่านั้น ตั้งแต่เวลา 16.00 – 22.00 น
- (3) จัดให้มีกิจกรรมและการแสดงต่าง ๆ ทุกอาทิตย์
- (4) สินค้าที่นำมาจำหน่ายต้องเป็นสินค้าสำเร็จรูปแล้ว ห้ามก่อให้เกิดมลภาวะต่าง ๆ เช่น ควัน , เศษอาหาร
- (5) สำนักงานเทศบาลขีดเส้นเป็นล๊อค ๆ ละ 2 X 2 เมตร ให้พ่อค้า แม่ค้า

6. สถานที่ดำเนินการ ถนนราชการรถไฟ 3

7. ระยะเวลาดำเนินการ ทุกวันอาทิตย์

8. งบประมาณรายจ่าย หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) จังหวัดได้ผลิตภัณฑ์ดีเด่นและการแสดงดีเด่นสำหรับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์จังหวัดศรีสะเกษในโอกาสต่อ ๆ ไป
- (2) ผู้บริโภคซื้อสินค้าจากผู้ผลิตโดยตรงได้ในราคาถูก
- (3) อำเภอต่าง ๆ เกิดแนวความคิดที่จะนำไปขยายผลในแต่ละอำเภอเพื่อกระตุ้นผู้ผลิตให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตสินค้าให้ดีขึ้น และแต่ละอำเภอส่งเสริมการแสดง ประเพณี วัฒนธรรมของตนไว้

ลงชื่อ.....	ลงชื่อ	ลงชื่อ.....
(นางสาววราลักษณ์ จำปาขีด)	(นายสรศาสตร์ ศรีบุญรัตน์)	(นายวิทยา วิรัตน์)
ผู้เสนอโครงการ	ผู้เสนอโครงการ	ผู้อนุมัติโครงการ

คณะกรรมการโครงการถนนคนเดิน

นายศรिवรรณ เกียรติสุรนนท์
(ประธานหอการค้า)

นายสรศาสตร์ ศรีรัตนรัตน์
(เลขาธิการหอการค้า)

นางเอ็จติต เกษชุมพล
(รองเลขาธิการหอการค้า)

นายอัศวันต์ วงศ์โอสถพานิช
(รองเลขาธิการหอการค้า)

นายทิวา รุ่งแก้ว
(คณะกรรมการดำเนินงาน)

นายณิต เลิศพันธุ์พรหม
(ผู้ช่วยฝ่ายประชาสัมพันธ์)

แผนการจัดกิจกรรมบนเวลาในปี 2551

กิจกรรมเดือนมกราคม – เมษายน 2551

1. การแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฉบับพ.ศ. 2550
2. การแข่งขันตอบปัญหาเนื่องในวันมาฆบูชา
3. กิจกรรมมอบถ้วยรางวัลการตอบปัญหาธรรมะ และรัฐธรรมนูญ
4. กิจกรรมการแข่งขันกีฬาฟุตบอล รุ่นอายุไม่เกิน 10 ปี
5. การจัดกิจกรรมต้อนรับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นายสิทธิชัย โควสุรัตน์

กิจกรรมเดือนพฤษภาคม 2551

1. จัดกิจกรรมการแข่งขันตอบปัญหาธรรมะเนื่องในวันวิสาขบูชา ระดับช่วง ชั้นที่ 1 และระดับช่วงชั้นที่ 2

กิจกรรมเดือนมิถุนายน 2551

1. จัดกิจกรรมวันสิ่งแวดล้อมโลก

กิจกรรมเดือนกรกฎาคม 2551

1. จัดกิจกรรมการแข่งขันตอบปัญหาวิทยาศาสตร์ ระดับช่วงชั้นที่ 2

กิจกรรมเดือนสิงหาคม 2551

1. ประกวดวาดภาพระบายสีแม่ของแผ่นดินและมอบรางวัลแม่ดีเด่น

กิจกรรมเดือนกันยายน – ตุลาคม 2551

1. จัดกิจกรรมการแข่งขันตอบปัญหาคณิตศาสตร์ ระดับช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2

กิจกรรมเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม 2551

1. ประกวดวาดภาพพ่อของแผ่นดินและมอบรางวัลพ่อดีเด่น

ตัวอย่างรายชื่อผู้ประกอบการโครงการถนนคนเดิน

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	ประเภทสินค้า
1.	นางสาวณัฐกานต์ อัญญากรสกุล	ขนมหวาน
2.	นางสาวเอ็งเอ็ง แซ่เตี่ยว	อาหาร
3.	นางนิตยา ประพงษ์เลิศ	ขนมหวาน
4.	นางสาวกุหลาบ ประพงษ์เลิศ	เสื้อผ้า
5.	นางสาวกุหลาบ ประพงษ์เลิศ	เสื้อผ้า

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ประเภทสินค้า
6.	นางคำพอง ลาเลิศ	เสื้อผ้า กิฟช้อป
7.	นายสรวรบันดาล ถนอมศักดิ์	เสื้อผ้า
8.	นางบานชื่น คำศรี	เสื้อผ้า
9.	นางปิยะดาวรรณ กาแดง	เสื้อผ้า
10.	นายจักรทิพย์ บุญลักษณ์	อาหาร
11.	นางอำพร บุญลักษณ์	ผลิตภัณฑ์
12.	นางกิตติระวี บุญสัจย์	น้ำหอม
13.	นายเพียร ปลูกพันธ์	ข้าวโพดอบเนย
14.	นางสตรี โหระ	ผลไม้
15.	นางสาวอนงค์ลักษณ์ บริสุทธิ์	เสื้อผ้า
16.	นางเดือนใจ ญาณะพันธ์	รองเท้า
17.	นางสาวบุษจิวา เฉลยศักดิ์	เสื้อผ้า
18.	นางสาวธิดารัตน์ วงศ์ประเทศ	กระปุกออมสิน
19.	นายวิชัย วงศ์จินตนาพร	น้ำส้มเกร็ดหิมะ
20.	นางสาวฉวีวงศ์ บุญสิน	ปลาสวยงาม
21.	นางปรีดาวรรณ สะโสดา	กิฟช้อป
22.	นางหวล สะโสดา	กิฟช้อป
23.	นางสาววลัยลักษณ์ รินทร	เสื้อผ้า
24.	นางจันทร์หอม พรหมสี	เสื้อผ้า
25.	นางสาวมณีรัตน์ นนท์ศิลา	เสื้อผ้า
26.	นางสาวพรนิภา เมฆอากาศ	เสื้อผ้า
27.	นางสาวจิราพร ลักษุร	กิฟช้อป
28.	นางปราณี รุ่งแสง	หนังสือ ออมสิน รองเท้า
29.	นางสุภาพร ตั้งมานะกุล	กิฟช้อป
30.	นางกาษมณท์ แสงสิทธิกุลชัย	ข้าวมันไก่
31.	นายนิรันดร์ นามวงศ์	เสื้อผ้า

รายชื่อผู้ประกอบการโครงการถนนคนเดิน (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ประเภทสินค้า
32.	นางปรัชญาภรณ์ นามวงศ์	เสื้อผ้าชุดเด็ก
33.	นางสาวศิริพร สมใจ	กิฟช็อป
34.	นายสมศักดิ์ อุตมะกุล	มะม่วงหิมพานทอด
35.	นายสำเร็จ โพธิ์ศรี	อาหาร
36.	นางสาวอชิรญาณ์ สืบสิมมา	เสื้อผ้า
37.	นางสาวสุรณี ดอกจำปา	เสื้อผ้า
38.	นางสมศรี พลเยี่ยม	อาหาร
39.	นางสาวรุ่งระวี ทองกันยา	อาหาร
40.	นางพัฒนา ศรีฐาน	ข้าวโพดอบเนย
41.	นางสาววรางรัตน์ สุทธิคำภา	ลูกชิ้น
42.	นางปราณี เทียงกระโทก	ผลไม้

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กรทอง ลีสุวรรณ (2548) ได้ศึกษาการประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสวนสัตว์เชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาใช้บริการ และประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสวนสัตว์เชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้ที่มีรายได้ การเลือกกลุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 340 คน ตัวอย่างใช้เวลาประมาณ 1 เดือน ในช่วงตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2547 ถึง 28 มกราคม พ.ศ. 2548 ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้ที่ใช้บริการ พบว่า ผู้ที่ใช้บริการเป็นเพศชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี ส่วนใหญ่สมรสแล้ว โดยมีผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพในภาคเอกชน โดยมีรายได้เฉลี่ย 19,514 บาทต่อเดือน พฤติกรรมของผู้ที่ใช้บริการสวนสัตว์เชียงใหม่ ส่วนใหญ่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เวลาอยู่ในสวนสัตว์ประมาณ 2 ชั่วโมง มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ภายในสวนสัตว์เพื่อเป็นค่าอาหาร เครื่องดื่ม หรืออื่นๆ อยู่ในงบประมาณ 1 - 200 บาท นักท่องเที่ยวส่วน

กนกวรรณ พินธุกนก (2550) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจเชิงนันทนาการของพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจเชิงนันทนาการของพระราชวังบางปะอิน ให้ปรากฏออกมาเป็นมูลค่าในรูปตัวเงินอย่างชัดเจน โดยการออกแบบสอบถามสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่พระราชวังบางปะอิน จำนวน 350 ตัวอย่าง แบ่งเป็นการออกแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวไทย 200 ตัวอย่าง และนักท่องเที่ยวต่างชาติ 150 ตัวอย่าง กำหนดแนวทางการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคมของผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยว โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในรูปร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย 2) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวพระราชวังบางปะอิน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ในรูปแบบสามการถดถอย 3) ประเมินมูลค่าแหล่งท่องเที่ยวพระราชวังบางปะอิน โดยใช้ตัวแบบทุนการเดินทางระดับบุคคล (ITCM)

ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่พระราชวังบางปะอิน ส่วนใหญ่เดินทางมาจากเขตพื้นที่อื่น (ร้อยละ 67.5) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54) โดยมีอายุอยู่ในช่วง 26-35 ปี (ร้อยละ 36) การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 42) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน (ร้อยละ 43.5) มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 10,000-20,000 บาท (ร้อยละ 44.5) พาหนะที่ใช้เดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 76) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวที่พระราชวังบางปะอินของนักท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ เพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการประเมินมูลค่าแหล่งท่องเที่ยวพระราชวังบางปะอิน โดยวิธี Individual Travel Cost Method (ITCM) พบว่าแหล่งท่องเที่ยวพระราชวังบางปะอิน มีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ประมาณ 265,784,044.5 บาทต่อปี

ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างชาติพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวที่พระราชวังบางปะอิน ส่วนใหญ่เดินทางมาจากประเทศญี่ปุ่น (ร้อยละ 32.7) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54) โดยมีอายุอยู่ในช่วง 26-35 ปี (ร้อยละ 36) การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 63.3) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน (ร้อยละ 42.7) มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,000 บาท (ร้อยละ 62.7) พาหนะที่ใช้เดินทางมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาโดยรถบัสนำเที่ยว (ร้อยละ 53.3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว อย่างนัยสำคัญทางสถิติ

นภดล จันระวัง (2545) ทำการประเมินมูลค่าทางนันทนาการและมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหมดของหมู่เกาะพีพี โดยใช้วิธีต้นทุนค่าเดินทาง และวิธีสมมติเหตุการณ์ ทำการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวจำนวน 350 ตัวอย่าง ที่เดินทางมาเที่ยวหมู่เกาะพีพี ระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2543 ผลการศึกษาพบว่า มูลค่าเชิงนันทนาการของหมู่เกาะพีพีมีทั้งสิ้น 72.3 ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็น 8,763.6 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหมดของหมู่เกาะพีพีเท่ากับ 23,586 ล้านบาท

นันทิยา สิทธิบุตร (2542) ทำการศึกษาเพื่อประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ของแหล่งนันทนาการในเขตเทศบาล : กรณีศึกษาสวนสาธารณะเขลางค์นคร จังหวัดลำปาง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทาง (Travel Cost Approach) แบบ Zonal Travel Cost Method โดยการสุ่มตัวอย่าง 300 ชุด และคำนวณมูลค่าประโยชน์ในรูปเงินตราได้ประมาณ 6.17 ล้านบาท ซึ่งก็คือ พื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่ประชาชนเดินทางมาท่องเที่ยวกับค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดในการเดินทางไปท่องเที่ยวสวนสาธารณะเขลางค์นครแต่ละครั้งในช่วงปีที่ศึกษา

ปาจริย์ ผลประเสริฐ และคณะ (2549) ได้ศึกษาความพึงพอใจ ความเชื่อมั่นด้านการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติและความสามารถที่พึงประสงค์ของตำรวจท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการให้บริการของตำรวจท่องเที่ยว 2) ศึกษาความเชื่อมั่นด้านการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติระหว่างท่องเที่ยวในประเทศไทย และ 3) ศึกษาความสามารถที่พึงประสงค์ของตำรวจท่องเที่ยว ในการศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้ง 1,575 คนผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการให้บริการของตำรวจท่องเที่ยวในภาพรวมทั้งประเทศมีความพึงพอใจภาพรวมทั้งหมดในระดับมาก ($= 3.93$, ร้อยละ 78.6) ซึ่งคิดเป็นคะแนน 6

(= 3.99 , ร้อยละ 79.8) ซึ่งคิดเป็นคะแนน 6 คะแนน ภาคใต้มี (= 4.16 , ร้อยละ 83.2)ซึ่งคิดเป็นคะแนน 7 คะแนน

วัชรวิวรรณ ศศิผลิน (2548) ได้ทำการศึกษาการจัดกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา กิจกรรมถนนคนเดินในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาวิวัฒนาการของการจัดถนนคนเดินในจังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาบทบาทและลักษณะการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มคนที่เข้าร่วมกิจกรรมในถนนคนเดิน และ 3) เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมถนนคนเดินเพื่อที่ศึกษาได้แก่พื้นที่จัดกิจกรรมถนนคนเดิน วันอาทิตย์บริเวณถนนราชดำเนิน และถนนพระปกเกล้า ซึ่งใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสำรวจ สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งภายใน และภายนอกพื้นที่จัดกิจกรรม ผลการศึกษาพบว่า ถนนคนเดินจังหวัดเชียงใหม่มีวิวัฒนาการมาจากโครงการ “ปิดถนนเพื่อประหยัดพลังงาน ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว” ซึ่งเป็นโครงการของรัฐบาลที่จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2545 โดยมีเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการจัดรูปแบบของกิจกรรมให้มีความหลากหลาย และมีเอกลักษณ์ ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวให้ความสนใจเข้าร่วมในกิจกรรมถนนคนเดินเป็นจำนวนมากถึงวันละประมาณ 80,000 - 200,000 คน และตั้งแต่นั้นดำเนินการจัดกิจกรรมมา ได้สร้างรายได้ให้แก่คนท้องถิ่นประมาณ 40 ล้านบาท จากการศึกษาบทบาทและลักษณะการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มคนที่เข้าร่วมในถนนคนเดินพบว่า ถนนคนเดินจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันมีกลุ่มคณะกรรมการถนนคนเดินซึ่งประกอบ เป็นผู้ควบคุมดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการทำกิจกรรม โดยวิธีการบริการจัดการถนนคนเดินมีข้อดีคือ ได้เปิดโอกาสให้คนในพื้นที่ และผู้ประกอบการ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐ แต่ก็มีข้อด้อยคือการประสานงานระหว่างกันยังไม่ดีเท่าที่ควร จึงทำให้การปฏิบัติงานยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนกลุ่มคนที่เข้ามาทำกิจกรรมจะประกอบด้วย กลุ่มค้าขาย กลุ่มสันทนากการ กลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดิน กลุ่มนักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ได้พบปัญหาของการจัดกิจกรรมถนนคนเดิน คือ ไม่มีที่นั่งชยะ ห้องสุขา และสถานที่จอดรถไม่เพียงพอ พื้นที่นั่งพักผ่อนและการจัดการแสดงบนเวทีมีน้อย ไม่มีกฎเกณฑ์ในการคัดเลือกคณะกรรมการ มีการลอกเลียนแบบสินค้า มีการจำหน่ายสินค้าโรงงาน มีการจำหน่ายของมีถิ่นที่จำหน่ายสินค้าคับแคบ เสียงดังจากกิจกรรมการแสดง และเสียงประกาศตามสาย ผลของการจัดกิจกรรม

วิลาวัลย์ เวียนนา (2541) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะคติของผู้บริโภคที่มีต่อการท่องเที่ยว และธุรกิจท่องเที่ยว พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังคงมีความต้องการพักผ่อน และการท่องเที่ยวอย่างมาก และผู้บริโภคส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เป็นบวกเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศ มีแนวคิดในการที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ยังคงมีความหวาดหวั่นต่อปัญหาด้านที่เกิดขึ้นจากธุรกิจท่องเที่ยวอยู่มาก เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโรคติดต่อ และปัญหาด้านอื่นๆ ทำให้ผู้บริโภคส่วนใหญ่ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นตามมา จึงมีความต้องการที่ให้รัฐบาลดูแลปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้มากกว่าเดิม

สมพร บุญเลิศ (2543) ได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินมูลค่าด้านนันทนาการของพื้นที่อนุรักษ์เขานอจู้จี้ จังหวัดกระบี่ โดยประเมินมูลค่าด้านนันทนาการจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ด้วยวิธีต้นทุนการเดินทางใช้การเก็บข้อมูลแบบสอบถามจำนวน 244 ตัวอย่าง ซึ่งการประเมินมูลค่าด้านนันทนาการของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีมูลค่า 22.5 ล้านบาทต่อปี ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีมูลค่า 4 ล้านบาทต่อปี รวมมูลค่าด้านนันทนาการของพื้นที่เขานอจู้จี้ในปี พ.ศ. 2542 ทั้งสิ้น 26.5 ล้านบาท

วีระศักดิ์ คณะบุรณ์ (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก และความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักท่องเที่ยวกับความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จำนวน 365 คน ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยพบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและความต้องการเฉลี่ยต่อการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นันทนาการ 0.87 และ 0.73 การออกแบบแผนผังพืชพรรณ 0.76 และ 0.71 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง 0.88 และ 0.80 รูปแบบ

สิริวัฒนา ไจมา และคณะ (2546) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ชุมชนบ้านแม่กลางหลวง ดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวและบทบาทการมีส่วนร่วม ค้นหาศักยภาพและองค์ความรู้ภายในชุมชนด้านต่างๆ ที่นำมาใช้รองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงหารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืนที่เหมาะสมกับชุมชนบ้านแม่กลางหลวงโดยมีขอบเขตการวิจัย หมู่บ้านปกากะก้อ บัริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ครอบคลุม บ้านแม่กลางหลวง หมู่ 17 หมู่บ้านอ่างกาน้อย หมู่ 17 บ้านผาหมอน หมู่ 8 และบ้านหนองหล่ม หมู่ 22 ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการจัดเก็บข้อมูลประชาชนในหมู่บ้าน จำนวน 450 คน โดยวิธีการสำรวจทัศนคติแล้วนำมาแสดงในรูปสถิติเชิงพรรณนาด้วยการกระจายความถี่ การกระจายร้อยละ ค่าเฉลี่ย ใช้วิธีเทคนิควิเคราะห์ระบบ Strength Weakness Opportunity Threat Analysis ผลการศึกษาพบว่าผลกระทบพบได้ทั้งในเชิงลบและเชิงบวก ได้แก่การสะสมกองขยะมูลฝอยที่ขาดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ การยอมรับวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่เข้ามาแก่นักท่องเที่ยวที่ทำให้วัฒนธรรมและวิถีการดำเนินชีวิตดั้งเดิมในชุมชนเปลี่ยนแปลงไป ส่วนผลกระทบทางบวกมักเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยจะมีความชัดเจนเฉพาะในกลุ่มชาวบ้านที่มีส่วนร่วมจัดการท่องเที่ยวเท่านั้น

สุระภี แพรสกุล (2543) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อโครงการปีรณรงค์ท่องเที่ยวปี 2541-2542 ศึกษากรณีจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ว่าโครงการปีรณรงค์ท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว รวมไปถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งทำการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 200 คน โดยวิธีการสำรวจความคิดเห็นและทัศนคติ โดยแสดงผลในรูปของสถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาประเทศไทยและจังหวัดเชียงใหม่ มิได้เดินทางมาเนื่องจากประกาศเป็นปีรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยปี 2541-2542 นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นกลุ่มที่เคยเดินทางมาประเทศไทยและจังหวัดเชียงใหม่มาก่อนแล้ว โดยมีทัศนคติรวมต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว วัฒนธรรมนิยมประเพณีและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ของประเทศไทยในระดับความพึงพอใจอย่างมาก นอกจากงานนี้ในส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่าปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยที่เพศหญิงจะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าเพศชาย อายุ

อัญชูลี ชัยจรรยาพันธุ์ (2543) ได้ทำการวิเคราะห์ห้ประเมินมูลค่าประโยชน์ของแหล่งนันทนาการกว๊านพะเยา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทาง (Travel Cost Approach) แบบ Zonal Travel Cost Method โดยการสุ่มตัวอย่าง 200 ชุด และคำนวณมูลค่าประโยชน์ในรูปแบบเงินตราได้ประมาณ 8.25 ล้านบาท ซึ่งก็คือ พื้นที่ได้เส้นอุปสงค์ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่ประชาชนเดินทางมาท่องเที่ยว กับค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดในการเดินทางไปท่องเที่ยวแหล่งนันทนาการกว๊านพะเยาแต่ละครั้งในช่วงปีที่ศึกษา

ปาจารย์ ผลประเสริฐ และคณะ (2549) ได้ศึกษาความพึงพอใจ ความเชื่อมั่นด้านการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและความสามารถที่พึงประสงค์ของตำรวจท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการให้บริการของตำรวจท่องเที่ยว 2) ศึกษาความเชื่อมั่นด้านการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติระหว่างท่องเที่ยวในประเทศไทย และ 3) ศึกษาความสามารถที่พึงประสงค์ของตำรวจท่องเที่ยว ในการศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้ง 1,575 คนผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการให้บริการของตำรวจท่องเที่ยวในภาพรวมทั้งประเทศมีความพึงพอใจภาพรวมทั้งหมดในระดับมาก ($= 3.93$, ร้อยละ 78.6) ซึ่งคิดเป็นคะแนน 6 คะแนน และเมื่อพิจารณารายภูมิภาคพบว่าทุกภูมิภาคนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีระดับความพึงพอใจดังนี้ จังหวัดกรุงเทพฯ ($= 4.31$, ร้อยละ 86.2) ซึ่งคิดเป็นคะแนน 7 คะแนน ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก มี ($= 3.61$, ร้อยละ 72.2) ซึ่งคิดเป็นคะแนน 5 คะแนน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($= 3.94$, ร้อยละ 78.8) ซึ่งคิดเป็นคะแนน 6 คะแนน ภาคเหนือ ($= 3.99$, ร้อยละ 79.8) ซึ่งคิดเป็นคะแนน 6 คะแนน ภาคใต้มี ($= 4.16$, ร้อยละ 83.2) ซึ่งคิดเป็นคะแนน 7 คะแนน

งานวิจัยต่างประเทศ

Chakra borty และ Keith (2000) ได้ทำการประเมินมูลค่านันทนาการและมูลค่าทางเศรษฐกิจของการช้จักรยานเสือภูเขาในเมือง Moab รัฐ Utah โดยใช้แบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยว

Font (2000) ได้ทำการศึกษานักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยว ณ เกาะ Balearic ประเทศสเปน โดยการสร้างเส้นอุปสงค์เพื่อประมาณการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว และความถี่ในการมาท่องเที่ยวยังเกาะ Balearic ซึ่งจากการศึกษาพบว่าขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่ที่กำหนดให้ท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยว ณ สถานที่ท่องเที่ยวอื่น ส่วน Curtis (2000) ทำการศึกษาอุปสงค์การตกปลาแซลมอน ณ Co. Donegal ประเทศไอร์แลนด์ ในปี 1994 ด้วยวิธีต้นทุนค่าเดินทาง ซึ่งผลการศึกษาพบว่าคุณสมบัติของนักตกปลา เช่น อายุ เชื้อชาติ ซึ่งแบ่งออกเป็น ชาวไอริช ชาวเยอรมัน และชาวยุโรปชาติอื่นๆ มีผลต่ออุปสงค์การตกปลา และเมื่อพิจารณาจากส่วนเกินผู้บริโภคของนักตกปลามีค่าเท่ากับ 138 ดอลลาร์ไอริชต่อวันที่ตกปลา

Hessein et al. (2004) ทำการศึกษาผลของไฟฟ้าต่อความต้องการท่องเที่ยวของนักปีนเขา โดยเก็บข้อมูลจากเส้นทางทั้งหมด 33 เส้นทางของเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในมลรัฐโคโลราโดและมลรัฐมอนทานา โดยการวิเคราะห์ด้วยวิธีต้นทุนค่าเดินทาง พบว่าในรอบหนึ่งปี นักปีนเขาในมลรัฐมอนทานามีจำนวนครั้งในการเดินทางเข้ามาปีนเขามากกว่านักปีนเขาในมลรัฐโคโลราโด เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการปีนเขาในมลรัฐมอนทานาในแต่ละครั้งต่ำกว่าในมลรัฐโคโลราโด คือเพียง 12 ดอลลาร์ต่อครั้ง ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการปีนเขาแต่ละครั้งในมลรัฐโคโลราโดสูงถึง 55 ดอลลาร์ และ Mendes (2004) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการของสวนสาธารณะแห่งชาติประเทศโปรตุเกส เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งพบว่าการเก็บค่าผ่านประตูเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพิจารณาด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เมื่อเทียบกับการพิจารณาเส้นอรรถประโยชน์และระดับความพอใจส่วนตัว โดยได้เสนอว่าควรมีการเก็บค่าผ่านประตูเพิ่มขึ้นช่วงฤดูการท่องเที่ยว

Menkhaus Lober (1996) ได้ศึกษาถึงข้อมูลของป่าฝนเขตร้อนในประเทศคอสตาริกาซึ่งนักวิจัยมุ่งศึกษาด้านมูลค่าจากการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ในหลายๆ ด้าน เช่น ด้านการทำไม้ด้านการเกษตร รวมทั้งด้านการเลี้ยงสัตว์ โดยการประเมินมูลค่าจากการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ณ ป่าอนุรักษ์ Montverde ของนักท่องเที่ยวชาวอเมริกัน โดยใช้วิธีต้นทุนค่าเดินทางในการวิเคราะห์ผลจากการคำนวณค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาว

Willis และ Garrod (1991 อ้างถึงในนันทนา ลิ้มประยูร, 2537) ศึกษาถึงการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของป่า 6 แห่ง ได้แก่ Brecon, Buchan, Cheshire, Lorne, New Forest และ Ruthin โดยใช้แบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยวแบบแบ่งโซนเปรียบเทียบกับการใช้แบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยวแบบส่วนบุคคล ซึ่งพบว่ามูลค่าทางนันทนาการที่ได้จากแบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยวแบบแบ่งโซนมีค่ามากกว่าแบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยวแบบบุคคล แต่เมื่อนำมูลค่าทางนันทนาการของทั้งสองวิธีข้างต้นมาเปรียบเทียบกับมูลค่าที่หาได้โดยวิธีการสมมติเหตุการณ์ให้ประมาณค่าแล้ว พบว่าแบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยวแบบส่วนบุคคลมีมูลค่าทางนันทนาการที่ใกล้เคียงกับมูลค่าที่ประเมินด้วยวิธีสมมติเหตุการณ์ให้ประมาณค่า

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลกระทบด้านการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาโครงการถนนคนเดิน จังหวัดศรีสะเกษ โดยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรแบ่งเป็นกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 34 ราย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 กลุ่มค้าขาย ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการที่เข้ามาจำหน่ายสินค้าประเภทต่างๆ ภายในถนนคนเดินเป็นจำนวน 10 ราย
- 1.2 กลุ่มสันทนการ ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มสันทนการที่เข้ามาทำกิจกรรมต่างๆ จำนวน 5 ราย
- 1.3 กลุ่มที่อาศัยในพื้นที่จัดโครงการ ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มที่อาศัยในพื้นที่จัดโครงการเป็นจำนวน 5 ราย
- 1.4 กลุ่มนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยว คนในท้องถิ่น จำนวน 10 ราย
- 1.5 กลุ่มบริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน ได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มบริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน โดยแบ่งเป็น ประธานหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษจำนวน 1 ราย คณะกรรมการจัดโครงการถนนคนเดิน จำนวน 3 ราย

กลุ่มผู้บริโภค โดยการศึกษาความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน โดยใช้แบบสอบถาม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย เพื่อทำการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ในการศึกษา

2. ศึกษาสำรวจ และสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

3. สัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักโดยการพูดคุยซักถามในประเด็นต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะคำถามปลายเปิดให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีโอกาสตอบ และแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระภายใต้ประเด็นที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

แบบสอบถาม เป็นการวัดความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน โดยใช้แบบสอบถาม

เทปบันทึกเสียง โดยนำมาใช้ในการบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์พูดคุย บางส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดการวิเคราะห์ข้อมูลผิดพลาดหรือตกหล่น

กล้องถ่ายภาพ โดยใช้บันทึกภาพทั่วไปที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบการศึกษา

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ โดยการเก็บข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า ข้อมูลที่ได้จากเอกสารวิชาการ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาใช้ในส่วนของการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2. เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยดำเนินการสำรวจข้อมูลภาคสนาม ซึ่งจะใช้วิธีการเก็บข้อมูล 3 วิธีคือ

1) สำรวจ สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับพื้นที่ และกลุ่มคนในพื้นที่ เช่น การซื้อสินค้า และการพูดคุยกับผู้ประกอบการ การเดินสำรวจพื้นที่ในการจัดโครงการฯ

2) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และใช้เทปบันทึกเสียงบันทึกในข้อมูลส่วนสำคัญเพื่อป้องกันการผิดพลาด โดยการสัมภาษณ์ในแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อควบคุมการสัมภาษณ์ให้อยู่ในประเด็นที่ต้องการศึกษา

3) เก็บแบบสอบถามด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ โดยการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์มาตรวจสอบ เมื่อผ่านการตรวจสอบแล้วจึงนำมาจัดหมวดหมู่แยกกลุ่มข้อมูล และวิเคราะห์เนื้อหาพร้อมกับแนวคิดที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำมาอภิปรายสรุปเชื่อมโยงกับหัวข้อที่ทำการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แล้วนำมาเสนอโดยวิธีการบรรยายเชิงพรรณนา

นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
พึงพอใจมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
พึงพอใจน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

การกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (สมบัติ ห้ายเรือคำ. 2547 : 77)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
3.50 – 4.49	พึงพอใจมาก
2.50 – 3.49	พึงพอใจปานกลาง
1.50 – 2.49	พึงพอใจน้อย
1.00 – 1.49	พึงพอใจน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลกระทบด้านการท่องเที่ยว กรณีศึกษา : โครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยสามารถสรุปตามลำดับดังนี้

มูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดิน

โครงการถนนคนเดินในวันอาทิตย์เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของเมืองศรีสะเกษ ซึ่งมีนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากโดยอิสระ ดอกคำ (เจ้าหน้าที่โครงการถนนคนเดิน) ได้ให้ข้อมูลไว้ว่าในปัจจุบันถนนคนเดินมีจำนวนพ่อค้า แม่ค้าทั้งหมด จำนวน 365 คน มีจำนวนลือคทั้งหมดจำนวน 372 ลือครวมทางเดิน ยอดเงินซื้อขายโดยเฉลี่ยต่อลือค ลือคละ 3,000 บาท ดังนั้นจะมีเงินหมุนเวียนสัปดาห์ละประมาณ 1,116,000 บาท คิดเป็นเงิน 4,460,000 บาท /เดือน และเป็นเงินทั้งสิ้น 53,568,000 บาท / ปี ถือว่าเป็นรายได้ซึ่งเป็นมูลค่าจากการใช้ อีกทางหนึ่งที่จะยกระดับเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษให้ดีขึ้น สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวมากถึงประมาณสัปดาห์ละ 1,000 – 2,000 คน ซึ่งรายได้โดยส่วนใหญ่ก็ได้จากการซื้อขายสินค้าของนักท่องเที่ยวนั่นเอง จากการสัมภาษณ์กลุ่มพ่อค้าแม่ค้าที่ขายสินค้าในโครงการถนนคนเดิน ส่วนมากจะพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าในปีนี้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากปีที่แล้วมาก โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสัปดาห์ละ 500 – 1,000 บาท ซึ่งนับว่าเป็นรายได้ที่พวกเขาค่อนข้างพอใจในระดับหนึ่ง และกลุ่มพ่อค้าแม่ค้ายังบอกอีกว่า รายได้จะมากกว่านี้ถ้าฝนไม่ตก สัปดาห์ไหนฝนตกขาดทุนมาก นอกจากจะไม่มีนักท่องเที่ยวมาเดินจับจ่ายซื้อสินค้าแล้ว ไฟฟ้ายังขัดข้อง ไม่ติดอีก ถ้าผ่านฤดูฝนไปคงจะมีกำไรเพิ่มมากกว่านี้แน่นอน จะเห็นว่าโครงการถนนคนเดินจึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะช่วยกระจายสินค้าให้แก่ผู้ประกอบการในท้องถิ่น และยังเป็นพื้นที่ที่ผู้ประกอบการรายใหม่เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งกลุ่มผู้ประกอบการสามารถนำสินค้าที่ถูกต้องตามกฎหมายของถนนคนเดินเข้ามาจำหน่ายได้โดยตรง โดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง แต่ต้องเสียค่าเช่าที่เพียงรายละ 25 บาทเท่านั้น ทำให้ต้นทุนการจำหน่ายสินค้าลดลง จากรายได้การค้าขายซึ่งพ่อค้าแม่ค้าบางรายคิดจะทำเป็นอาชีพเสริม แต่พอผ่านไปได้ระยะหนึ่งเริ่มสนุกและพอใจกับรายได้มั่นคงเป็นอาชีพอิสระที่ดีจึงใช้จุด

ภาพที่ 1 บรรยากาศการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

รายได้ด้านการบริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน

โครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ จัดตั้งขึ้นภายใต้การดูแลและบริหารจัดการโดย หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีท่านศรีวรรณ เกียรติสุรนนท์ ดำรงตำแหน่งเป็นประธานหอการค้าฯ ซึ่งเป็นผู้บริหารจัดการโครงการให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นนอกจากโครงการถนนคนเดินจะมี

เงินรายได้ทั้งหมดในโครงการถนนคนเดิน

1. เก็บค่าลิฟต์ 342 ลิฟต์ ไม่รวมทางเดิน ลิฟต์ละ 25 บาท เป็นเงิน 8,550 บาท / สัปดาห์ คิดเป็น 34,200 ต่อเดือน
2. ค่าใช้สถานที่ (เวทีกกลาง) แล้วแต่หน่วยงานที่จัดการแสดงในแต่ละครั้งจะบริจาค ครั้งละ ประมาณ 300 – 500 ถ้าใช้ไฟ 1,000 บาท

รวมรายรับทั้งสิ้น ประมาณเดือนละ 35,000

เงินรายจ่ายทั้งหมดในโครงการถนนคนเดิน

1. ค่าเช่าสถานที่ของสถานีรถไฟรายเดือน เดือนละ 500 บาท
2. ค่าไฟฟ้า รายเดือน เดือนละ 2,800 บาท
3. ค่าเช่าเครื่องเสียง รายเดือน เดือนละ 400 บาท
4. ค่าขนโต๊ะ – เก้าอี้ รายเดือน เดือนละ 1,400 บาท
5. ค่าเก็บขยะเทศบาล รายเดือน เดือนละ 950 บาท
6. ค่าน้ำดื่มคณะกรรมการจัดกิจกรรม เป็นเงิน 200 บาท / สัปดาห์ เป็นเงิน 800 บาท
7. ค่าจ้างพนักงานรายวัน จำนวน 2 คน คนละ 145 บาท/สัปดาห์ เป็นเงิน 1,160 บาท
8. ค่าจ้างทำกิจกรรมเพื่อดึงดูดให้คนเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนตามโรงเรียนต่างๆ(วงดนตรี การแสดง) เป็นเงิน 200 บาท / ครั้ง ในกรณีที่สัปดาห์นั้นไม่มีการแสดงบนเวที ประมาณเดือนละ 1 ครั้ง

รวมรายจ่ายทั้งสิ้น 8,210 บาท

ดังนั้นหากการค้าจังหวัดศรีสะเกษจะมีรายได้จากการจัดโครงการถนนคนเดินเท่ากับ
 $35,000 - 8,210 = 26,790$ บาท / เดือน โดยประมาณ

ลักษณะการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มคนที่เข้าร่วมในโครงการถนนคนเดิน

สิ่งที่จะทำให้ถนนคนเดินมีความยั่งยืนนั้นไม่ใช่เพียงแค่รูปของกิจกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นให้มีความโดดเด่นเท่านั้น แต่สิ่งที่จะเป็นแรงผลักดันให้โครงการถนนคนเดินเกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริงก็คือ กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน โดยกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน ประกอบด้วย กลุ่มค้าขาย กลุ่มนันทนาการ กลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดิน กลุ่มนักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่น กลุ่มบริหารจัดการ ซึ่งลักษณะของแต่ละกลุ่มสรุปได้ ดังนี้

1. กลุ่มค้าขาย

ผู้ประกอบการที่มาจำหน่ายสินค้าที่ถนนคนเดินนั้นมีหลากหลายกลุ่มอายุ ส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ไม่ใช่คนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ และส่วนมากก็จะมีอาชีพหลักทำอยู่แล้ว การที่เข้ามาจำหน่ายสินค้าที่ถนนคนเดินก็เป็นเพียงอาชีพเสริมเท่านั้น แต่ก็ยังมีผู้ประกอบการอีกส่วนหนึ่งที่มาจำหน่ายสินค้าที่ถนนคนเดินเป็นอาชีพหลัก ซึ่งสาเหตุหรือแรงจูงใจในการมาเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินของกลุ่มผู้ประกอบการนั้นมีอยู่หลายสาเหตุ คือได้รับเชิญจากคณะกรรมการถนนคนเดินให้มาจำหน่ายสินค้า มีผู้ชักชวนมา ต้องหารายได้ หรือหาอาชีพต้องการโฆษณาสินค้า/ร้านค้าของตน ให้เป็นที่รู้จัก และต้องการทำกิจกรรมยามว่าง ซึ่งสินค้าที่ผู้ประกอบการนำมาจำหน่าย ที่ถนนคนเดินนั้นมีหลากหลายชนิดทั้งสินค้าประเภทหัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมือง สินค้าที่ระลึก สินค้าหัตถกรรม สินค้าประดับตกแต่ง สินค้าเพื่อสุขภาพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สินค้าประเภทบริการ สินค้าประเภทอาหาร/เครื่องดื่ม และถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีการอนุโลมให้มีการนำสินค้าโรงงานมาจำหน่ายบ้างแล้ว แต่สินค้าหลักของถนนคนเดินยังคงเป็นสินค้าประเภทหัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมือง สินค้าที่ระลึก และสินค้าหัตถกรรม

ในส่วนของ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นจากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในโครงการถนนคนเดิน โดยให้ความร่วมมือในทุก ๆ ด้านเป็นอย่างดี ทั้งด้านสินค้าที่นำมาจำหน่าย การร่วมแต่งกายให้สุภาพ และการเข้าร่วมประชุมกับทางคณะกรรมการ แต่ก็ยังมีผู้ประกอบการอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ และไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมกับทางคณะกรรมการถนนคนเดิน

ภาพที่ 2 กลุ่มค้าขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป

ภาพที่ 3 กลุ่มค้าขายอาหาร

2. กลุ่มนันทนาการ

ถนนคนเดินศรีสะเกษจะมีกลุ่มนันทนาการช่วยสร้างสีสัน ให้แก่โครงการถนนคนเดิน ซึ่งกลุ่มนันทนาการส่วนใหญ่จะเป็นคนท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ ทุกเพศ ทุกวัย โดยนักเรียนและผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มศิลปินพื้นเมือง ส่วนนักศึกษาและคนทำงานส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มศิลปินดนตรีสากล กลุ่มจิตรกร และกลุ่มนักแสดง ซึ่งสาเหตุหรือแรงจูงใจ ในการมาเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินของศิลปินอิสระแต่ละกลุ่ม แต่ละคน ได้แก่ ต้องการรายได้ ต้องการนำเงินไปทำกิจกรรม ต้องการแสดงความสามารถ และต้องการขายผลงานของตน โดยศิลปินอิสระที่มาแสดงที่ถนนคนเดิน จะมีมาทั้งที่มาเป็นกลุ่มและมาเดี่ยว ซึ่งศิลปินอิสระที่มาเดี่ยวมักจะทำการแสดงที่ใช้อุปกรณ์หรือเครื่องดนตรีที่พกพามาง่าย ส่วนศิลปินอิสระที่มาเป็นกลุ่มมักจะจัดแสดงเป็นวงโดยใช้เครื่องดนตรีหลายชิ้นบรรเลงร่วมกัน ซึ่งศิลปินอิสระเหล่านี้มักจะทำการแสดงประเภทการเล่นดนตรีสากล การเล่นดนตรีพื้นเมือง การรำ การจัดแสดงผลงานและขายผลงานศิลปะ

ภาพที่ 4 การแสดงผู้ว่า พาเพลิน

ภาพที่ 5 กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ

ภาพที่ 6 กิจกรรมการวาดภาพ

ภาพที่ 7 กิจกรรมวันครอบครัว

ภาพที่ 8 บรรยากาศการแสดงกิจกรรมสันตนาการบนเวที

3. กลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดิน

ร้านค้าในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดินส่วนใหญ่จะเป็นร้านค้าประเภทร้านอาหาร ร้านขายของชำ ร้ายขายของ/เสื้อผ้า ร้านขายอาหาร ร้านเสริมสวย และร้านขายของที่ระลึก เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ในส่วนของร้านค้าจะไม่ค่อยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมมากเท่าไร มีเพียงการเปิดร้านจำหน่ายสินค้า และตั้งสินค้าจำหน่ายเพิ่มหน้าร้านเท่านั้น แต่ไม่ค่อยได้

ภาพที่ 9 กลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เข้าร่วมโครงการ

ภาพที่ 10 บรรยากาศบ้านเรือนผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

4. กลุ่มนักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่น

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเดินถนนคนเดินแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นคนท้องถิ่น ซึ่งจะทราบข่าวการจัดกิจกรรมจากการประชาสัมพันธ์ และการบอกต่อ โดยมีจุดประสงค์หลักในการมาเที่ยวถนนคนเดินคือ จับจ่ายใช้สอย และเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากชีวิตประจำวัน

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดอื่น ซึ่งจะทราบข่าวการจัดกิจกรรมจากการบอกต่อ โดยมีจุดประสงค์หลักในการมาเที่ยวถนนคนเดินคือ เพื่อพักผ่อน และเลือกซื้อสินค้าไปเป็นที่ระลึก หรือซื้อไปเพื่อจำหน่าย

ซึ่งสิ่งที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวที่ถนนคนเดินมีดังนี้

1) สินค้า

กลุ่มนักท่องเที่ยวชอบสินค้าที่นำมาวางจำหน่ายที่ถนนคนเดิน เพราะสินค้านี้มีความหลากหลาย มีความสวยงาม และสินค้าหลายชนิดก็มีความโดดเด่น มีรูปแบบที่แปลกตา อีกทั้งยังมีราคาที่เหมาะสม

2) สถานที่

กลุ่มนักท่องเที่ยวชอบสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรม เพราะอยู่ถนนหลัก ใจกลางเมือง มีเส้นทางรถให้เข้าหลากหลายเส้นทางสะดวก บรรยากาศดีอยู่ใกล้โรงแรม และสถานีรถไฟ ทำให้คึกคักน่าท่องเที่ยวในยามราตรี

3) กิจกรรม/การแสดง

นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มให้ความชื่นชอบกับกิจกรรม และการแสดงที่เกิดขึ้นบนถนนคนเดินอีกทั้งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ก็มีความคิดเห็นว่ายากให้มีการจัดการแสดงต่าง ๆ ให้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะดนตรี หรือการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นเมือง

4) บรรยากาศ

นักท่องเที่ยวชอบบรรยากาศที่เป็นกันเองของผู้ประกอบการในถนนคนเดิน ชอบที่ได้เห็นวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น และชอบบรรยากาศที่ดูสนุกสนานจากการสร้างสีสันของกลุ่มนันทนาการ

ภาพที่ 10 ประมวลภาพกลุ่มนักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่นเดินเลือกซื้อสินค้า

5. กลุ่มบริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน

กลุ่มที่บริหารจัดการโครงการถนนคนเดินกลุ่มหลักได้แก่ หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดกิจกรรม ซึ่งจะเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม และคณะกรรมการโครงการถนนคนเดิน ประกอบด้วย บุคลากรในหอการค้าฯ อีกกลุ่มหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ดูแลโครงการโดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐที่สนับสนุนมีหลายฝ่าย เช่น สภาอุตสาหกรรมจังหวัดศรีสะเกษ คนในพื้นที่ กิจกรรม ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่เทศกิจ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย และ

ภาพที่ 11 การสัมภาษณ์ คณะผู้บริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน

6. ปัญหาที่กลุ่มเข้าร่วมกิจกรรมพบในถนนคนเดิน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดินประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ โดยสรุปดังนี้

1. ปัญหาเรื่องที่จอดรถ

ถนนคนเดินมีจุดรองรับรถของนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอ เพราะพื้นที่มีจำกัด คับแคบ ทำให้การจราจรเบียดเสียดกันมาก และน่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวบางกลุ่มไม่ยอมมาเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน

2. ปัญหาจากพ่อค้าแม่ค้าขาย

เมื่อถนนคนเดินมีคนมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จำนวนพ่อค้าแม่ค้าขายก็มีมากขึ้นเช่นกัน ทำให้ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งมีความคิดเห็นว่าการพ่อค้าแม่ค้าขายเหล่านี้ได้สร้างปัญหาให้กับถนนคนเดินเพราะส่วนมากกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าขายเหล่านี้จะนำสินค้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบของถนนคนเดินเข้ามาจำหน่าย

3. ปัญหาเรื่องเวลาในการเปิดถนน

เมื่อถึงเวลาเปิดถนนในเวลา 22.00 น. ยังมีกลุ่มผู้ประกอบการที่เก็บสินค้าอยู่ และมีนักท่องเที่ยวอยู่ในถนนบริเวณนั้นเป็นจำนวนมากถึงจะมีการขอเลื่อนเวลาให้คนที่อยู่ในพื้นที่ถนน

4. ปัญหาเรื่องเสียง

ปัญหาเรื่องเสียงเกิดจากการเปิดเครื่องเสียง และเสียงประกาศตามสายในพื้นที่ถนนคนเดินก่อนให้เกิดปัญหาในการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มผู้ประกอบการ และการเล่นดนตรีของกลุ่มศิลปิน อีกทั้งยังรบกวนนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อน

5. ปัญหาเรื่องพื้นที่จำหน่ายสินค้า

กลุ่มผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าพื้นที่จำหน่ายสินค้าคับแคบขึ้น เพราะเมื่อเริ่มมีการอนุโลมให้มีการนำสินค้าประเภทอื่นที่นอกเหนือจากที่กำหนดเข้ามาจำหน่ายมากขึ้นพื้นที่ก็ยิ่งต้องจัดสรรให้แต่ละคนน้อยลง

6. ปัญหาเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก

นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณถนนคนเดินยังมีไม่เพียงพอ อย่างเช่น สถานที่จอดรถ ตู้ ATM จุดนั่งพักผ่อน และห้องสุขา

ภาพที่ 12 บรรยากาศที่จอดรถไม่เพียงพอ

ผลกระทบจากการจัดโครงการถนนคนเดิน

เนื่องจากถนนคนเดินเป็นการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านพื้นที่ ซึ่งมีการดำเนินการด้านการค้า การนันทนาการ และการแสดงออกทางวัฒนธรรมต่างๆ จึงก่อให้เกิดผลที่อาจแยกออกได้เป็น 4 ด้านใหญ่ๆ คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม จากการสัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีส่วนร่วมในการจัดโครงการถนนคนเดิน และจาก

ผลกระทบจากการจัดโครงการถนนคนเดิน			
ด้านเศรษฐกิจ	ด้านสังคม	ด้านวัฒนธรรม	ด้านสิ่งแวดล้อม
1. ช่วยสร้างรายได้ให้แก่คนท้องถิ่น 2. ก่อให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์	1. ก่อให้เกิดพื้นที่ท่องเที่ยว ใหม่ 2. ก่อให้เกิดพื้นที่นันทนาการ 3. ใช้พื้นที่โล่งในเมืองให้เป็นประโยชน์ 4. สร้างความสัมพันธ์ในสังคม 5. สร้างปัญหาให้แก่ผู้อาศัยในพื้นที่จัดกิจกรรม	1. ช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรม 2. เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ทางวัฒนธรรม	1. สร้างพื้นที่ปลอดมลพิษ 2. ทำให้เกิดมลภาวะในพื้นที่ใกล้เคียง 3. เพิ่มปริมาณการใช้พลังงาน

ตารางที่ 1 แสดงผลกระทบจากการจัดโครงการถนนคนเดิน

1. ด้านเศรษฐกิจ

โครงการถนนคนเดินมีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการจับจ่ายสินค้านักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น อีกทั้งเป็นพื้นที่จำหน่ายสินค้าเสรีที่ผู้ประกอบการเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย ดังนั้นในด้านเศรษฐกิจถนนคนเดินจึงส่งผลที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่

1.1 ช่วยสร้างรายได้ให้แก่คนท้องถิ่น

โครงการถนนคนเดินในวันอาทิตย์ได้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของเมืองศรีสะเกษ ซึ่งมีนักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่นเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากโดยอิสระ ดอกคำใต้ให้ข้อมูลไว้ว่าในปัจจุบันถนนคนเดินมีจำนวนร้านค้ามากกว่า 300 ร้านค้า และมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวมากถึงประมาณวันละ 1,000 – 2,000 คน สร้างรายได้ประมาณ 1 ล้านบาทต่อสัปดาห์ ดังนั้นบรรยากาศของถนนคนเดินจึงคึกคักไปด้วยผู้คน และเต็มไปด้วยผู้ประกอบการจากแทบทุก

1.2 ก่อให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรม ที่มีการผสมผสานระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเพื่อจ้บจ่ายสินค้า เข้าไว้ให้ถนนคนเดินศรีสะเกษในปัจจุบันได้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ซึ่งนอกจากนักท่องเที่ยวที่มาถนนคนเดินได้เรียนรู้วัฒนธรรม และสัมผัสความเป็นชุมชนชาวอีสานแล้ว นักท่องเที่ยวยังได้จ้บจ่ายสินค้าที่มีความหลากหลาย ทั้งสินค้าประเภทหัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมือง สินค้าที่ระลึก สินค้าหัตถกรรม สินค้าประดับตกแต่ง สินค้าเพื่อสุขภาพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สินค้าประเภทบริการ สินค้าประเภทอาหาร/เครื่องดื่ม ฯลฯ ซึ่งสุจิตา สุวรรณกันธา (2548:52) ได้กล่าวว่า “ผู้ประกอบการที่จำหน่ายสินค้าที่ถนนคนเดินแต่ละรายก็จะพยายามที่จะทำสินค้าของตนเองมีความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

2. ด้านสังคม

การใช้พื้นที่สาธารณะในการจัดถนนคนเดินเพื่อให้คนกลุ่มต่างๆ มาใช้ประโยชน์และทำกิจกรรมร่วมกันนั้น ได้ส่งผลต่อสังคมในด้านต่างๆ ทั้งด้านที่เป็นผลดี และผลเสีย ซึ่งผลจากการจัดกิจกรรมถนนคนเดินที่มีต่อสังคม มีอยู่ 5 ประการที่สำคัญ ได้แก่

2.1 ก่อให้เกิดพื้นที่ท่องเที่ยวใหม่

จังหวัดศรีสะเกษเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่สำคัญในตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เพียบพร้อมไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถานและศาสนา เนื่องจากเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรขอมมาก่อน นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประเพณีอันโดดเด่น จากการศึกษาที่ศรีสะเกษเป็นเมือง ที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติให้ความสนใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากนั้น ทำให้ศรีสะเกษยิ่งต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมและมีความหลากหลายมากขึ้น เพราะถ้าแหล่งท่องเที่ยวยังคงเป็นแบบเดิม ขาดกิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่นักท่องเที่ยวก็จะเกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้นนอกจากการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้มีความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยวแล้ว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ขึ้นมาก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้าท่องเที่ยวได้ ซึ่งการจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษขึ้นมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่นั้น ก็เป็นอีกทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสกับกิจกรรมและวิถีของคนศรีสะเกษ อีกทั้งได้เดินชม และเลือกซื้อสินค้าหลากหลายประเภทที่วางเรียงรายอยู่สองฟากฝั่งถนนตลอดจนเส้นทาง ซึ่งลักษณะของสินค้าและการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจนั้นจากการศึกษาของ ระพีพรรณ ทองหล่อ และคณะ (2546) พบว่าผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นทั้งประเภทที่เป็นสินค้าที่ระลึก และประเภทที่เป็นลักษณะการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ นั้น นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับเรื่องของกรรมมีเอกลักษณ์ความเป็นไทย และความสมบูรณ์ของทรัพยากรท่องเที่ยวที่สุด ดังนั้นแนวทางสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นจึงควรมุ่งเน้นในเรื่องการสร้างเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้เกิดขึ้น ซึ่งการจัดโครงการถนนคนเดินก็มุ่งเน้น ในด้านการสร้างเอกลักษณ์เช่นกัน ทั้งทางด้านสถานที่จัดกิจกรรม สินค้าที่วางจำหน่าย และกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นก็ล้วนแต่คำนึงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น กล่าวคือ ด้านสถานที่จัดกิจกรรมก็เลือกจัดภายในบริเวณถนนสายเก่าแก่ของเมืองซึ่งเต็มไปด้วยเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดให้นักท่องเที่ยวได้รู้ ได้เห็นได้ ภายใต้บรรยากาศการจัดงานแบบเป็นกันเองของชาวอีสาน อีกทั้งยังมีลานกิจกรรมการแสดงมาช่วยเพิ่มสีสันให้ถนนคนเดินมีบรรยากาศที่ดูผ่อนคลาย และสนุกสนานมากยิ่งขึ้นส่วนทางด้านสินค้าที่วางจำหน่ายนั้นนอกจากจะมีความหลากหลายแล้ว สินค้าส่วนใหญ่

2.2 ก่อให้เกิดพื้นที่นันทนาการ

สภาพสังคมในปัจจุบันเต็มไปด้วยปัจจัยที่สามารถก่อให้เกิดความตึงเครียดอยู่มากมาย คนส่วนใหญ่จึงต้องหาทางผ่อนคลายความตึงเครียดโดยการหากิจกรรมนันทนาการทำในยามว่าง ซึ่งสมบัติ กาญจนกิจ (2544:17) ได้กล่าวถึงความหมายของนันทนาการเอาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมซึ่งมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย การที่บุคคลหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามความสนใจของตน แล้วก่อให้เกิดผลการพัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนาน หรือสุขสงบ กิจกรรมในที่นี้ หมายถึง กิจกรรมประเภท กีฬา ศิลปะ ดนตรี การแสดงละคร การเดินท่องเที่ยว การอยู่ค่ายพักแรม งานอาสาสมัคร งานอดิเรก กีฬาทำทนาย เป็นต้น ซึ่งการจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษก็เป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทหนึ่งที่มีมุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรม โดยสมบัติ กาญจนกิจ (2544: 43) ได้อธิบายกิจกรรมนันทนาการวัฒนธรรมนี้ว่า ประเพณีวัฒนธรรมและ กิจกรรมที่ส่งเสริมทางวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดการแสดงออกทางวัฒนธรรม และอารยธรรมทาง มวลมนุษย์กลุ่มต่างๆ พอจะแบ่งออกได้เป็นงานเทศกาล ศิลปะ หัตถกรรม ดนตรี ประเพณีและ ชีวิตพื้นบ้าน ซึ่งการจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษนั้น ก็เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อการ นันทนาการที่มีการถ่ายทอดการแสดงออกทางวัฒนธรรมเช่นกัน นอกจากนั้นถนนคนเดินยังเป็นที่ รวมตัวเพื่อทำกิจกรรมนันทนาการของคนในท้องถิ่นกลุ่มต่างๆ อย่างเช่น กลุ่มศิลปินอิสระ ซึ่งศิลปิน อิสระที่จำหน่ายงานศิลปะรายหนึ่งได้กล่าวว่า “ถนนคนเดิน ให้พวกกลุ่มคนรักงานศิลปะการแสดง ได้มารวมตัวกัน อย่างเมื่อก่อนไม่ได้มีการจัดพื้นที่ให้พวกเราทำกิจกรรมร่วมกันอย่างนี้ พวกเราก็จะ ต่างคนต่างก็ทำงานไม่เคยได้มารวมตัวกัน ไม่เคยรู้จักกัน แต่พอเริ่มมีถนนคนเดิน พวกเราก็เริ่ม

2.3 สร้างความสัมพันธ์ในสังคม

สภาพการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเมืองศรีสะเกษ ณ ปัจจุบันนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปมาก จากแต่เดิมวิถีชีวิตของผู้คนดำเนินไปอย่างเรียบง่าย ตามรูปแบบสังคมของคนเมืองที่ต่างถ้อยที่ ถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน จนกระทั่งเมื่อเมืองศรีสะเกษกลายเป็นศูนย์กลางความเจริญในด้านต่างๆ จึงทำให้มีสภาพแวดล้อม และสภาพสังคมเปลี่ยนไป วิถีชีวิตของผู้คนที่เคยอยู่กันอย่างเรียบง่ายต้องกลับกลายเป็นวิถีชีวิตที่ต้องดำเนินไปอย่างเร่งรีบตามรูปแบบของผู้คนที่อยู่ในเมืองใหญ่ ซึ่งจากการศึกษาของดวงจันทร์ เจริญเมือง (2541) พบว่าคนส่วนใหญ่เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างกัน ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน และการมีส่วนร่วมในชุมชนน้อยลง หรือต่างคนต่างอยู่มากขึ้น เป็นสาเหตุให้ชุมชนแตกสลาย คนในชุมชนเดิมจำนวนหนึ่งได้ขายที่แล้วอพยพย้ายถิ่นออกไป และถูกแทนที่ด้วยคนต่างถิ่นที่ไม่มีความผูกพันสังคมศรีสะเกษ อาชีพคนเปลี่ยนไป และหลายหลายวิถีชีวิตคนในชุมชนที่แตกต่างกันมากขึ้นทำให้มีการรวมกิจกรรมในชุมชนน้อยลง ยิ่งคนเดิมในศรีสะเกษไม่ร่วมในงานพิธีต่างๆ เหมือนในอดีต เนื่องจากเห็นว่างานเหล่านั้นไม่ใช่วัฒนธรรมดั้งเดิมของตน หากแต่ปรุงแต่งขึ้นเพื่อเป็นจุดขายของการท่องเที่ยวก็จะให้ชุมชนเดิมที่ถูกการวางแผนทางกายภาพแยกให้ห่างเหินกัน ขาดความรู้สึกเกาะเกี่ยวและความรู้สึกร่วมเป็นชุมชนออกไปทุกที ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้เองที่ทำให้สัมพันธภาพที่เคยมีต่อกันของผู้คนในสังคมลดน้อยลง นอกจากนั้นในปัจจุบันการนิยมใช้รถเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางก็เป็นปัจจัยหลักในการดำเนินชีวิตไปแล้ว ทำให้การเดินทางหรือใช้รถจักรยานยนต์ในการสัญจรมีจำนวนมากที่ลดลง เนื่องจากสภาวะแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการสัญจรประเภทนี้เท่าใดนัก จึงทำให้คนมีโอกาสพบปะพูดคุยลดน้อยลง อีกทั้งยังไม่ค่อยมีกิจกรรมใด ที่จะสามารถเป็นศูนย์กลางในการพบปะพูดคุยกันของผู้คนกลุ่มต่างๆ ในสังคมได้ ดังนั้นการจัดพื้นที่ถนนคนเดินขึ้นภายในบริเวณใจกลางเมืองที่ผู้คนสามารถเดินทางมาพบปะกัน หรือมาทำกิจกรรมร่วมกันได้อย่างสะดวก จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้คนในสังคมได้ ซึ่งจากการศึกษาคนกลุ่มต่างๆ ที่มาร่วมโครงการถนนคนเดิน ทั้งผู้ที่มาจำหน่ายสินค้า ร้านค้าในพื้นที่ และนักท่องเที่ยว ต่างก็มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ถนนคนเดิน

2.4 สร้างปัญหาให้แก่ผู้อาศัยในพื้นที่จัดกิจกรรม

นอกจากผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้นกับสังคม และสิ่งแวดล้อมโดยรวมแล้ว ผลกระทบส่วนหนึ่งจากการจัดกิจกรรมก็ได้เกิดกับคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ด้วยเช่นกัน ซึ่งการจัดโครงการถนนคนเดินได้ก่อให้เกิดปัญหาให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จัดกิจกรรมในด้านความไม่สะดวกในการใช้รถใช้ถนน และเกิดมลภาวะทางเสียงในพื้นที่ กล่าวคือ ภายในพื้นที่จัดงานยังมีบ้านพักอาศัย และร้านค้าส่วนหนึ่งที่ไม่ได้เปิดทำการในวันจัดกิจกรรม ซึ่งบ้านพักอาศัย และร้านค้าเหล่านี้จะไม่ได้รับความสะดวกในวันจัดกิจกรรมเนื่องจากไม่สามารถใช้รถใช้ถนนบริเวณนั้นได้เป็นเวลานานถึง 7 ชั่วโมง เจ้าของร้านค้าแห่งหนึ่งที่ไม่ได้เปิดทำการในวันจัดกิจกรรมได้กล่าวว่า “ วันอาทิตย์จะเป็นวันปิดร้านให้ครอบครัว กับลูกจ้างได้พักผ่อน ถ้าเปิดร้านก็ต้องดูแลร้านเองทั้งหมดทำให้เหนื่อยเพิ่มขึ้นเลยไม่ได้เปิดในวันที่มีถนนคนเดิน ถ้าเป็นเมื่อก่อนที่ยังไม่มีถนนคนเดินมาจัดที่ในวันอาทิตย์ก็จะออกไปไหนต่อกับครอบครัว ส่วนมากก็จะพากันไปซื้อของเข้าร้านบ้างเพื่อเตรียมขายในอาทิตย์ต่อไปแต่ตอนนี้ลำบากถ้าออกไปแต่เช้าตั้งแต่ตอนที่ห้างเค้าเปิด จะออกไปช่วงเย็นๆ เหมือนเมื่อก่อนไม่ได้แล้วเพราะพวกเขาของเค้าตั้งของขายปิดหน้าร้านเรากันแล้ว...” (เจมส์, 2551: สัมภาษณ์) ซึ่งพบว่าร้านค้าที่ประสบปัญหานี้ มีความต้องการให้การจัดกิจกรรมมีความตรงต่อเวลาเนื่องจากก่อนเวลาปิดถนนก็มีกลุ่มค้าขายทยอยออกมาจัดเตรียมตั้งสินค้าตั้งแต่ช่วงบ่ายแล้ว ทำให้ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้รถใช้ถนน ดังนั้นจึงต้องการให้มีการนำสินค้ามาตั้งได้ตั้งแต่เวลา 15.00 น. ไม่ใช่ก่อนเวลาที่กำหนดนี้ และตอนถึงช่วงปิดถนนก็ต้องการให้กลุ่มค้าขายรีบจัดเก็บสินค้าออกจากพื้นที่ให้ตรงตามเวลาที่กำหนด เพราะจะได้ไม่รบกวนการพักผ่อน นอกจากนั้นยังพบปัญหาเรื่องเสียงดังเนื่องจากภายในพื้นที่จัดงานมีการใช้เครื่องขยายเสียงประกาศเสียงตามสาย และเสียงดังจากการจัดกิจกรรมประเภทต่างๆ ทำให้รบกวนการพักผ่อน ซึ่งเจ้าของร้านค้าที่อยู่ใกล้กับเวทีการจัดกิจกรรมการแสดงได้กล่าวว่า “ ตอนช่วงแรกๆที่จัดโครงการถนนคนเดินที่นี้ใหม่ๆ ก็ไม่ค่อยมีปัญหา

3. ด้านวัฒนธรรม

การทำกิจกรรมที่หลากหลายของคนกลุ่มต่างๆ ในถนนคนเดินทำให้เกิดการถ่ายทอดถึงวิถีการดำเนินชีวิต และวัฒนธรรมของท้องถิ่นออกมา ซึ่งการดำเนินกิจกรรมในลักษณะนี้ได้ส่งผลในด้านวัฒนธรรม คือช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

ในปัจจุบันวัฒนธรรมที่นับว่าเป็นเอกลักษณ์ และจุดขายที่สำคัญของการท่องเที่ยวศรีสะเกษกำลังอยู่ในสภาวะที่ล่อแหลมการสูญเสียเอกลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น อันเนื่องมาจากหลายสาเหตุทั้งกระแสความนิยมชมชอบวัฒนธรรมตะวันตก และความเจริญทางเศรษฐกิจซึ่งได้ทำลายย่านเมืองเก่า และสถาปัตยกรรมพื้นเมือง นอกจากนี้ชุมชนมีความต้องการรักษาวัฒนธรรมเพียงเพื่อผลประโยชน์ของการท่องเที่ยวเท่านั้น ทำให้รูปลักษณ์ของวัฒนธรรมที่รักษาไว้ขาดความจรรโลงใจที่แท้จริง และสูญเสียเส้นเสน่ห์ของตนเอง เพราะเป็นวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตแต่ดั้งเดิม และบิดเบือนความหมายอันดีงามที่มาแต่เก่าก่อน ดังนั้น การอนุรักษ์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมจึงเป็นไปได้ยาก หากคนในชุมชนขาดความเข้าใจ และความภูมิใจ หรือไม่มีจิตสำนึกที่จะรักษามรดกทางวัฒนธรรมของตน และไม่ตระหนักถึงผลพลอยได้ทางเศรษฐกิจในการรักษาวัฒนธรรม (มิ่งสรรพ ขาวสะอาด : นุกูล เครือฟู และอัครพงศ์ อันทอง, 2548: 26) การจัดโครงการถนนคนเดินจึงน่าจะเป็นอีกหนึ่งวิถีทางที่จะสร้างจิตสำนึก และความเข้าใจที่แท้จริงในการรักษามรดกทางวัฒนธรรม เพราะโครงการถนนคนเดินไม่ได้จัดขึ้นเพื่อให้เป็นเพียงแค่แหล่งจำหน่ายสินค้าของท้องถิ่น หรือไม่ได้จัดขึ้นเพื่อแค่ต้องการนำเอาวัฒนธรรมมาเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ในอีกแง่มุมหนึ่ง ถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษนั้นเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อคนท้องถิ่น ให้คนท้องถิ่นได้มาร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม และวิถีชีวิตให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้มาพบเห็น เพื่อไม่ให้สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์เหล่านี้สูญหายไป ดังเช่น แม่ค้ารายหนึ่งได้สาธิตการทำพวกเครื่องจักสานให้นักท่องเที่ยว เพราะมันเป็นของท้องถิ่นเรา ที่ต้องมานั่งทำที่นี้ก็อยากให้เห็นถึงคุณค่าและความล้ำค่ากว่าจะได้กระเป๋าแต่ละใบ มันเป็นสิ่งที่มีความหมายกับนักท่องเที่ยวสนใจมาก บางรายให้ช่วยสอน

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากการจัดโครงการถนนคนเดินในประเทศนั้น เริ่มมาจากความต้องการในการประหยัดพลังงาน และลดมลพิษ ดังนั้นวัตถุประสงค์หลักของการจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษจึงได้ให้ความสำคัญกับการประหยัดพลังงาน และลดมลพิษด้วยเช่นกัน แต่เมื่อมีการจัดกิจกรรมเกิดขึ้นแล้วผลในด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับนั้นมีทั้งในด้านดี และผลเสีย ซึ่งผลที่สำคัญมีอยู่ 3 ประการดังนี้

4.1 สร้างพื้นที่ปลอดมลพิษ

จังหวัดศรีสะเกษเป็นเมืองที่มีการพัฒนาความเจริญด้านต่างๆ เป็นจำนวนมากจึงก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา ซึ่งปัญหาทางด้านมลพิษทางอากาศเป็นปัญหาหนึ่งเพิ่มความรุนแรงอย่างเห็นได้ชัดตามการพัฒนาของเมือง ผู้คนส่วนใหญ่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้รถในการสัญจร ถนนทุกเส้นในเมืองศรีสะเกษจึงมีจำนวนรถหนาแน่น ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศที่ยากต่อการแก้ไขได้ โดยดวงจันทร์ อภาววัชรุตม์ เจริญเมือง (2537:123-124) ได้กล่าวว่า คุณภาพอากาศในเมืองศรีสะเกษกำลังเข้าสู่ภาวะวิกฤต เพราะในหลายๆ บริเวณร่างกายของเราสามารถสัมผัสสิ่งปนเปื้อนในอากาศรอบๆ ตัวเราแล้ว ซึ่งมลภาวะอากาศเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องสัมผัสทุกวัน แต่มักจะไม่มีใครตระหนักถึงมลพิษ เนื่องจากที่ ผ่านมาในเมืองศรีสะเกษยังมีปัญหาเกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศอยู่ในขั้นที่ไม่รุนแรงมาก และผลกระทบต่อชีวิตและสุขภาพใช้เวลานานกว่าจะปรากฏผล ที่ผ่านมาก็มิได้มีความสนใจต่อปัญหามากนัก แต่แท้จริงแล้วความเปลี่ยนแปลงของคุณภาพอากาศเมืองศรีสะเกษบางอย่าง ได้เกินมาตรฐานที่จะปลอดภัยต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ซึ่งประธานตังสิกบุตร (2537:19-20) ได้กล่าวว่ามลพิษที่เกิดขึ้นในบรรยากาศ มีส่วนทำให้สุขภาพจิตของประชาชนในเมืองศรีสะเกษตกต่ำด้วย อันเนื่องมาจากความกดดันทางด้านจิตใจและอารมณ์ เพราะสารพิษทำให้ร่างกายอ่อนแอ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยหรือมีน้ำมูกไหลตลอดเวลา ประสิทธิภาพการทำงานไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้เกิดความเครียดเพิ่มขึ้นไปอีกทำให้อารมณ์เสียบ่อย และสุขภาพเป็นคนก้าวร้าว ขาดเหตุผล มองคนในแง่ร้าย และไม่เชื่อคนอื่นรวมทั้งตัวเองด้วย ดังนั้นมี

4.2 เพิ่มปริมาณการใช้พลังงาน

วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการจัดโครงการถนนคนเดิน คือ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ และเห็นความสำคัญในการประหยัดพลังงาน และลดมลพิษ โดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหันมาใช้จักรยาน ระบบขนส่งมวลชนหรือใช้การเดินเท้าแทนการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล แต่จากการศึกษากลับพบว่าการจัดโครงการถนนคนเดินไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์นี้ได้ ในทางตรงกันข้ามการใช้พลังงานไฟฟ้า และพลังงานเชื้อเพลิงกลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น เนื่องจากการจัดถนนคนเดินเริ่มตั้งแต่วันที่ 15.00 น.-22.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลายามเย็นถึงยามค่ำคืน จึงต้องใช้พลังงานไฟฟ้าเพื่อให้แสงสว่าง และยังมีจำนวนผู้ประกอบการเข้ามาจำหน่ายสินค้ามากขึ้นเท่าไร จำนวนการใช้ไฟฟ้าก็เพิ่มขึ้น ยิ่งมากขึ้น เพราะการจัดกิจกรรมใช้พื้นที่ถนนในการจัดตั้งนั้นแสงสว่างจากไฟถนนจึงไม่เพียงพอ แต่ละร้านค้าจึงมีการติดหลอดไฟเพื่อเพิ่มแสงสว่างอย่างน้อยร้านค้าละ 1 หลอด ดังนั้นโดยภาพรวมของการจัดกิจกรรมนั้นจึงแสดงให้เห็นว่ามีการใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นการใช้พลังงานเชื้อเพลิงก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน เนื่องจากการจัดกิจกรรมทำ มีจำนวนผู้ใช้รถเพิ่มมากขึ้นในวันหยุดราชการ (วันอาทิตย์) และการที่จะให้ประชาชนหันมาใช้จักรยาน ใช้ระบบ

จากการศึกษาผลกระทบของการจัดโครงการถนนคนเดินได้แสดงให้เห็นว่า การจัดโครงการถนนคนเดินประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แล้ว 2 ใน 3 ประการ คือประสบความสำเร็จในด้านเพื่อส่งเสริมให้เกิดถนนคนเดินที่ยั่งยืนในเขตจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีแหล่งกิจกรรมที่จะส่งเสริมคุณภาพชีวิตและคุณภาพเมืองให้ดีขึ้น ส่วนอีกประการหนึ่งที่ประสบความสำเร็จคือในด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ส่วนวัตถุประสงค์ในด้านการรณรงค์ให้ประชาชนเข้าใจและเห็นความสำคัญในการประหยัดพลังงาน และลดมลพิษ โดยการให้ประชาชนหันมาใช้จักรยาน ระบบขนส่งมวลชนหรือใช้การเดินเท้าแทนการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลนั้น ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเพราะว่าการพัฒนาโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษ เป็นการพัฒนาแบบข้ามขั้นตอนที่สำคัญที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์นี้ได้ ก็คือไม่ได้มีการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของประชาชนเสียก่อนที่จะจัดกิจกรรม ดังนั้นถ้าต้องการให้ถนนคนเดินเกิดความยั่งยืนได้อย่างแท้จริงและบรรลุตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ก็ควรมีการแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่ก่อให้เกิดปัญหาดังที่กล่าวมา

ผลสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	66	66
ชาย	43	34
รวม	100	100

จากตาราง 2 ข้อมูลนักท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ พบว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวโครงการถนนคนเดินเป็นเพศชายร้อยละ 34 และเพศหญิงร้อยละ 66

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20	25	25
20 – 30	39	39
31 - 40	23	23
41 – 50	10	10
มากกว่า 51	3	3
รวม	100	100

จากตาราง 3 การจำแนกกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวตามระดับอายุ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี มาท่องเที่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39 รองลงมาได้แก่ช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 10 และช่วงอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3 แสดงว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นวัยหนุ่มสาวที่ชอบมาเดินชมสินค้า พบปะผู้คน และพักผ่อนในช่วงเย็นวันอาทิตย์

ตาราง 4 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	45	45
สมรส	50	50
หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่	5	5
รวม	100	100

จากการตาราง 4 เมื่อศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส โดยคิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนนักท่องเที่ยวโสดมีร้อยละ 45 และนักท่องเที่ยวที่หย่าร้างหรือหม้ายหรือแยกกันอยู่ มีเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น

ตาราง 5 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน / นักศึกษา	25	25
รับราชการ	44	44
รัฐวิสาหกิจ	7	7
บริษัท / เอกชน	9	9
เกษตรกร	5	5
ค้าขาย	6	6
อื่นๆ	4	4
รวม	100	100

จากตาราง 5 การศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว พบว่ากลุ่มอาชีพที่มาท่องเที่ยวมากที่สุดคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวประกอบอาชีพรับราชการ และนักเรียน / นักศึกษา รองลงมา ได้แก่ บริษัท / เอกชน และรัฐวิสาหกิจ ส่วนกลุ่มที่มาท่องเที่ยวน้อยที่สุดคือ กลุ่มค้าขาย เกษตรกร และอาชีพอื่นๆ ซึ่งได้แก่ ธุรกิจส่วนตัว

ตาราง 6 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน

ระดับรายได้ (บาท / เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000	25	25
3,000 - 6,000	20	20
6,001 – 9,000	29	29
9,001 – 12,000	18	18
มากกว่า 12,001	8	8
รวม	100	100

จากตาราง 6 การจำแนกกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวตามรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 6,001 – 9,000 บาท (ร้อยละ 29) เดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ระดับรายได้ ต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 25) รายได้ระหว่าง 3,000 – 6,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 20) และรายได้ระหว่าง 9,001 – 12,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 18) ส่วนระดับรายได้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่น้อยที่สุด คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 12,001 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 8)

ตาราง 7 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค (อำเภอ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมือง	36	36
ไทรบุรี	1	1
ศีลาลาด	2	2
ยางชุมน้อย	8	8
โพธิ์ศรีสุวรรณ	1	1
ห้วยทับทัน	5	5
ศรีรัตนะ	2	2
อุทุมพรพิสัย	9	9
ราศีไศล	7	7
กันทรลักษ์	10	10
ซุขันธ์	9	9

ตาราง 7 (ต่อ)

ภูมิสำเนา (อำเภอ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กันทรารมย์	7	7
บึงบูรพ์	1	1
วังหิน	1	1
น้ำเกลี้ยง	1	1
รวม	100	100

เมื่อจำแนกนักท่องเที่ยวตามภูมิสำเนา พบว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวโครงการถนนคนเดินมากที่สุด ได้แก่ คนในเขตอำเภอเมือง ถึงร้อยละ 36 รองลงมาได้แก่อำเภอกันทรลักษ์ ร้อยละ 10 อำเภอขุขันธ์ ร้อยละ 9 อำเภออุทุมพรพิสัย ร้อยละ 9 อำเภอช้างเผือก ร้อยละ 8 อำเภอราษีไศล ร้อยละ 7 อำเภอกันทรารมย์ ร้อยละ 7 อำเภอห้วยทับทัน ร้อยละ 5 ส่วนอำเภออื่นๆ กระจายกันไปอำเภอละ 2 คนบ้าง 1 คนบ้าง ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน

ตาราง 8 สรุปผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน

ประเด็นความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านสินค้า	4.30	.58	พึงพอใจมาก
1.1 ความหลากหลายของสินค้า	4.35	.47	พึงพอใจมาก
1.2 ราคาของสินค้า	4.40	.49	พึงพอใจมาก
1.3 คุณภาพของสินค้า	4.15	.73	พึงพอใจมาก
2. ด้านผู้ประกอบการ	4.30	.71	พึงพอใจมาก
2.1 มีความสุภาพ และเป็นกันเองกับลูกค้า	4.75	.43	พึงพอใจมากที่สุด *
2.2 ร้านจำหน่ายสินค้ามีหลายประเภท	4.20	.81	พึงพอใจมาก
2.3 ความสะดวกในการเลือกซื้อ	4.20	.81	พึงพอใจมาก
3. ด้านสถานที่	3.68	.98	พึงพอใจมาก
3.1 พื้นที่ในการจัดกิจกรรม	4.05	.50	พึงพอใจมาก
3.2 พื้นที่นั่งพักผ่อน	3.35	.47	พึงพอใจปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเด็นความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
3.3 พื้นที่จำหน่ายสินค้า	4.40	.58	พึงพอใจมาก
3.4 ห้องน้ำ	2.12	.68	พึงพอใจน้อย
3.5 สถานที่จอดรถ	3.61	.49	พึงพอใจปานกลาง
3.6 ที่ทิ้งขยะ	3.79	.83	พึงพอใจปานกลาง
3.7 องค์ประกอบในการจัดงาน(ป้าย/ระบบแสง/เสียง / ไฟฟ้า)	4.55	.50	พึงพอใจมากที่สุด*
4. ด้านการบริหารจัดการโครงการ	4.38	.68	พึงพอใจมาก
4.1 รูปแบบการจัดกิจกรรม/การแสดง	4.00	.77	พึงพอใจมาก
4.2 การประชาสัมพันธ์โครงการ	4.60	.49	พึงพอใจมากที่สุด*
4.3 บรรยากาศในการจัดกิจกรรมบนเวที	4.60	.49	พึงพอใจมากที่สุด*
4.4 ความปลอดภัยในทรัพย์สิน	4.25	.77	พึงพอใจมาก
4.5 การจัดสรรพื้นที่ให้กับผู้ประกอบการ	4.10	.77	พึงพอใจมาก
4.6 คณะกรรมการบริหารจัดการ	3.60	.70	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	4.08	.86	พึงพอใจมาก

จากตาราง 8 พบว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .86) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านสินค้าพบว่านักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .58) แสดงว่าสินค้ามีความหลากหลาย ราคาไม่แพง และมีคุณภาพน่าพอใจ

2. ด้านผู้ประกอบการพบว่านักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ คือผู้ประกอบการมีความสุภาพ และเป็นกันเองกับลูกค้า ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = .43) ส่วนข้ออื่นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก แสดงว่าผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้ามีหลายประเภท และสะดวกในการเลือกซื้อสินค้าทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ

3. ด้านสถานที่พบว่านักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคน

เดินอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ คือ องค์ประกอบในการจัดงาน(ป้าย/ระบบแสง/เสียง / ไฟฟ้า) ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .50) นักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินอยู่ในระดับพึงพอใจมาก จำนวน 2 ข้อ คือพื้นที่ในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .50) และพื้นที่ในการจำหน่ายสินค้า ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .50) นักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินอยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง จำนวน 3 ข้อ คือ พื้นที่นั่งพักผ่อน ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = .47) สถานที่จอดรถ ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .49) ที่ทิ้งขยะ ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .83) และนักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินอยู่ในระดับพึงพอใจน้อย คือ ห้องน้ำ ($\bar{X} = 2.12$, S.D. = .68) ตามลำดับ

4. ด้านการบริหารจัดการโครงการ พบว่านักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินอยู่ในระดับพึงพอใจมากในเรื่องความปลอดภัยในทรัพย์สิน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .77) การจัดสรรพื้นที่ให้กับผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .77) พบว่านักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินอยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง จำนวน 1 ข้อ คือ คณะกรรมการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = .70)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลกระทบด้านการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ พื้นที่ที่ศึกษาได้แก่พื้นที่จัดโครงการถนนคนเดินวันอาทิตย์บริเวณถนนราชการรถไฟ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสำรวจ สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งภายในและภายนอกพื้นที่จัดกิจกรรม ได้แก่ กลุ่มค้าขาย กลุ่มนันทนาการ กลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดิน กลุ่มนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น กลุ่มบริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน และใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

มูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดิน

โครงการถนนคนเดินในวันอาทิตย์เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของเมืองศรีสะเกษ ซึ่งมีนักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่นเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากโดยภาพรวมสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะมูลค่าจากการใช้ (รายได้) เป็นจำนวนเงินถึง 53,568,000 บาท / ปี จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการดำเนินงานโครงการถนนคนเดิน ได้ให้ข้อมูลไว้ว่าในปัจจุบันถนนคนเดินมีจำนวนพ่อค้า แม่ค้าทั้งหมด จำนวน 365 คน มีจำนวนลือคทั้งหมดจำนวน 372 ลือครวมทางเดิน ยอดเงินซื้อขายโดยเฉลี่ยต่อลือค ลือคละ 3,000 บาท ดังนั้นจะมีเงินหมุนเวียนสัปดาห์ละประมาณ 1,116,000 บาท คิดเป็นเงิน 4,460,000 บาท / เดือน และเป็นเงินทั้งสิ้น 53,568,000 บาท / ปี ถือว่าเป็นรายได้อีกทางหนึ่งที่จะยกระดับเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษให้ดีขึ้น (อริสรา ,2551 : สัมภาษณ์) สำหรับยอดที่เดินทางมาท่องเที่ยวมากถึงประมาณสัปดาห์ละ 1,000 – 2,000 คน ซึ่งรายได้โดยส่วนใหญ่ก็ได้จากการซื้อขายสินค้าของนักท่องเที่ยวนั่นเอง จากการสัมภาษณ์กลุ่มพ่อค้าแม่ค้าที่ขายสินค้าในโครงการถนนคนเดิน ส่วนมากจะพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าในปีนี้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากปีที่แล้วมาก โดยเฉพาะเพิ่มขึ้นสัปดาห์ละ 500 – 1,000 บาท ซึ่งนับว่าเป็นรายได้ที่พวกเขาค่อนข้างพอใจในระดับหนึ่ง

ลักษณะการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มคนที่เข้าร่วมในถนนคนเดิน

สิ่งที่จะทำให้ถนนคนเดินมีความยั่งยืนนั้นไม่ใช่เพียงแค่รูปของกิจกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นให้มีความโดดเด่นเท่านั้น แต่สิ่งที่จะเป็นแรงผลักดันให้ถนนคนเดินเกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริงก็คือ กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน โดยกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน ประกอบด้วย กลุ่มค้าขาย กลุ่มนันทนาการ กลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดิน กลุ่มนักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่น ซึ่งลักษณะของแต่ละกลุ่มสรุปได้ ดังนี้

1. กลุ่มค้าขาย

ผู้ประกอบการที่มาจำหน่ายสินค้าที่ถนนคนเดินนั้นมีหลากหลายกลุ่มอายุ ส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ไม่ใช่คนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ และส่วนมากก็จะมีอาชีพหลักทำอยู่แล้ว การที่เข้ามาจำหน่ายสินค้าที่ถนนคนเดินก็เป็นเพียงอาชีพเสริมเท่านั้น แต่ก็ยังมีผู้ประกอบการอีกส่วนหนึ่งที่มาจำหน่ายสินค้าที่ถนนคนเดินเป็นอาชีพหลัก ซึ่งสาเหตุหรือแรงจูงใจในการมาเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินของกลุ่มผู้ประกอบการนั้นมีอยู่หลายสาเหตุ คือได้รับเชิญจากคณะกรรมการถนนคนเดินให้มาจำหน่ายสินค้า มีผู้ชักชวนมา ต้องหารายได้ หรือหาอาชีพต้องการโฆษณาสินค้า/ร้านค้าของตน ให้เป็นที่รู้จัก และต้องการทำกิจกรรมยามว่าง ซึ่งสินค้าที่ผู้ประกอบการนำมาจำหน่าย ที่ถนนคนเดินนั้นมีหลากหลายชนิดทั้งสินค้าประเภทหัตถกรรม พื้นบ้าน สินค้าพื้นเมือง สินค้าที่ระลึก สินค้าหัตถกรรม สินค้าประดับตกแต่ง สินค้าเพื่อสุขภาพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สินค้าประเภทบริการ สินค้าประเภทอาหาร/เครื่องดื่ม และถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีการอนุมัติให้มีการนำสินค้าโรงงานมาจำหน่ายบ้างแล้ว แต่สินค้าหลักของถนนคนเดินยังคงเป็นสินค้าประเภทหัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมือง สินค้าที่ระลึก และสินค้าหัตถกรรม

ในส่วนของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นจากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในโครงการถนนคนเดิน โดยให้ความร่วมมือในทุก ๆ ด้านเป็นอย่างดี ทั้งด้านสินค้าที่นำมาจำหน่าย การร่วมแต่งกายพื้นเมือง และการเข้าร่วมประชุมกับทางคณะกรรมการ แต่ก็ยังมีผู้ประกอบการอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ และไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมกับทางคณะกรรมการถนนคนเดิน

2. กลุ่มนันทนาการ

ถนนคนเดินศรีสะเกษจะมีกลุ่มนันทนาการช่วยสร้างสีสัน ให้แก่โครงการถนนคนเดิน ซึ่งกลุ่มนันทนาการส่วนใหญ่จะเป็นคนท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ ทุกเพศ ทุกวัย โดยนักเรียนและผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มศิลปินพื้นเมือง ส่วนนักศึกษาและคนทำงานส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มศิลปินดนตรีสากล กลุ่มจิตรกร และกลุ่มนักแสดง ซึ่งสาเหตุหรือแรงจูงใจ ในการมาเข้าร่วมโครงการ

3. กลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดิน

ร้านค้าในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดินส่วนใหญ่จะเป็นร้านค้าประเภทร้านอาหาร ร้านขายของชำ ร้ายขายของ/เสื้อผ้า ร้านขายอาหาร ร้านเสริมสวย และร้านขายของที่ระลึก เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ในส่วนของร้านค้าจะไม่ค่อยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมมากเท่าไร มีเพียงการเปิดร้านจำหน่ายสินค้า และตั้งสินค้าจำหน่ายเพิ่มหน้าร้านเท่านั้น แต่ไม่ค่อยได้เข้าร่วมประชุมกับทางคณะกรรมการถนนคนเดินส่วนมากจะเคยเข้าร่วม แต่เพียงครั้งแรกที่มีการประชุม แต่หลังจากนั้นจะทราบข่าว หรือข้อมูลต่าง ๆ จากการส่งเอกสารแจ้งจากทางคณะกรรมการ

4. กลุ่มนักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่น

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเดินถนนคนเดินแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นคนท้องถิ่น ซึ่งจะทราบข่าวการจัดกิจกรรมจากการประชาสัมพันธ์ และการบอกต่อ โดยมีจุดประสงค์หลักในการมาเที่ยวถนนคนเดินคือ จับจ่ายใช้สอย และเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากชีวิตประจำวัน

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดอื่น ซึ่งจะทราบข่าวการจัดกิจกรรมจากการบอกต่อ โดยมีจุดประสงค์หลักในการมาเที่ยวถนนคนเดินคือ เพื่อพักผ่อน และเลือกซื้อสินค้าไปเป็นที่ระลึก หรือซื้อไปเพื่อจำหน่าย

ซึ่งสิ่งที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวที่ถนนคนเดินมีดังนี้

1) สินค้า

กลุ่มนักท่องเที่ยวชอบสินค้าที่นำมาวางจำหน่ายที่ถนนคนเดิน เพราะสินค้ามีความหลากหลาย มีความสวยงาม และสินค้าหลายชนิดก็มีความโดดเด่น มีรูปแบบที่แปลกตา อีกทั้งยังมีราคาที่เหมาะสม

2) สถานที่

กลุ่มนักท่องเที่ยวชอบสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรม เพราะอยู่ถนนหลัก ใจกลางเมือง มี

เส้นทางรถให้เข้าหลากหลายเส้นทางสะดวก บรรยากาศดีอยู่ใกล้โรงแรม และสถานีรถไฟ ทำให้คึกคักน่าท่องเที่ยวในยามราตรี

3) กิจกรรม/การแสดง

นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มให้ความชื่นชอบกับกิจกรรม และการแสดงที่เกิดขึ้นบนถนนคนเดิน อีกทั้งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ก็มีความคิดเห็นว่ายากให้มีการจัดการแสดงต่าง ๆ ให้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะดนตรี หรือการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นเมือง

4) บรรยากาศ

นักท่องเที่ยวชอบบรรยากาศที่เป็นกันเองของผู้ประกอบการในถนนคนเดิน ชอบที่ได้เห็นวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น และชอบบรรยากาศที่ดูสนุกสนานจากการสร้างสีสันของกลุ่มนันทนาการ

5. กลุ่มบริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน

กลุ่มที่บริหารจัดการโครงการถนนคนเดินกลุ่มหลักได้แก่ หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดกิจกรรม ซึ่งจะเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม และคณะกรรมการโครงการถนนคนเดิน ประกอบด้วย บุคลากรในหอการค้าอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ดูแลโครงการโดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐที่สนับสนุนมีหลายฝ่าย เช่น สภาอุตสาหกรรมจังหวัดศรีสะเกษ คนในพื้นที่กิจกรรม ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่เทศกิจ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการทำกิจกรรมของคนกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่ถนนคนเดิน โดยวิธีการบริหารจัดการถนนคนเดินมีข้อดีคือได้เปิดโอกาสให้คนในพื้นที่ และผู้ประกอบการ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐ แต่ก็มีข้อด้อยคือ การประสานงานระหว่างกันยังไม่ดีเท่าที่ควร จึงทำให้การปฏิบัติงานยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6. ปัญหาที่กลุ่มเข้าร่วมกิจกรรมพบในถนนคนเดิน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดินประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ โดยสรุปดังนี้

1. ปัญหาเรื่องที่จอดรถ

ถนนคนเดินมีจุดรองรับรถของนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอ เพราะพื้นที่มีจำกัด คับแคบทำให้การจราจรเบียดเสียดกันมาก และน่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวบางกลุ่มไม่ยอมมาเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน

2. ปัญหาจากพ่อค้าแม่ค้าชาจร

เมื่อถนนคนเดินมีคนมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จำนวนพ่อค้าแม่ค้าชาจรก็มีมากขึ้นเช่นกัน ทำให้ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งมีความคิดเห็นว่าการพ่อค้าแม่ค้าชาจรเหล่านี้ได้สร้างปัญหาให้กับถนนคนเดินเพราะส่วนมากกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าชาจรเหล่านี้จะนำสินค้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบของถนนคนเดินเข้ามาจำหน่าย

3. ปัญหาเรื่องเวลาในการเปิดถนน

เมื่อถึงเวลาเปิดถนนในเวลา 22.00 น. ยังมีกลุ่มผู้ประกอบการที่เก็บสินค้าอยู่ และมีนักท่องเที่ยวอยู่ในถนนบริเวณนั้นเป็นจำนวนมากถึงจะมีการขอเลื่อนเวลาให้คนที่อยู่ในพื้นที่ถนนออกไปให้หมดก่อนแล้ว แต่ก็ยังมีรถขนส่งสาธารณะจำนวนมากพยายามจะรีบเข้ามารับนักท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งอาจจะเป็นอันตรายต่อผู้ที่ยังอยู่ในบริเวณถนนได้

4. ปัญหาเรื่องเสียง

ปัญหาเรื่องเสียงเกิดจากการเปิดเครื่องเสียง และเสียงประกาศตามสายในพื้นที่ถนนคนเดินก่อนให้เกิดปัญหาในการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มผู้ประกอบการ และการเล่นดนตรีของกลุ่มศิลปิน อีกทั้งยังรบกวนนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อน

5. ปัญหาเรื่องพื้นที่จำหน่ายสินค้า

กลุ่มผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าเป็นพื้นที่จำหน่ายสินค้าคับแคบขึ้น เพราะเมื่อเริ่มมีการอนุญาตให้มีการนำสินค้าประเภทอื่นที่นอกเหนือจากที่กำหนดเข้ามาจำหน่ายมากยิ่งขึ้นพื้นที่ก็ยิ่งต้องจัดสรรให้แต่ละคนน้อยลง

6. ปัญหาเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก

นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณถนนคนเดินยังมีไม่เพียงพอ อย่างเช่น สถานที่จอดรถ ตู้ ATM จุดนั่งพักผ่อน และห้องสุขา

ผลกระทบจากการจัดโครงการถนนคนเดิน

รูปแบบในการจัดโครงการถนนคนเดิน และกลุ่มที่เข้าร่วมในโครงการถนนคนเดินกลุ่มต่าง ๆ จะทำให้เกิดผลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ

ถนนคนเดินได้ส่งผลในด้านเศรษฐกิจที่สำคัญอยู่ 2 ประการ ได้แก่

1.1 ช่วยสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น

ถนนคนเดินเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะช่วยกระจายสินค้าให้แก่ผู้ประกอบการในท้องถิ่นและยังเป็นพื้นที่ที่ผู้ประกอบการรายใหม่เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งผู้ประกอบการสามารถนำสินค้าที่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบของถนนคนเดินเข้ามาจำหน่ายได้โดยตรง โดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง และ

1.2 ก่อให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ถนนคนเดินเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ หรือพัฒนาสินค้าที่มีอยู่ให้มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งถ้าไม่มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบนี้ ก็มีผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ ออกมาจำหน่ายน้อย เพราะการผลิตสินค้า เพราะการผลิตสินค้าใหม่ออกสู่ตลาด ตั้งอยู่บนความเสี่ยง และต้องใช้เงินลงทุนสูง ทั้งต้นทุนการผลิต ต้นทุนจำหน่ายและต้นทุนในการส่งเสริมสินค้า ดังนั้นจึงเกิดผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ น้อย แต่การโครงการถนนคนเดินทำให้ผู้ประกอบการลดต้นทุนต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ได้

2 ด้านสังคม

ถนนคนเดินได้ส่งผลต่อสังคมทั้งด้านผลดี และผลเสีย ซึ่งผลต่อสังคมที่สำคัญมีอยู่ 5 ประการได้แก่

2.1 ก่อให้เกิดพื้นที่ท่องเที่ยวใหม่

ศรีสะเกษเป็นเมืองที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติให้ความสนใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ทำให้ศรีสะเกษยังต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมและมีความหลากหลายมากขึ้น เพราะถ้าแหล่งท่องเที่ยวยังคงเป็นแบบเดิม ขาดกิจกรรม และแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ นักท่องเที่ยวก็จะเกิดความเบื่อหน่าย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ขึ้นมาจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้ ซึ่งการจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษขึ้นมาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่นั้นก็เป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสกับกิจกรรมและวิถีชีวิตของคนศรีสะเกษ อีกทั้งยังได้เดินชมและได้เลือกซื้อสินค้าหลากหลายประเภทที่วางเรียงรายอยู่สองฝากฝั่งถนนตลอดเส้นทาง

2.2 ก่อให้เกิดพื้นที่นันทนาการ

ด้วยสภาพทางสังคมที่เน้นในด้านการพัฒนาความเจริญทางเศรษฐกิจ และให้ความสำคัญกับวัตถุ ทำให้พื้นที่ในการทำกิจกรรมนันทนาการของคนในสังคมถูกบั่นทอนให้เหลือลดน้อย การจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษนั้นจึงเป็นการคืนพื้นที่ให้แก่สังคม ทำให้คนในสังคมมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต และจิตใจ

2.3 ก่อให้เกิดการใช้พื้นที่โล่งในเมืองให้เป็นประโยชน์

รูปแบบการจัดโครงการถนนคนเดินศรีสะเกษนั้น ได้มีการใช้พื้นที่ถนนราชการรถไฟมาเป็นพื้นที่หลักในการทำกิจกรรม นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมบริเวณพื้นที่โล่งอื่น ๆ อยู่ภายใน

2.4 สร้างความสัมพันธ์ในสังคม

ด้วยวิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของคนในสังคมศรีสะเกษเป็นไปอย่างเร่งรีบ และไม่ค่อยมีกิจกรรมที่จะเชื่อมความสัมพันธ์กันระหว่างคนในสังคม ทำให้สัมพันธภาพที่เคยมีต่อกันของผู้คนในสังคมลดน้อยลง ดังนั้นการจัดพื้นที่ถนนคนเดินขึ้นภายในบริเวณในกลางเมืองที่ผู้คนสามารถเดินทางมาพบปะกัน หรือมาทำกิจกรรมร่วมกันได้อย่างสะดวก จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้คนในสังคมได้

2.5 สร้างปัญหาในพื้นที่จัดกิจกรรม

การจัดโครงการถนนคนเดินได้ก่อให้เกิดปัญหาให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จัดกิจกรรมในด้านความไม่สะดวกในการใช้รถใช้ถนน เพราะการปิดถนนในวันอาทิตย์ ทำให้ร้านค้า และบ้านพักอาศัยที่อยู่ในพื้นที่จัดกิจกรรมไม่สามารถใช้รถส่วนตัวออกไปภายนอกบริเวณได้ และการจัดถนนคนเดินก็ยังก่อให้เกิดมลภาวะทางเสียงขึ้นในพื้นที่ เพราะมีการใช้เครื่องขยายเสียงในการทำกิจกรรมหลาย ๆ ประเภท และยังมีกรเปิดเครื่องเสียงจากร้านค้าในบางแห่ง จึงทำให้เกิดเสียงดังรบกวนการพักผ่อน

3. ด้านวัฒนธรรม

ถนนคนเดินได้ส่งผลที่สำคัญในด้านวัฒนธรรมอยู่ 2 ประการ ได้แก่

3.1 ช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

การจัดโครงการถนนคนเดินเป็นอีกหนึ่งวิถีทางที่จะสร้างจิตสำนึก และความเข้าใจที่แท้จริงในการรักษามรดกทางวัฒนธรรม เพราะโครงการถนนคนเดินไม่ได้จัดขึ้นเพื่อให้เป็นเพียงแค่ว่าแหล่งจำหน่ายสินค้าของท้องถิ่น หรือไม่ได้จัดขึ้นเพื่อเพียงแค่ต้องการนำเอาวัฒนธรรมมาเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ในอีกแง่มุมหนึ่งถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษนั้นเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อคนท้องถิ่น ให้คนท้องถิ่นได้ร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม และวิถีชีวิตให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้มาพบเห็น เพื่อไม่ให้สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์เหล่านี้สูญหายไป

3.2 เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ทางวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ดีนั้น นอกจากจะเป็นกิจกรรมที่สร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ที่ได้มาทำกิจกรรมแล้ว ยังต้องเป็นกิจกรรมที่สามารถให้ประโยชน์แก่นักท่องเที่ยวด้วย ซึ่งการจัดโครงการถนนคนเดินก็เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่สามารถสร้างองค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรมให้แก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติได้มีโอกาสในการที่จะแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และความรู้จักคนท้องถิ่นอีกด้วย

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

ถนนคนเดินได้ส่งผลทั้งในด้านผลดี และผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมที่สำคัญอยู่ 3 ประการ ได้แก่

4.1 สร้างพื้นที่ปลอดมลพิษ

รูปแบบในการจัดโครงการถนนคนเดินมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดมลพิษประกอบอยู่ด้วย ดังนั้นกฎระเบียบที่ทางคณะกรรมการจัดโครงการถนนคนเดินได้กำหนดขึ้นมีกฎในการป้องกันการเกิดมลพิษภายในพื้นที่จัดโครงการถนนคนเดินด้วย กล่าวคือ มีการห้ามนำรถยนต์ และรถจักรยานยนต์เข้ามาในบริเวณจัดกิจกรรมตั้งแต่เวลา 15.00 น. – 22.00 น. และห้ามประกอบอาหารประเภท ทอด ปิ้ง ย่าง และอาหารที่ทำให้เกิดควันเข้ามาในบริเวณพื้นที่จัดกิจกรรม ด้วยเหตุนี้จึงทำให้บรรยากาศภายในบริเวณพื้นที่จัดโครงการถนนคนเดินมีความปลอดโปร่ง และปลอดภัย

4.2 ทำให้เกิดมลภาวะในพื้นที่ใกล้เคียง

พื้นที่ภายในเมืองเป็นแหล่งธุรกิจซึ่งจะมีจำนวนรถหนาแน่นอยู่แล้ว แต่เมื่อมีการจัดกิจกรรมพิเศษใด ๆ ขึ้นมาภายในพื้นที่นี้ก็จะยิ่งเพิ่มปริมาณรถที่วิ่งเข้ามาในเมือง ทำให้การจราจรมีความแออัด และเพิ่มมลภาวะทางอากาศมากยิ่งขึ้น ซึ่งการจัดโครงการถนนคนเดินเป็นการจัดกิจกรรมต่อเนื่องทุกวันอาทิตย์ และลักษณะของการจัดกิจกรรมก็จะต้องมีการปิดกั้นพื้นที่ถนนบางส่วนซึ่งเป็นพื้นที่กลางเมืองเพื่อทำกิจกรรม จึงให้ผู้ที่ต้องสัญจรผ่านเส้นทางในบริเวณนั้นเป็นประจำอยู่แล้วต้องเลี่ยงไปใช้ถนนบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง อีกทั้งจำนวนผู้ที่เดินทางมาเที่ยวถนนคนเดินในปัจจุบันก็มีเป็นจำนวนมากทำให้สัดส่วนการใช้รถส่วนตัวก็มีจำนวนมากขึ้น จึงเกิดความแออัดของการจราจรบริเวณพื้นที่ใกล้กับจุดจัดกิจกรรม

4.3 เพิ่มปริมาณการใช้พลังงาน

การจัดโครงการถนนคนเดินไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการช่วยลดการใช้พลังงานได้ ในทางตรงกันข้ามการใช้พลังงานไฟฟ้า และพลังงานเชื้อเพลิงก็มีจำนวนเพิ่มขึ้น เนื่องจากการจัดถนนคนเดินเริ่มตั้งแต่ช่วงเย็นถึงช่วงกลางคืนจึงต้องมีการใช้พลังงานไฟฟ้าเพื่อให้แสงสว่าง และยังมีจำนวนผู้ประกอบการเข้ามาจำหน่ายสินค้ามากขึ้น จำนวนการใช้ไฟฟ้าก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ก็ใช้พลังงานเชื้อเพลิงก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นเช่นกัน เนื่องจากการจัดกิจกรรมทำให้มีจำนวนผู้ใช้รถเพิ่มมากขึ้นในวันหยุดทำการ (วันอาทิตย์)

จากการศึกษาทั้ง 3 ส่วน ซึ่งประกอบด้วยการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจโครงการคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษ ผลของการจัดโครงการถนนคนเดินที่มีต่อท้องถิ่น และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน พบว่า ทั้ง 3 ส่วนนี้มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ

สรุปผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน

จากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการถนนคนเดินพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .86)

อภิปรายผล

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะมูลค่าจากการใช้ (รายได้) เป็นจำนวนเงินถึง 53,568,000 บาท / ปี วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม คือ ต้องการให้เกิดการประหยัดพลังงาน ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงจัดให้มีการปิดถนนในบางช่วงเวลาเพื่อให้คนเดิน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ในขณะที่จังหวัดศรีสะเกษประสบความสำเร็จในการดำเนินการจัดโครงการถนนคนเดินได้อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนั้น แต่การจัดโครงการถนนคนเดินในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ กลับไม่ประสบ

การจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษนั้น มีกลุ่มบริหารจัดการถนนคนเดิน ประกอบด้วย กลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มคณะกรรมการถนนคนเดิน โดยกลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีทั้งหน่วยงานของทางภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ซึ่งหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดโครงการถนนคนเดินในปัจจุบันนี้ คือ หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งกลุ่มบริหารจัดการถนนคนเดินเหล่านี้จะไม่ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมโดยตรง แต่จะได้รับความภาคภูมิใจในการได้บริหารจัดการโครงการถนนคนเดิน ซึ่งคณะกรรมการถนนคนเดินจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลการทำกิจกรรมของคนกลุ่มต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดิน ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มค้าขาย กลุ่มสันตนาการ กลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดิน กลุ่มนักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น

กลุ่มคนที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดินนี้ต่างก็ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม กล่าวคือ กลุ่มค้าขาย และกลุ่มสันตนาการ จะสามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ถนนคนเดินในการประกอบการค้า และจัดแสดงในรูปแบบต่าง ๆ ได้โดยจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อยในการใช้พื้นที่ สำหรับกลุ่มผู้ที่อาศัยในพื้นที่ถนนคนเดินก็จะได้รับประโยชน์จากโครงการถนนคนเดินในด้านการส่งเสริมการค้าของผู้ที่เป็นเจ้าของร้านในบริเวณนั้น ส่วนกลุ่มนักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่นก็จะมีแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการรูปแบบใหม่ ดังนั้นการจัดโครงการถนนคนเดินจึงสามารถส่งเสริมทั้งทางด้านการท่องเที่ยว และการกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชน ซึ่งจากการศึกษาลักษณะของกลุ่มคนที่เข้าร่วมโครงการถนนคนเดินตามแนวคิดของออร์พินท์ สฟโซคซัย (2538) พลอยศรี ใปรานานนท์ (2544) และ Owen and Others (2000) นั้น ทำให้ทราบว่า การที่โครงการถนนคนเดินสามารถดำเนินอย่างต่อเนื่องได้ และประสบความสำเร็จมากกว่าที่จัดในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ นอกจากจะเป็นเพื่อความโดดเด่นของรูปแบบการจัดกิจกรรม และพื้นที่จัดกิจกรรมแล้ว ยังเป็นเพราะรูปแบบของโครงการถนนคนเดินได้สอดคล้องกับความต้องการของคนท้องถิ่น ซึ่งต้องการพื้นที่สาธารณะที่สามารถเข้ามาทำกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ร่วมกันได้ และคนในท้องถิ่นก็ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมทุก ๆ ด้าน รูปแบบของกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของคนท้องถิ่นนี้จะสามารถสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ออกมาได้ และเมื่อรูปแบบการจัดกิจกรรมมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวจึงทำให้เป็นเสน่ห์ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวสนใจมา

อย่างไรก็ตามการจำกัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษก็ยังคงพบปัญหาในบางส่วนที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข โดยปัญหาที่พบมากคือ จุดรองรับขยะ และสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ เสียงดังจากเสียงประกาศตามสาย และการจัดกิจกรรมการบนเวทีไม่ต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เป็นอันดับต้น ๆ ทั้งนี้ก็ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย

จากการที่โครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษสามารถดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องได้นั้น ทำให้สามารถมองเห็นผลที่เกิดขึ้นโดยรวมจากการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ตามแนวคิดของ ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์ (2537) สมบัติ กาญจนกิจ (2544) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2536) กล่าวคือ การจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวส่งผลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลทางด้านเศรษฐกิจนั้นเกิดจากนักท่องเที่ยวที่มีพื้นที่ในการเข้ามาหารายได้เพิ่มขึ้น และรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการจับจ่ายจึงทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนผลในด้านสังคมและวัฒนธรรมนั้นเกิดจากการจัดกิจกรรมถนนคนเดินช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเมือง และทำให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาชน เช่น การพบปะสังสรรค์ การแสดงต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยให้เกิดการถ่ายทอดวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่นออกมาทำให้เกิดการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน และสุดท้ายคือผลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมนั้นก็เกิดจากการจัดโครงการถนนคนเดินซึ่งเป็นกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในรูปแบบการเดินเท้าจึงส่งผลให้ช่วยลดมลภาวะทางเสียงและมลภาวะทางอากาศภายในพื้นที่กิจกรรม ที่เกิดจากการจราจรบนถนน เช่น คิวรถพิษที่เกิดจากคิวรถยนต์ และฝุ่นละออง ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Jim Antoniou (1971) วิญญา พิชญกานต์ (2544) และมาร์ค ริชชี (2545)

การปิดถนนไม่ให้รถสัญจรเพื่อจัดกิจกรรมนั้น ถึงแม้จะส่งผลให้เกิดการลดมลพิษในพื้นที่จัดกิจกรรมได้ แต่ในขณะเดียวกันกลับก่อให้เกิดปัญหาทางด้านจราจร และเพิ่มมลภาวะทางอากาศในพื้นที่ใกล้เคียง อีกทั้งยังเพิ่มปริมาณการใช้พลังงาน ก่อให้เกิดมลภาวะทางเสียง และความไม่สะดวกในการใช้รถใช้ถนนของคนบางกลุ่มที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดิน เมื่อทำการศึกษาตามแนวคิดของบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) และสมชาย สนั่นเมือง (2541) ทำให้ทราบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งนั้นก็มาจากการพัฒนาโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษเป็นการพัฒนาแบบ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโครงการถนนคนเดิน พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นหญิงมากกว่าชาย อายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี มีสถานภาพโสด ประกอบอาชีพรับราชการ มีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง 6,001 – 9,000 บาท มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ ระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ทั้งในด้านของสินค้าที่มีความหลากหลาย ราคาเยียมเยา คุณภาพสินค้าดี ผู้ประกอบการมีความสุภาพเป็นกันเอง สถานที่จัดโครงการมีความเหมาะสม การบริหารจัดการอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระศักดิ์ คณะบุรณ์ (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกย่านแห่งชาติศรีสะเกษ พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและความต้องการเฉลี่ยต่อการแบ่งเขตพื้นที่ใช้สอยในเขตพื้นที่นั้นหนาแน่นกว่า 0.87 และ 0.73 การออกแบบแผนผังพืชพรรณ 0.76 และ 0.71 การออกแบบทัศนียภาพและมุมมอง 0.88 และ 0.80 รูปแบบสถาปัตยกรรม 0.78 และ 0.68 ระบบการสัญจร 0.80 และ 0.81 และการออกแบบจัดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ 0.81 และ 0.66 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลกระทบด้านการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ มีข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการแก้ไขเพื่อการพัฒนาหรือป้องกันปัญหา จากการจัดโครงการถนนคนเดินดังนี้

1. การจัดถนนคนเดินก่อให้เกิดผลกระทบด้านการจราจรแออัด และมีปัญหาที่จอดรถไม่เพียงพอ ดังนั้นทางหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษจึงควรมีการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะให้มีมาตรฐานเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวหันมาใช้บริการมากขึ้น และเพื่อลดปัญหาที่จอดรถไม่เพียงพอจึงควรเพิ่มบริการรถเวียนรับ – ส่งในพื้นที่ที่ห่างออกไปจากจุดจัดกิจกรรม เพราะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่นำรถส่วนตัวมาเองจะได้สามารถจอดรถในพื้นที่ที่ห่างออกไปได้ และใช้บริการรถเวียนเข้ามาในจุดจัดกิจกรรม

2. พื้นที่ถนนคนเดินมีขนาดคับแคบลงส่งผลให้เกิดความแออัดเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก สาเหตุเพราะผู้ประกอบการนำสินค้ามาวางจำหน่ายบนพื้นถนนทั้งสองฝั่ง ดังนั้นทางเทศบาลจึงควรจัดระเบียบให้ผู้ประกอบการบางจุดที่จำหน่ายสินค้าอยู่ในบริเวณที่มีพื้นที่ทางเดินเท้า

3. โครงการถนนคนเดินมีการจัดการแสดงที่ต้องใช้เครื่องขยายเสียงอยู่ในหลายพื้นที่ และมีการใช้ระดับเสียงที่ดังมากจนสร้างความรบกวนให้แก่ร้านค้า นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการที่อยู่ในบริเวณนั้น ดังนั้นจึงควรลดระดับเสียงในการทำกิจกรรมลงมา และคณะกรรมการถนนคนเดินควรเข้มงวดเรื่องการเปิดเครื่องเสียงตามร้านค้าบางแห่งริมถนนให้มากยิ่งขึ้นด้วยเช่นกัน เพราะในปัจจุบันคณะกรรมการถนนคนเดินอาจจะไม่เข้มงวดกับร้านค้าที่อยู่ในพื้นที่มากนัก จึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการใช้เครื่องขยายเสียงจากร้านค้าภายในบริเวณถนนคนเดินบางแห่ง ซึ่งถ้าไม่มีการแก้ไขอาจจะเป็นแบบอย่างให้ร้านค้าอื่นปฏิบัติตามต่อไป

บรรณานุกรม

- กรทอง ลีสุวรรณ. (2540). การประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสวนสัตว์ **เชียงใหม่**. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2540). **สรุปแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด : ภาคเหนือ**. ม.ป.พ., ม.ป.ท.,
- จินตนา พาณิชยานุวัฒน์. (2542). **การวิเคราะห์มูลค่าหลักทรัพย์ โดยใช้ปัจจัยพื้นฐาน กรณีศึกษาหลักทรัพย์กลุ่มพลังงาน**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองบัณฑิต มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์. (2537). **การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว**. เชียงใหม่ : ภาควิชามนุษยสัมพันธ์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นภดล จันระวัง. (2545). **การประเมินมูลค่าทางนันทนาการและมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหมดของหมู่เกาะพีพี**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นันทนา ลัมประยูร. (2537). **มูลค่าของอุทยานแห่งชาติ : กรณีศึกษาเกาะเสม็ด**. วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นันทิยา ลีธิบุตตร. (2542). **การประเมินมูลค่าประโยชน์ของแหล่งนันทนาการในเขตเทศบาล : กรณีศึกษาสวนสาธารณะเขลางค์นครลำปาง**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญมัน ธนาศุภวัฒน์. (2537). **จิตวิทยาองค์กร**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2534). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือกรุงเทพ.
- มนตรี เจียบแหลม. (2536). **ความพึงพอใจในภาระหน้าที่ของเกษตรอำเภอ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2545). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มากเจ็ลย ยังนันท์วัฒนา. (2533). **ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพัฒนากร**. กรุงเทพฯ : กองวิจัยและประเมินผล กระทรวงมหาดไทย.
- มีงสรรพ์ ชาวสะอาด ; นุกูล เครือฟู และอัครพงศ์ อ้นทอง. (2548). **มูลค่าเพิ่มในประเทศของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สมบัติ กาญจนกิจ. (2544). **นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร บุญเลิศ. (2543). **มูลค่าด้านนันทนาการของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ : กรณีศึกษาเขาจู้จู้
จังหวัดกระบี่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการจัดการทรัพยากร ภาควิชาโครงการ
สหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สัมพันธ์ ดนตรี. (2543). **การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหุ้นกลุ่มสื่อสารโทรคมนาคม**.
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สาโรช ไสยสมบัติ. (2534). **ความพึงพอใจการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- สำคัญ เพชรทอง. (2531). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา
ภาคใต้**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- วราภรณ์ งามสมสุข. (2540). **การประเมินมูลค่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ณ สถานีเกษตร
หลวงอ่างขาง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
(เศรษฐศาสตร์กลาง).
- วัชรวิวรรณ ศศิณลิน. (2548). **การจัดกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว : กรณีศึกษากิจกรรมถนน
คนเดินในจังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ. ศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต (การ
จัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัลยา บุตรดี. (2531). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานคหกิจ**. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้,
- วิลาวัลย์ เวียนนา. (2541). **ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อการท่องเที่ยว และธุรกิจท่องเที่ยว**.
ม.ป.พ. ม.ป.ท.
- อัฐชุลี ชัยจำภูญ. (2543). **การประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ของแหล่งนันทนาการบ้าน
พะเยา**. การศึกษาแบบอิสระ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุดม บัวศรี และคนอื่น ๆ. (2532). **การพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**.
ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Chakraborty, Kalyan and Keith, John E. "Estimation the Recreation Demand and

Economic Value of Mountain Biking in Moab, Utah : An Application of Counts

Data Models. “ Journal of Environmental Planning & Management 43 (July 2000) : 461 - 469.

Curtis, John A. 2002 “ Estimating the demand For Salmon Angling in Ireland.” *The Economic and Social Review* 33 (3) : 319 - 332.

Font. Antony Ricra. 2000. “Mass Tourism and the Demand for Protected Natural Areas : **A Travel Cost Approach.**” *Journal of Environmental Economics and Management.* 39 : 97 – 116.

Hesseln, H. and et al. 2004. “Comparing the Economic Effect of Fire on Hiking Demand in Montana and Colorado.” *Journal of Forest Economics.* 10 : 21 – 35.

Mankhaus. Susan and Douglas J. Lober. 1996. “International Ecotourism and the Valuation of Tropical Rainforests in Costa Rica.” *Journal of Environmental Economics and Management.* 47 : 1 – 10.

Mendes. Isabel. 2004. “Pricing Recreation Use of National Parks for More Efficient Nature conservation : an Application to the Portuguese Case.” *Environmental Research, Engineering and Management.* 1 (27) : 129 – 133.

Nongmak, Chamrat. 1986. “The Relation Between Teacher Job Satisfaction and The Leadership Behavior Of Primary School Principal in Thailand. Doctor’s” Thesis University of Missouri Mo, Columbia,

Scott, Myers M. 1970. “Every Employer a Manager : More Meaningful Work through Job Environment”. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall,

[http:// cm.police.go.th/walkstreet](http://cm.police.go.th/walkstreet). Htm

<http://journal.eco.ku.ac.th>